

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Hirdetések díjazásáért.

A kivándorló.

— Látogatás a kivándorló házában. —

A magyar társadalmi élet közel egy évtizede új tipust kapott: a kivándorlót. Valamikor a magyar szentri alakja volt a közérdeklődés középpontja. A novella, regény és drámáiról innen vették hőseit. Ma már kevés szó esik ezekről. Helyüket új típus, a magyar kivándorló foglalta el. Az ő személyükkel foglalkoznak legtöbbször a magyar lapok. Az újabb magyar szindarabokban a kivándorló alakja szinte elmaradhatatlan. A közigazgatási hatóságok is sokat foglalkoznak velük. Határrendőrségek, kivándorlási biztosok és felügyelők igazgatják a kivándorlók ügyeit, kik miatt a hatalmas angol hajókolosszusok külön járatokat tartanak fenn. Törvényeket alkotnak a kivándorlás fontos ügye miatt. A nagy bankok külön osztályokat szerveznek az amerikai, vagy jobban mondva a kivándorlók pénzforgalmának lebonyolítására. Ezer és ezer kéz foglalkozik emez új magyar típussal, ennek sok bajával, mert mindenki érzi az ügy rendkívüli fontosságát.

Nem kell nagy megfigyelés annak kijelentéséhez, hogy a kivándorlás nem egészséges jelensége a magyar társadalomnak. Az a néhány millió dollár, amit a kivándorlók hazaküldenek, korántsem kárpótolhat bennünket ama gazdasági veszteséget, ami

a sok százezer munkáskéz elveszésével ér bennünket.

Sokat irtak a lapok már arról mi okozza a kivándorlást. Amerika legnagyobb magyar napilapja a „Szabadság” egy alkalommal megszavaztatta olvasóit, miért vándoroltak ki Amerikába. Sok érdekes és tanulságos válasz érkezett be a lap szerkesztőségéhez, ez azonban a bajon nem segített, azt nem szüntette meg.

A kivándorlás él és virágzik. Időnkint egy-egy távirati tudósítás érkezett, hogy a Carpathia, az Ultonia, vagy más angol hajóóriás hány magyar kivándorlóval indult Fiuméből. Két hetenkint jönnek a táviratok. Ily időközben indulnak és érkeznek a hajók. Az induló hajók tömve életerős, reménnyel teli utasokkal. az érkezők néhány utassal és azoknak is fele beteg, bóna, sőt sokszor örült. Mennyi szenvedés előzhette meg a kivándorlók örületét!

*

Mikor e sorok írója az idén nyáron Fiumében időzött az „Ultonia” érkezett be a magyar kikötőbe 25 kivándorlóval. Közülük három az uton megőrült, négy teljesen pénz nélkül, ingyen, vagy helyesebben hatósági pénzen szállított haza.

Mire a hajó megérkezett már közel háromezer ember gyűlt össze a kivándorlók házában. Néhány száz ember nem is fért rá a hajó óriásra.

Érdekelt a kivándorló ház szomorúan érdekes közönsége. Nem tudtam elképzelni, minő képet nyújt egy háromezer főnyi tömeg, kikben oly nagy a boldogulás reménye, hogy érte hetekig tartó hajóutra kelnek egy előttük ismeretlen nyelvű és szokásu ország felé.

A kivándorlók palotának hívják azt a különben példás tisztaságban és rendben tartott két emeletes nagy bérkaszárnyszerű épületet. A házhoz vezető utcákban már láthatni a járkáló kivándorlókat, kiknek legelőbbje elmegy a kikötőbe, megnézni: — „Melyik hajó megy Amerikába.”

A kivándorló ház bejáratánál hárman álltak utamba: a portás, egy szolgáló, egy rendőr.

— Mi tetszik kérem?

— Itt tilos a bemenet.

— Csak engedélyvel lehet bemenni.

Felmutatom a kormányzóóság kivándorlásügyi előadójának Hegedűs miniszteri fogalmazónak „látogatási jegyét” mire megszűntek a kérdezősködések és a Zalai Közlöny munkatársa beléphetett a kivándorlási ház előcsarnokába.

Örökké felejthetetlen lesz előttem a szemem elé tárult kép. Tarka ruházatu tömeg zibongott ott. A nemzeti viselet számtalan típusa volt képviselve. Iszonyu lármá, kiabálás. Az egyik az orvosvizsgálat ideje iránt érdeklődött társánál. A másik sirva pan-

Certosa.

Írta LUKÁCS JÓZSEF.

Ma már nem az, mi régen volt. Restaurált maradvány csupán egy eszmében dus korból, melynek volt idealizmusa s ez idealizmustól táplált művészet. Névtelen művésznagyok hagytak emlékeket maguk után a helyen, mely porladó szétmálásig fog nagy eszmék, nagy szellemek hatalmas arányu invencióiról beszélni. Mert Certosa kihalt szellemek fényugrának felfogója, melyben vetületi síkra lett a megfogant szép és fenséges. Templomnak s zárdának készült, hat század múlása előtt építette Galeazzo Visconti. Pora itt nyugszik s emléke is itt él, ki bökösűségével egy korszak művészetének fennmaradását tette lehetővé, megtormékonnyítva ezer művész lelket, melyek az alkotás vágyától égve, annak külső kifejezésére csak az alkalmai vártak. — Pavia és Milano között fekszik. Ős hajdan a zárdát körülölelő vidék talán másképpen nézett ki. Hatalmas fáriszok sugtak messés történeteket körülötte s ezek árnyéka borult a chioszra őrözött cellák fölé. Más vidék volt, miut ma, a mikor kukoricás földök között keresi a révedező szem az irányt, az utat a zárdá felé. S ha az utra tért vándor neki vág céljának, porfelhő vezetői mindaddig, míg betéved a csodálat s ámulat ez ébredő helyére, a Certosába. — Másodszer néztem most meg, forró, tikkasztó augusztusi napon, körülöttem zizegő kőrök, fölöttem haragos kék ég izzó napkoronggal. Először nem ily időben láttam, hanem nevetavaszi napsugár mellett, szeszélyes áprilisi szép időben. Mindkét alkalommal szépnek s csodálatosnak láttam, mint az emberi szellemet, mely létrehozta, megteremtette. — Merengve megyek most azon a poros uton, mely többszörös csavarodással végre is

ott végződik, hova én úgy vágyom s minék viszontlátására egy természeti szépségeiben ragyogó országot hagytam el, hogy ezt lássam s benne gyönyörködjem. Magam megyek egy háromnegyedórás utdarabon s szabadon vágok neki nemesek s kijelölt irányuak, hanem ábrándjaim birodalmának is. Mert odatartok most Egy ábrándos világba, hol az idealizmus tüze örök szikrákban pattant ki művész lelkekből s ezek a szikrák csodálatos képek, szobrok s épületek lettek. S ma a modern ember ezek mellett tanul, e szikrák fényénél mélyed tekintete századok mult történetébe s e mellett még szórakozik is. Azok a zizegő bokrok s magas fák is arról beszélnek. Mert ók őseik révén még látjuk Certosa eredeti életét, azt a szívvel s lélekkel teljes életet, mely szerelemmel volt telve a munkában s álomban, de a mely szerelem ábrándjaival nem a föld göröngyéhez tapadt, hanem az égben kereste sóhajai célját s szeretete tárgyát. Talán ma is ott hangzik még Certosa egykori lakóinak egyetlen hangozó szava: memento mori! Legalább én így hallottam öbren s nem is álomban. Az a szél azért nem szűnhet ott soha, mert az utolsó elköltözött karthauzinak végső óhaja volt, hogy az ősi fák ágai között mindig ott zengjen az örökségből kivert rend utolsó üldözött tagjának bucsuszava, mellyel cellájából a száműzetésbe indult. S az óhaj teljesült. Az éltas plátánok levelének minden rezgése egy bucsuzó hang az anyagi élettől az örökkévalóságba. Ásó, kapa sem esendül ott közelben, mióta az ősi munkások kihaltak. Mert a föld népe is mely ott munkáját végzi, esendes szótlanságban veri szét a rögöt termő földbe, nehogy lármás zajjal zavarja azok álmát, kik élettükben, ha szól-tak is, a halálról beszéltek. Micsoda egy élet volt itt a régi gazdák alatt A csend és a nyugalom élete. Ide tért a csalódás elől nem egy nemes es-

lársarja, kit a világ vágyaiban ki nem elégített s kinek reménye nagyobb méretű volt, sem mint a föld minden gyönyörre betölthette volna. S meré a földön annyi vágy s törekvés lesz meddő, Certosának mindig voltak lakói, kik a csendben akartak egy életet elfelejteni, melynek tövisszurási ellen kerestek itt menedéket addig is, míg köszöntésük egyszer utolsó hangzott s egy remény elbucszott a földről, hogy oda fenn találja meg, mit e földön tel nem lett.

A lelki megnyugvás adott létet e templomnak s kolostornak. Ezt kereste itt az alapító s erre is talált rá márvány szarkofágjában. Ma üres és szótlán, csak volt templom és klastrom. Az olasz állam üzleti szelleme pénzforszává alakította át, hol előbb ingyen örvendett a szép szemléletétől az imádás hódolatig emelkedett lélek az emberi szellem csodás teremtményeinek. A kalapot akár fenn is tarthatjuk, ha beléptünk. Nem az Istennek áldoz itt többé az ember, hanem egy állameszmének, mely kapzsiságban elrabolta még az ég tulajdonát is. Rokkant vezető áll élénk, ki szolgálatkészségét az udvariasság mázával fedi.

S azután ennek vezetése mellett neki indulunk, hogy lássunk mindent s lezajlott korok feledésbe borult szellemeiről halljunk valamit, kik éltüket művészetükkel hozták ide, hogy a lelkükben megfogant eszmének egy szoborba, vagy mozaikba való kifejezésén egy emberi élet évszort töltsék el. Csodálkozva megyünk vezetőnk után s a szemlélet minden perce a gyönyör édes érzetét varázsolja a lélekbe. Perugino, Borgognone, Bern, Luini, Montagna s még egy sor neves és névtelen művész. Szobbnál-szebb képek, kicsinyek, nagyok, egyik-másikon már nyomot hagyott az idő, de azért még mindig szép, csodálatot gerjeszt. Azután a mozaikokon akad meg a té-

szolta, a kivándorlásra nem „vált be“ a felülvizsgálatnál. A harmadik a hajóindulást tudakolta, a negyedik az ebéd étkezési időt és így tovább. Csak egyes szavak „slágvortok“ jutottak fülemhez. Mindegyik szó magyar volt. A csarnok postája, trafikja, áruháza, könyvesboltja előtt magyarok tolongtak. Emberek, kik nem voltak még messzebb „szülőföldjük szép határána!“...

Egy kalauzt kaptam magam mellé. Végig néztem az épület minden helyiségét. A közös nappali társalgót és hálótermet, a külön hálószobákat, az ebédlőt, a fürdőszobát, stb. Mindenütt minta tisztaság.

Kifelé jövet beszédbe elegyedtem két szabolcsmegyei legénnyel és egy leánnyal. Mennyi reményt fűztek az új hazához.

— Ha a koma és ángyi boldogul mi is megélünk — mondotta az egyik.

— Két év nem nagy idő. Addigra pénzt keresek, hazajövök aztán.

— A mi falunkból némelyik ember már ötször künn volt és visszajött. Mindig hozott magával pénzt.

Annyi reménytelen szót mondtak ki előttem, nem tudtam ellenvetést tenni. Minek lohasztottam volna le a felcsigázott reményüket. Most már ugys kiabándultak.

Összeszorult a szívem a sok életerős kivándorló láttára. Isten hozzádol mondtam a derék szabolcsiaknak és sietve elhagytam a csarnokot.

A kivándorló ház előtt néhány magyar kivándorló rozsmaringot vett egy utcai árustól. Emléket Magyarországból!

HIREK.

Október 6.

Emlékeztek még a régi, régi gyászra?
Országos búra, zokogó sirásra?
Hogy alkotmányunk' a sárba temették.
Hogy a dicsőket sorba megölték
Hogy sirjaikat a hóhér megásta —
Bús szívek mélyén ma is foltámad
Egy borongó felhő: a honfibanat?

kintet, melynek egyes darabjai készitők életének temetői voltak. Egy emberáldozat mindegyik darab, allegorikusan, művészi kifejezésben. Kinek jut az ott eszébe? Kérésnek, csak azoknak, a kik a történelem egy korszakos csodáját akarják látni a renaissance e fénylő emlékében.

Minden ott van ugyan, csak a lélek szállt ki a templomból. Ridegen kong ott a lépés s minden tompa ütés kettősen hangzik a márvány padlótól az aranyozott tetőig. Ennyi az egész hang, mely ma ott hangzik. Egy-két töredezett szó a magyarázó ajkáról s kérdés s aztán lépések tovább. A hajóban levő karthauzi prior alakja, mely meglepő élethűséggel ábrázolja, az elüljáró lelki éberségét, a mint társai s a nép áhitatossága fölött örködik tekintetével, bátran könnyes szemmel nézhetne le elhagyott templomába, mely az alapító szándékával teljesen ellentétes rendeltetést szolgált. Ugyancsak siralmas képet látna a kereszthajóban nyugvó Galeazzo Visconti is, ha a gyönyörű síremlékének teteje megnyílnék s látná azt a bántó ürességet, mely most uralja a templomot. Orgona sem zug, harang sem kondul, zsolozsma sem zendül, hol a kereszt s gyertyatartók most csak a művészi hagyaték rendeltetését dokumentáljuk, mely előtt pedig évszázadok emberei térdeltek összetörve, megalázva a csapásoktól, vagy hálálkodva, a mint az utóbbiakon a kérelem, vagy hála, a reménység birtoklás viaszgyertyáját helyezte el a devocionalé gyanánt. Nemesak a márványburkolat hidege az, mely itt dermesztően hat, hanem a sivaróság is, mely e helyen megölt egy kultusz tetem maradványából árad szét.

Mindent megnézünk apróra a templomban. Erdemes ott minden a megtekintésre. Kis oldalkápol-

Vagy kinjaitokban fölkiabáltak
A magas ég haragvó Istenéhez
És lelketek elfojtott dühöt érez,
Hogy a büntetésre hiába vártok?

Szent vértanúink szendergő porából
Kivirult vérrózsát még ma is ápol
A kebletekben lakozó kegyelet?
Az utánna vágyás szívet gyötörjön!
Összátok széllyel mindenütt e földön
A drága rózsát, a szirmot, levelet...

Zsarnoki önkény beestelen pribékje
Hogy a hőseket bitóra kísérte:
Keserű szívvél emlékezzék rája
Akit az Isten magyarnak teremtett
Kiben nemessé formálta a lelket,
Kit fiának tart e hősök hazája.

Egyetlen magyar soha ne felejtse,
De szent hagyományként szívébe rejtse,
Hogy ami történt, nem egy sötét álom! --
Ha Isten az égben bünteti ami gaz
S védőre talál nála jó és igaz:
Nem halt hiába az a tizenhárom!

NAGY LAJOS.

— Okt. 4. Ő felségének nevenapja alkalmával városunk számos magánépületén és minden középületén kitűzték a nemzeti zászlót. A Szent Ferenc-rendiek templomában d. e. 10 órákor hálaadó ünnepi mise volt, melyen a városi hatóság és a helybeli katonai tisztikar is részt vett. A főgimnáziumi ifjúság a felső templomban vett részt a misén. — Az összes iskolák szüneteltek.

— Október 6. Az aradi vértanúk emlékére a főgimnázium ifjúsága ez évben iskolai ünnepet tart d. e. 9 órákor. Az ifjúság előzőleg részt vesz a gyászmisén. Az ünnepségének zene és szavakból fog állani. Az ünnepi megnyitó beszédet Mező Lajos VIII. o. t. a Gyakorló Iskola elnöke fogja tartani. A nap jelentőségéről Rauschenberger Gyula VIII. o. t. fog fejleszteni.

— A csatornázás ügye. A városi tanács legutóbbi gyűlésén elhatározottat, hogy a városi általános csatornázás és vízvezeték elkészítéséhez szükséges talajréteg megállapításokat és lejtmeréseket egy napidíjas mérnökre fogják bízni, minthogy a városi mérnöki hivatal egyéb folyó teendőinek elvégzése mellett e munkálatokat a közel jövőben elkészíteni nem tudná.

nák egész muzeumok és képtárak, melyeknél az ember örömmel időz, mert gyönyörűt szerez. A keztyűs vandalizmus szépségükből ezeket sem tudta megfosztani ha az életet mellőle ol is őrte. Minden kép mennyi könnyes, tekintetnek s panaszos ajaknak lehetett tanuja, reményadója, vigasztalója, csak az Isten tudja s azok érezték, kiket odavonszolt az élet fájdalomja, a szív gyása és a lélek felvert állapota. Ma élettelen rom telki gyönyör nélkül mindaz, melyen csak a művész ihletettsége látszik, de rendeltetésük fényvesztetten eltűnt.

Mindig szomorú emlékek ébred lelkemben, ha valaminek halálára gondolok. Mert az halál, ha valami a létezés más stádiumába lép s így a Certosa is. Nem annak épült, a mi ma. Az élle örök csarnokának szánták, melyben a fájdalom könnyéből az öröm könnyecskéjének kellett megszületni és melyben egy elvesztetett élet után új életnek kellett támadni az öntudatra ébredt lélekben. S most nem e célt szolgálja. A ki oda megy, nem társzik onnan megkönnyebültlen, mint évekkel ezelőtt s a szív fájdalomának sulya sem enyhül már ott. Pedig Luini bájos Madonna képe éppen olyan, mint a letűnt hajdában s ma a Montagna Madonnájának lábainál a két mosolygó angyal sem fukarabb mosolyában. De a lelket elvitték Certosa templomából, mely az oldalfülkékben bizalommal suttogott az élet bajairól s mely majd a szenvedésnek segítséget váró tekintetével, majd a hála örömmel teljes nézésével csüngött azokon az ábrázolt arcokon.

(Vége következik.)

— Kórház kibővítés. A pénzügyi bizottság azt a javaslatot terjesztette. A városi tanács elé, hogy a kórház kibővítés tervezetének elkészítésére kössön egyezséget Sandy Gyula műegyetemi tanárral. A kibővítés közönséges betegek számára 60 ágyra, ragadós betegekre 12 ágyra és elmebetegekre 12 ágyra vonatkozik.

— A földművelésügyi magyar királyi Miniszterium megbízásából a Fenyőháza és Rankfűred, állami kezelésben lévő szállodákat a budapesti asztalosok butoersarnok Szövetkezet rendezte be, praktikus sima angol, modern butorokkal, bebizonnyitva ezzel versenyképességük és megbízhatóságukat. — Ajánljuk t. olvasóinknak eme bizalmat érdemlő Szövetkezet készítményeinek megtekintését és pártolását. Kisebbségi adatokat mai számunkban megjelenő hirdetésünk nyújt.

— Korona. Király Elek hahóti címz. kanonok, esperes plébános elnöklété alatt a kanizsai esperes kerület papsága ma tartotta városunkban, a Szt. Ferencsek kolostorában évi őszi koronáját (közgyűlést). A gyűlés a papi egyesület belső ügyeivel foglalkozott.

— Az izraelita templomban a sátoros ünnepek utolsó napjai alkalmából az istentiszteletet a következő sorrendben lesznek megtartva: f. hó 6-án szerdán reggel 1/2 7 órákor sachrisz és ezt követőleg muszaf, d. u. 1/2 6 órákor esti ima. 7-én csütörtökön reggel 7 órákor sachrisz, d. e. 10 órákor muszaf, a halottak lelki szüvéért való imával, házkára; d. u. 1/2 6 órákor szimhasz tórai esti istentisztelet. 8-án pénteken d. e. 10 órákor muszaf. A hitközség előjárósága ezúton is figyelmeszti a templomlátogató közönséget, hogy a szokott templomi rend szimhasz tórákor is szigoruan betartandó. Mindenki belépti jegy nélkül is bemehet ezuttal a templomba, azonban a földszintre csakis férfiak, a karzatokra pedig nők. Leánygyermek is csakis a karzatokon foglalhatnak helyet, fiugyermek a földszinten. Hat éven aluli gyermekek azonban egyáltalában nem bocsátatnak be a templomba.

— Szület. A szentgyörgyvári hegyekben ma kezdtek meg a szüretet. A Kanizsa környéki szőlőhegyeken is ma kezdtek meg a szüretet, mely az előző évnél sokkal gyengébbnek ígérkezik. A balatonmelléki Mária telepen 6-án kezdenek. A must mennyiség és minőség tekintetében közepesnek mondható. A próbamérések 18 fokos (klosterneuburgi) cukortartalmat mutatnak. A legnagyobb részét mert eladták a termelők 24—27 fillérjével.

— Szüreti mulatság. Akik a Kath. Legényegylet tegnap esti szüreti multságán résztvettek, felejthetetlen est emléket őrzik lelkeikben. A zsufolásig megtelt Polgári Egylet nagyterem a jókedv tanýja volt egész a reggeli órákig. A bemutatott Rákócy kormagyar olyan zajos tetszésben részesült, hogy a dilleltána művészek kénytelenek voltak a táncot újra eljánni. Az elért anyagi és erkölcsi eredmény a rendezőségnek és kiváló elnökének Eperjesy Gábor buzgólkodásának érdeme.

Előkelő segélyző szövetkezet, felette kedvező feltételek mellett Nagykanizsán létesítendő főképviselőség vezetésére, nagy ismerettséggel bíró urat keres, fix fizetés és jutalék mellett. — Ajánlatok „Biztos jövő“ jelisével, e lap kiadóhivatalához intézendők.

A kis gyermek ELPUSTUL?

Adjon neki SCOTT-féle csukamájolaj Emulsiót és örömmel fogja tapasztalni, hogy állapota azonnal jobbra fordul, hogy csakhamar fejlődésnek indul és jókedvűvé válik.

A SCOTT-féle EMULSIÓ már gyakran visszazólitotta szüleiknek szeretett gyermeküket a halál kapujától.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

a legkiválóbb, ugy tisztaság, valamint az emészthetőség és gyors hatás tekintetében.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytáiban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halast — kérjük figyelembe venni.

Kunfi Zsigmond dr. Nagykanizsán
 A nagykanizsai szociáldemokraták vasárnap délutáni közgyűlésén a magyarországi szociálista párt legképzettebb vezérébereknek egyike volt az előadó szónok: Kunfi Zsigmond dr. érkezésének hírére mintegy 600-an mentek el a gyűlésre, de a megjelentek között sokkal több volt a szociálista párthoz nem tartozó közönség, mint pártbeli. Ezeket Kunfi személye érdekelte, ki nemcsak azért ismert a nagykanizsai közönség előtt, mert annak idején Kunfi tanári afférjéről értesült a lapokból, hanem mert Kunfi zalamegyei születésű, ki gimnáziumi tanulmányait a piaristák nagykanizsai intézetében végezte jeles eredménnyel. Tanári diplomájának elnyerése után mint fiatal ember a temesvári főreáliskolának tanára lett, amely tisztéről néhány évvel ezelőtt lemondott. Az eset annak idején nagy feltűnést keltett. A fővárosi lapok hasábjait irták az újságról, amely után Kunfi csakhamar odakerült hova társadalmi felfogás predestinálta: a szociálista pártba. A párt hívta meg őt és rábízta a „Népszava” szerkesztését. A nagykanizsai népgyűlés Kunfi már minden ízében szociálista. A középiskolai tanárból csak a képzettsége maradt meg, különben valóságos népzézer. Kunfi külsőleg is alkalmazkodott új tisztéhez. Az érdekesség kedvéért jegyezzük fel. Vörpiros pártjelvényével és ugynevezett Lassale kalappal jelent meg a népgyűlés színhelyén. — A társadalmi politikával foglalkozó beszéd ismertetése nem vág lapunk keretébe. Csak annyit jegyünk fel róla, hogy ez messze kimagaslott a szociálista szokásos népgyűlési beszédekből. Kunfi dr. a tegnap délutáni gyűléson visszautazott a fővárosba.

Kórházi költségvetés. A városi közkórháznak 1910. évre szóló költségvetését a vármegyei gyűlés jóváhagyta és kihirdetés és 15 napi betekintés végett a városhoz visszaküldetett. Ezután a belügyminisztériumhoz felterjesztetik végleges jóváhagyás céljából. Az ápolási díjak az 1910. évre 5 fillérrel magasabb árral állapított meg az eddigiekénél. Itt megjegyezzük, hogy a városi 1909. évi költségvetés, melyet a szeptember 13. megyei közgyűlés jóváhagyott, még mindig nem érkezett le a városhoz. Ez okozza, hogy a kifizetéses városi tisztviselőknél megszavazott drágasági pótléka még eddig nem volt folyósítva.

Kisasszonydíjnak a városházán. A pénteki tanácsülésen Vécsey Zsigmond polgármester jelentette, hogy a városi irodában díjnoki minőségben, miut kiegészítő hivatalnokot alkalmazta Deutsch Teréz kisasszonyt. Mindenesetre érdekes esemény, hogy a nők miképp igyekeznek térthódítani munkakörüknek és miképp érfolják meg mind jobban a roluk alkotott helytelen véleményét, miutha bizonyos állásokba nem volnának ép úgy használható erők mint a férfiak. Főlölegesenek tartjuk, hogy a polgármester urnak ezt a modern és helyes felfogását helyeslésünkkel szanckionálnók akkor amikor a tanács ezt már úgy is megtette, de az érdekességen kívül rá akartunk mutatni a nőknek egy új kenyérkereseti terrenumára, mely egy kis lépéssel közelebb hozza őket azokhoz a jogokhoz melyekért olyan szívós kitartással küzdenek és amelyeket a társadalom évezredes tradíciói még mindig konokul megtagadnak tőlük.

A vasutasok árvanapja. A nagykanizsai déli vasutas kerület árvanapja szép anyagi eredménnyel zárult. A nagyközönség méltányolta a humanus mozgalmat. A számadás még nincs befejezve, de annyi már konstatalható, hogy a két nap közel háromezer koronát hozott a vasutas árváknak. Mint értesülünk, a nagykanizsai ipari és kereskedelmi vállalatok nagyrésze nagyobb adományokkal támogatta a vasutasok ügyét.

A Bór- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

kötőnő ekkor használták
 vesebajknál, a húgyhólyag bántalmánál és köszvényénél, a csukorbetegségnél, az emésztési és idegrendszeri szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatással!
 Vasmentes! Könnyen emészthető!
 Teljesen tisztá!

Kapható minden gyógyszertárban vagy a Szécsényi-Lipóci Salvatorforrás Vállalatnál
 Budapest, V. Rudótrágya utca 2.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **A gyerek postája.** A gyermekek a hétnek csak egy napján várják a postást: vasárnap. Mert akkor kapják meg Az Én Újságomat. És van-e valami ami akkora örömmel és oly nagy türelmetlenséggel várnának, mint ezt a kedves, meghitt barátunkat, aki a legszebb képeket teregeti eléjük, a legkedvesebb versiket pöngeti nekik, a legmulatságosabb mesét mondja, s beszél történeteket a régi magyar világból és a természetből. A vasárnapi posta a gyermekeknek élvezetet és szórakozást hoz, de a szülők tudják, hogy hoz még ennél jóval többet, becsesebbet is. Valamit, amit semmi mással nem lehet pótolni. Hoz színtiszta magyar szót és magyar érzést, hoz okos tanulságot. Mesék és elbeszélések örve alatt belecsöppenti a kis olvasó lelkébe éppen azt, amire annak a zsenge 6-12 éves korában éppen szüksége van. Azért vált ez a lap a legjobb nevelővé. Előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér. Előfizetni lehet Az Én Újságom kiadóhivatalában Budapesten VI. Andrassy-ut 10.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivatalnál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan sziveskedjenek intézkedni, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.

Szálloda-átvétel.

Van szerencsém Nagykanizsa és vidéke n. é. közönségének becses tudomására adni, hogy e hó 15-én a nagykanizsai

Arany Szarvas szállodát, éttermet és kávéházat átvettem.

A bel- és külföldön szerzett tapasztalataim remélni engedik, hogy sikerülni fog e vállalatot a kor színvonalán tartanom és a t. közönség megelégedését kiérdemelni. — Étkezésre abonnenseket házon kívül is már most elfogadok. — Minden vonathoz omnibuszjárás az Erzsébet-térről, személyenkint 40 fillér. — Naponta legfrissebb villásreggeli. o o o

Kiváló tisztelettel
Haas Vimos
 Arany Szarvas-szálloda

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1909. október 1-től.

Nagykanizsa állomás.

INDULÁS.		ÉRKEZÉS.	
Budapest felé:		Budapest felől:	
4 óra 05 p. regg. sz. v.	3 óra 50 p. regg. sz. v.	12 „ — „ d. e. gy. v.	1 „ 39 „ d. u. szem. v.
5 „ 56 „ regg. gy. v.	8 „ 42 „ este szem. v.	9 „ 45 „ este szem. v.	12 „ 11 „ éjjel gy. v.
9 „ 30 „ regg. sz. v.	2 „ 12 „ d. u. sz. v.	6 „ — „ d. u. sz. v.	5 „ — „ d. u. sz. v.
2 „ 12 „ d. u. sz. v.	5 „ 25 „ d. u. gy. v.	2 „ 01 „ d. u. sz. v.	8 „ 37 „ este szem. v.
5 „ 25 „ d. u. gy. v.	12 „ 45 „ éjjel sz. v.	12 „ 55 „ éjjel szem. v.	11 „ 50 „ este szem. v.
Wien (Bécs) felé:		Wien (Bécs) felől:	
4 „ 10 „ reggel gy. v.	3 „ 42 „ reggel sz. v.	2 „ — „ d. u. sz. v.	5 „ — „ d. u. sz. v.
6 „ 18 „ regg. sz. v.	2 „ — „ d. u. sz. v.	2 „ 01 „ d. u. sz. v.	8 „ 37 „ este szem. v.
12 „ 45 „ d. u. gy. v.	11 „ 50 „ este szem. v.	12 „ 55 „ éjjel szem. v.	
2 „ 01 „ d. u. sz. v.			
12 „ 55 „ éjjel szem. v.			
Szombath. Z.-Egersz. felé:		Szombath. Z.-Egersz. felől:	
5 „ 30 „ d. u. vegy. v.	8 „ 32 „ reggel sz. v.		
Balaton-Szt-György felé:		Balaton-Szt-György felől:	
7 „ — „ este vegy. v.	8 „ 26 „ reggel v. v.		
Pragerhof felé:		Pragerhof felől:	
4 „ 50 „ reggel sz. v.	3 „ 48 „ reggel sz. v.		
12 „ 10 „ d. u. gy. v.	5 „ 41 „ reggel gy. v.		
2 „ 45 „ d. u. sz. v.	12 „ 20 „ d. u. sz. v.		
12 „ 21 „ éjjel gyors v.	5 „ 15 „ d. u. gy. v.		
9 „ 55 „ este szem. v.	11 „ 40 „ éjjel szem. v.		
Csáktornya felé:		Csáktornya felől:	
6 „ — „ d. u. v. v.	8 „ 37 „ reggel v. v.		
Bárcs felé:		Bárcs felől:	
5 „ 00 „ reggel sz. v.	3 „ 18 „ regg. sz. v.*		
3 „ 13 „ d. u. sz. v.	7 „ 55 „ regg. v. v.		
5 „ 16 „ d. u. v. v.	11 „ 23 „ d. e. sz. v.		
8 „ 45 „ este sz. v.*	1 „ 17 „ d. u. sz. v.		
	11 „ 57 „ éjjel sz. v.		

*Csak Gyékényesig közeledik közvetlen csatlakozással Pásmo és Banjaluka felé.

*Csak Gyékényes felől közeledik közvetlen csatlakozással Wien felé.

Tisztaságáért 30.000 korona kezesség.

Fübbetésszel mint erővel!

Schicht-szarvaszappana

Beható tanulmányozások

eredményesték, hogy Schicht szarvaszappana minden vízben — akár meleg vagy hideg, kemény vagy lágy — gyorsan és erősen habosít; könnyen hatol a szövetbe, megelőp gyorsan oldja a szennyt, anélkül, hogy a szövetnek legkevésbé is ártalmára volna. SCHICHT-szarvaszappana teljesen

tiszta és ment maró anyagoktól; évtizedek óta egyenlő minőségben a legjobb anyagokból lesz előállítva. Használata minden tisztítási célra és mindennemű mosáshoz a józan és ész parancsolata és minden háztartásban jelentősen megmenti az időt, munkát és pénzt.

A Zalai Közlöny
 Szerkesztősége és kiadóhivatala
 Deák-tér 1. sz. alatt van

Akar nőülni?

Hölgyektől (ezek között olyanok, törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb.) 5-500.000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyonnélküliek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak e címre: L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland

Bükkfaszén

szívógázmotorok üzeméhez, gyári üzemekhez, vasalási célokra

kapható waggó
kisebb
KREM
faszénterme
Term
Hor

Aki butort**BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,**

saját érdekében cselekszik,
ha vásárlás előtt megtekinti a

„BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET“

védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

áruházaikat, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József körút 28. sz. (Bérkoesis-utca sarkán)

IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában.)

Ezen szövetség az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva.

Stilszerű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság ára minőségéért.

Az áruházaikba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

HIRDESSZ**A ZALAI KÖZLÖNY**

Oh jaj!

Köhögés, rekedt elnyálkásodás ellen gyors és biztos ha

Egger mellpaszt

Az étvágyat nem ják és kitűnő Doboza 1 korona korona.

Próbadoboz 50

Fő és székhelyénél ra

„NADOI

Megfojt ez az átkozott köhögés!

gyógyszer

Budapest, VI., Váci-ki

Kapható Nagykanizsán: Szabó Albert

Reik Gyula és Csáktornyan. Pató

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított házi készítmény, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvény, oszton és meghűlések ellen.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosság legyen és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegyű és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és újszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany országhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Gyomor betegek

Mindazoknak, kik a gyomor meghűlése, vagy túlterhelése, rossz meleg, vagy hideg ételek élvezete által, vagy rendetlen életmód következtében Gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomor fájdalom, és nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitűnő, melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich-féle növénybor

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásának talált fűvekből, jó bevitelre kelti az ember emésztő szervét. — A növénybor minden zavarokat és előmozdítja az egészséges vér új

A növénybor idejekorán használva, gyomorbetegségek még Symptomák mint: Főfájás, felbőgés, gyomorgörcs, felfuvalás, rosszullét (idős gyomorbetegségekkel oly gyakran előfordulnak, elmúlnak néhány Székrekedés és ennek következményei dobogás, álmatlanság, valamint vért nagy Zsiger-érből (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszünteti az emésztésképtelenséget és könnyű székelés által eltávolított alkalmatlan részek

Sovány, halovány kinézés, vérszegénység

legtöbbször a rossz emésztés következményei, hiányos vérképződés és a hiány, ideges hágyaltság és rossz kedélyhangulat, továbbá főfájás, ha ilyen égyének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az emésztést fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást anyagcserét, gyorsítja a vérképződést, megnyugtatja a feldúlt idegeket elismerés és hála nyilvánítás igazolja ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai Ujduva Nemes-Vidi, Tapsonyi, Böhményei, Nagy Bajomi, Felső-Szegedi, Csurgó, Alsó-Domborui, Kotori, Mura-Csányi, Rátkai, Podtureni, Szelniczai, Ab Baki, Pölöskei, Pácsi, Alsó-Rajki, Nagy-Rada, Kéthelyi, Marczal, Verjei, St.-Georgeni, Kalinovaci, Novigrádi, Kaproucai, Perlaki, Csáktornyan és fűszerüzletekben és az osztrák-magyar monarchia legtöbb városában.

A kanizsai gyógytárak 3. és több üveg növénybor rendelésnél e mindentűve a monarchiában.

Utánzásoktól óvat

Kérjen csakis

Hubert Ullrich-féle növénybor

Legnagyobb kitüntetés
Arany államérem „Nürnberg 1906.“

Globus
Fémtisztítókivonat

jobban tisztít
mint minden-
féle más.

Fémtisztítószer.

Legnagyobb kitüntetés
Grand Prix. St. Louis 1904

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Doák-tér 1.

Hirdetések díjazás szerint.

Baboss László.

1851—1909.

Baboss László ügyvéd és író, a régi Nagykanizsa legérdekesebb embereinek egyike, a városi közpórház kórágán mindenkitől elhagyatva meghalt. A Báthory-utcai szegényes agglagény lakás nem látja többé gazdáját, ki vagyonban a milliónál épen egy millióval hagyott kevesebbet maga után, de emlékekben, élettörténetben sokkal gazdagabb az elhunyt, mint sok parvenü milliomas. Élettörténete érdekes példája, mint élt az olyan ember, ki a praktikus étellel soha sem számolt, bár élelítésben műveltségben, olvasottságban kartársával bátran felvehette a versenyt.

Baboss László ügyvéd és író volt és mert az ügyvédség sokkal jövedelmezőbb, mint az írói foglalkozás, Laci bátyánk csak addig élt gond nélkül, míg a paragrafusokból élt. Büszke is volt élte végéig ügyvédi hivatására, de az irodalmat mégis többre becsülte. Az irodalomnak fanatikus barátja és művelője volt. Már kis gyermek korában a könyveket bujta, zsebpénzéből a Szent László társulatnak küldözgetett, mert ez a csángókat és bukovinaiakat könyvvel támogatta.

Ifjúkori élettörténetéről csak néhány régebbi újság cikkéből tudhatunk meg egyet-mást. Ott olvassuk, hogy együtt lakott szállásadójával Árvay Lajossal, Zalamegye jelenlegi kiválóan képzett alispánjával.

Hitelesebb adatot csak attól kezdve találunk, mikor néhány évvel a nyolcvanas évek előtt mint fiatal fiskális telepedett le Nagykanizsán. A fiatal

ifjú tele volt ambícióval és csakhamar tétet talált működésére a politikában és közigazgatásban, mindkettőnél az ellenzéki oldalon. Ő elfeledte, hogy csak az boldogul, ki az uralkodó áramlattal uszik. Helyesebben szólva, a praktikus élet, vagyis a boldogulás feltételeivel nem akart és nem tudott számolni. A jóforgalmu irodából lassan eltűntek a kliensek, de ez nem gátolta őt magatartásában. Hiába figyelmeztették emiatt barátai, ő csak mosolygott. Hadakozás nélkül, szokta mondani, nincs élet. A bírálát az élet sója, mely nélkül minden egyhangu. S bírál mindent és mindenkit. Képzettsége ezt megkönnyítette. A bírálát könnyen ment és mással ő nem törődött.

Amennyire előre ment az őszinte kritika gyakorlásában, annyira fejlődött vissza vagyoni viszonyai. Pedig ő meg lehetett volna elégedve, mert fiatal korában mindene megvolt. Azonban vére vitte a kritikai térre. Ameddig kritizált addig mindig jó sora volt. A mikor elesenedett, visszavonult, akkor már oka lett volna a panaszra. Öregségében csendes megadással tűrte sorsát. Egyéniségével teljesen ellentétes életbölcséségről tanuskodik az alábbi eset, mely az utóbbi években történt vele. Ő maga mesélte el ezt mosolygva egy jeles nagykanizsai írónak, kiről tudta, hogy jóindulattal van iránta:

— A napokban, kezdte Baboss beszédét, meglátogatott lakásomon egy régi ismerősöm. Szobám egyszerű, berendezése nagyon meglepte őt.

— Ejnye ügyvéd ur, szolt hozzám, hát ily szegényes kis lakásban lakik most?

— Nemsokára még kisebb is megfogok elégedni, válaszolt Baboss, a sirra célozva.

Az örökké elégedetlen ember öreg korában életfilozofus lett!

Olvasottságáról sokat beszélhetnek ismerősei. Tulsokat olvasott, ideje sem volt olvasási anyagát megkritizálni, aminek később kárát vallotta irodalmi műveiben, hol leginkább mások nézetét citálta. Az ő egyéni véleménye hiányzott onnan.

Irodalmi működését idősebb korában kezdte, ami nagy baja volt, mert ebben a korban gyakorlat nélkül nehéz megtalálni a stílus kerekdedségét, a kifejezések változatosságát, szépségét.

Legsikerültebb művel közé tartoznak hirlapi cikkei, melyek a nagykanizsai sajtóban jelentek meg. Ezek tárgyát a napi élet aktuálítása és a közigazgatás köréből vette. E cikkek jellemzője alapos tárgyismeret, tartalmas feldolgozás, egészséges felfogású kritika. A helyi lapok mindig szívesen közölték Baboss cikkeit, bár a közönség némely rétege nem látta szívesen. Ez a rész elfogult volt vele szemben, amiről meggyőződést szereztünk néha azzal, ha cikkeit névtelenül közöltük. Ilyenkor ezek általános tetszést arattak. Mikor egyidőben a Zalai Közlöny heteken át irt a városi csendőrség terve ellen, Baboss László sok tartalmas cikket bocsátott e tárgyban rendelkezésünkre. A cikkek névtelenül jelentek meg és feltűnést keltettek tartalmasságukkal.

Cikkeinek egy nagy hibája volt a kézirat olvashatatlansága. A nyomdák szedő személyzete sokat vesződött a szedéssel, ha Baboss kézirat jelent meg a lapban.

Öregségére szeretett volna valami nyugalmas állásba bejutni. Az idén a városi katonai nyilvántartó állásra pályázott. Ismerősei, barátai szánalommal nézték a kilincselő, egykor büszke ellenzéki fiskálist, de nem tehettek érte semmit. Nem választhatták meg a beteg embert ki hivatalát nem tudta volna

Certosa.

(Vége.)

Írta LUKÁCS JÓZSEF.

A mint a templomból kilépünk, egy kereszt-folyosón vagyunk. Apró márványoszlopok szegik a kis udvart. Középen vízmeleence, azonban ennek vize is kiszáradt, mint a templomban a könny forrása. Nem hűsít többé a forrás, kiapadt a vize, mint az élet az egész Certosában. Síralmas csend mindenhol, a pusztulás, a feledés esendje, melynek némasága nyomasztó. S mikor az ebédlőbe lépünk, új érzés száll a lélekre. A képzelet átveszi a vezető szerepet s az üres helyeket benépesíti az elköltözött kartháziak szellemeivel. Minden helyén van itt, csak ők hiányzanak, szok az árnyékszerű tovasurrannó alakok, kiket e terem nagy ünnepek alkalmával összehozott S hogy evés alatt is hangozzék szeretetük tárgyának dicsőrete, egyik a látható nagy foliansokból olvasott az emelkedett szószéken. Beszédjünk itt sem hallatszott, csak a koncionator hangja esengett átbatóan. S ha tekintetét valamelyik felemelte, helyéből a templom főhajójának egész perspektíváját látta esillogó oltáraival, szobraival s biztató Madonna arcaival. Talán akarattal tervezték így. Hogy mikor az együttlében már megnyílnék a szív, ugyanakkor a szem előtt a templom belsejének misztikus fénye feltűnne, a bizalmat az emberekről afelé terelje, ki a szív sebére egyedül tudja az enyhület balsamát csepegtetni. Oda is tér mindegyik ebéd után s onnan mint hangtalan szellemek surranak tovább a Chiostragrande felé, melynek folyosóján mind a huszonegy kartházi eltűnik, miután az utolsónak ajkáról is

elszállt a bucsu szó: memento mori! Néptelen minden, mintha senki sem élne itt. Pedig itt hangos az élet.

De nem kiinn, hanem a cellákon belül. Huszonegy kartházi lakása fonja körül a keresztfolyosót. Szorosan egymás mellé simulnak, hogy az akarat és cél egységét kívülről is kifejezzék. Erős tölgyfa ajtó zárja el mindegyiket a külvilágtól, mely mellett még egy kis ablak van, hol az eledelt nyújtották be. Minden cellának volt egy előszobája s egy kis kertje is. Belül minden az egyszerűségbe vall sima fa az ágy, a tőrdéplő, az író asztal, mely egy fali szekrény lehajtható ajtaja volt. Itt éltek egymás mellett szótlanul, csendben egy életen át, kiket a közös életcél s rendszabály összekötött, kik egy magukkal hozott mult emlékeit zavartalanul akarták újra átélni s kik egy jövőbe vetett remény hiánytalan boldogságán a világ ármányai elől elvonulva akartak elmerengeni. Egész fényűzésük az a tulajdon kis kert volt, melyben szórakoztak, mikor virágágyaikat gondozták. S a virágot is azért ápolták, hogy annak hervadásában is folytonos köszöntésüket hallják, azt az örök mementót, mely mindig ajkukon esendült, mikor egymás mellett siettek el s melyet mosoly nem feledtetett s emberi hang el nem némitott soha. Innen nem volt visszatérés, a ki idetért lelki gyötrelmeiből a lélek édes gyönyörűre ébredni fel. Es sokan jöttek. Egy cella sem maradt üres soha. Ha egynek lakója a mementót tettel hangoztatta, lezárt ajakkal, kihűlt testtel s koporsójára hulló rögdübörgéssel, jött helyette más nap egy új ajtó, ki folytatta a cellának belsejében a néhány percre megszünt életet. S a szolozsma tovább zengett s a klasszikusok másálásában seregő toll tovább gyártotta azokat

a művészi sorokat, melyek fölött anyyi szem aludt ki s melyek anyyi emberi élet energiáját őrzik.

Íde jött a csendélet homálya után epedő Sforza Kristof is. Itt élt s itt is halt meg a bejáratnál a második cellában. Élete nem más, mint anyyi sok másé, ki vele s előtte élt itt. Boldogságról álmódó szíve nem találta azt fel a világban, eljött ide keresni a magányba. S mire ott is életre dobbant egy érzés, hol ő azt előbb hiába élesztette, akkor ő már a világra nézve meghalt s csak a halál gondolatának élt s lelkében hamuvá égette a mult minden emlékét, mely a gazdag élet örömeiből kiindult ide, ez örökös temetőbe. S azután megkezdődött egy élet, a szenvedés élete Visconti Máriára. Idejött a templomba az a fehér arcú, szurós tekintetű fiatal leány, kinek akarata akkor volt kemény, mikor hajlítani akarta a fiatal Sforza s akkor hajlott meg, mikor ez már a lemondás, az enyészet, a hervadás és a halál szelid ábrándjait szötte össze egy lélek örömfüzérévé. S az most kezdte szőni ábrándjait, mikor ez már az élet minden ábrándjára rádobta a feledés rögét s a halál szörnyű revelációjában olvasta az emberi élet minden örömeinek teljes jelentéktelenségét.

Valahányszor hórara kondult a kampanille harangja, már ott volt a chiostra ajtajánál Visconti Mária. S a cellák lakói bejöttek sorban egymás mellett, de a csuklyák minden arcot elrejtettek a kíváncsi szemek elől. S ő így járt oda több mint husz évig, hogy csak egyszer láthassa azt, ki magát ő miatta temette el. A monda szerint a sekrestye egy Assunzionéján is ott lenne alakja. Oda festette magát, gondolva, így kerül egyszer szembe Sforza

ellátni. Babosznak nagyon fájt a szavazás eredménye. Összesen 7 szavazatot kapott.

Az utóbbi években a sétátér volt állandó tartózkodási helye. Egész nap ott ült a park közepén egyik padon. Nagyon tetszett neki a park. Mindig mondogatta: „Szobrot érdemelne ezért a Gyula.”

Már mint Tripammer Gyula, a Szépitő Egyesület elnöke.

Egyidőben a névmagyarosítási ügyekért fáradozott. Volt Kanizsán valamikor egy névmagyarosítási társaság. Ennek füzeteit küldöztette szét az embereknek és a címzésben az illető német, vagy idegen hangzása neve mellé már magyar nevet is írt.

Nagyon sok ténnyel fejtett ki eredményes munkát. Ha ellenzékes magatartása miatt kevés jó barátot szerzett is, de képzettségét még ellenségei is elismerték. Egy rendkívül érdekes életpálya fejlődött be nála.

A helyi sajtónak lelkes barátja volt élte végéig. Szorgalmasan dolgozott a lapoknak és a fiatalokat buzdította a munkára.

Emlékét soká őrizzük és becsüljük.

Baboss László 1851-ben született. Atyja, Baboss Benedek tisztartó, fiát gondos nevelésben részesítette. Az apa az 50–60-as évek fogalma szerint értelmes, művelt ember volt, szerette az irodalmat, mely iránt az ifjú Laci figyelmét is hamar felkeltette. 1863/64. került Nagykanizsára gimnázistának. Magyar élet folyt itt akkor, ami reá nagy hatással volt. Az embereknek, mint ő írja egy visszaemlékezésében, pengő sarkantyú, darutollas kalpag, rojtos topán, zsinoros nadrág, spencer volt a viseletjük. Egyszerű mesterember Réky Ferenc kovácsmester házában nevelkedett, kinek lakása afféle diáktanya volt. — A fiatal diák rajzolóval, lombfűrészeléssel, tanulással töltötte idejét, de csakhamar az irodalom iránt kezdett érdeklődni. Nagykanizsáról Győrbe, majd Pozsonyba került, hol jogi tanulmányait végezte és élénken résztvett a diákmozgalmakban. 1876-ban, mint fiatal fiskális Nagykanizsán telepedett le. Itt kezdett érdeklődni a társadalmi kérdések, az országos és városi politika iránt. A politikában a függetlenségi eszmékért harcolt. Akkor még 3 éves ciklusra választották az országos képviselőket és ezért a kerületekben majdnem állandóan folyt a korteskedés, melyben Babosznak nagy szerepe volt. 1880-ban Unger Lajos mellett küzdött Jókai Mór ellen. Résztvett még az 1881, 84 és 87-es évek választási küzdelmében. Sokat fordult meg vidéken is és így nagy ismeretségre tett szert. Nem sokára jóforgalmu ügyvédi irodája lett. Négy segéddel dolgozott. A városi ügyekben kíméletlen ellenzéki volt, Babóchay ellen sokat harcolt. Néhány cikluson át városi képviselő volt. Ellenzékeskedése miatt csakhamar hanyatlani kezdett ügyvédi irodájának forgalma, mely az utóbbi években nagyon rosszul ment. Irodalmi működését

Kristoffal, ha nem is élve. Ezt is hiába várta. A karthauzi a templomban sem néz mást a földön kívül, mely az ő temetője s égi reményeinek termő földje. S bármily szép is Andrea Solaria képén az lenge alak angyal alakjában, melynek szemsugarában biztató remény s a vágyak révbejutásának boldogító ígérete csillog, azt a képet sohasem látta, kinek szánva volt.

Azóta már sok év pergett le az idő orsóján. Annak az angyal alaknak élő mintája régen elfonyadt, elporladt. De történetét megőrizte a jelen is abban a szagotott, darabos magyarzatban, mely az ott élők ajkán egy elhibázott szerelem örök tragikumaként zeng még ma is. Egy sirhő törmelékét is láttam ott. Valami szép emlékek lehet törtmaradványa e márvány darab, melyet szépségében megcsufolt az idő. Két szót olvastam rajta nagy nehezen: vixit — élt requiescit — nyugszik. Az írás közepéből egy sző hiányzik, ott kikopott a márvány. Egy betű van még e szóból, a kezdet egy a—, mely talán az amavit ige hátramaradt része. S ha így van, ki másé lehetne a felírás, melyben egy elhibázott élet története esendül, mint azé a reménytelen leányé, ki tényleg élt, szeretett s örök álomban nyugszik; vixit, amavit, requiescit valahol itt e kolostor táján, hova boldogságát jött keresni az, kit ő későn tudott már szeretni.

De hagyjuk a multkebelében az évszázados regény-törmelékét. Gyöngéd, nemes eseményemlék az, melyet

fordításokkal kezdte. Különösen azokat a külföldi írókat olvasta kik a nőkérdéssel foglalkoztak. E kérdésről ő is adott ki több kis művet. Majd a külföldi költőkből fordítottat és a legutolsó években anthológiát adott ki, melyben neves költők műveit közölte fordításban életrajzi és irodalomtörténeti adatokkal kísérve. Legutolsó önálló műve „Szellems írók a nőkről” címmel a Leányok könyvtára című füzetes folyóiratban jelent meg. Közben állandóan dolgozott a Zalai Közönynek, melynek a nyolcvanas években rövid ideig szerkesztője volt, a Zalának és még sok vidéki lapnak, néha fővárosiaknak is. Egyidőben a névmagyarosítási mozgalomnak volt lelkes híve. Az utóbbi években teljes visszavonultságban élt agglagényi magányában. A halál mint teljesen szegény embert a nagykanizsai kórház egyik kórágányán találta.

Temetését az ügyvédi kar rendezte, mely a halálesetről gyászjelentést adott ki Ravatalára élővirágokból diszes koszorút helyezett „Szeretett kartársainak, a nagykanizsai ügyvédi kar” felirattal. Délután 4 órakor helyezték örök nyugalomra, édes anyja néhai Babos Benedekné sírja mellé. A végtisztességen megjelent Vécsey Zsigmond polgármester, Lengyel Lajos főjegyző, Halis István tanácsos, Gózon Sándor tszki bíró, Kayser Elek albiró, dr. Stolzer László tszki jegyző, Dienes Sándor szolgabíró, Szalay Sándor a „Zala” főszerkesztője, a „Zalai Közöny” felelős szerkesztője, sok tanító, tanár és az ügyvédi kar majdnem teljes számban.

HIREK.

Lebontják, vagy nem?

Valamelyik napon Kanizsa város tanácsa felszólítást kapott a rendőrségtől. Ez a felszólítás így volt fogalmazva:

Hivatkozással a kihágásokról szóló törvény 367. §-a 14. pontjára, ezennel meghagyom Önöknek, hogy az Erzsébet-téren 4. szám alatt levő házaikat vagy javítások, vagy romboló munkák le, mert azok úgy egészségügyi, valamint közbiztonsági szempontból biztosítékot többé nem nyújtanak és kihívják a járó-kelők jogos visszatetsését.

Magyar rendőrkapitány.

Ez a rendelet a ház szomszédságában nagy örömet keltett. A „Szarvas” kávéház osztonai közönsége heves gesztikulációval tárgyalta az ügyet. Igenis, ez szegény, hogy a város legszebb terén ilyen építmény hagynak meg. Gottlieb nagykereskedő meg 5000 koronát ajánlott fel egészen önzetlenül, hogyha megkezdik a patkány fészek helyén a színház építését. Hm, enyelgett Garami vendéglős, könnyű neki felajánlani 5000 K., mikor így is tudja, hogy nem

egyiknek reménytelen hervadása, a másiknak ideális lemondása (tesz széppé, érdekessé). Egy élet fakófoszlánya, melyet esorbittatlan boldogságban kellett volna leélni két embernek, ha egyszerre ébred mindkettőben az, minek csalódása egyiket egy élő temetőbe, a másikat egy élet fájdalomba kergette. Isten tudja mennyi ily mesét lehetne azokról összegyűjteni, kiknek neve s emléke egyként és idők feledésének rétege alatt hamvadt itt.

Már csaknem este van, mikor az ember innen kiszakad a szabadba, hol az elmúlásnak borús sejtelmek ködként száll el a lélekről. Sietve megyek az ut szélén buslakodó platánok árnyékában, melynek szélrázta zugasából mintha kisértetek suttogása hallatszanék. Lombjaik úgy hajolnak össze, mintha valami misztérium rejtekhelyét akarnák elfődni az utókor előtt mely a Certosa életét, majdnem a feledés mélységébe dobta.

A mikor a lemondás diadalának e színteréről elmegyek, a poros uton emlékezetem megarafozza a romladoszást jelenkori képét S én a vidékre vizülszerűen fényt borító holdvilágánál visszaneve, azt az igazi Certosát látom magam előtt, melynek falán belül egy belső, erős, szuverén akarat parancsára legázolt érzéseken keresztül annyian verték a lelki boldogságnak hamisított diadalutját.

építenek. Az építéshez pénz kell, meg száz bizottsági ülés lefolyását bírja kivárni, meg döntést a pályázat felett, meg és meg...

A fenti rendeletet a közgyűlés is tárgyalta. Szép kis skandalum fejlődött belőle. Rajki képviselő bizalmatlanságot szavazott Magyar rendőrkapitánynak. Igazító beszédben rámutatott arra, hogy Magyar hatásköri összehittőzésbe került a tanácsosai és ennek az ügynek az elbírálására a külön hatásköri bíróság lesz illetékes. Garaguri szakértő meg azt vitatta, hogy azok a bizonyos házak be sem dülhetnek, mert oly alacsonyok, hogy még egy messzinai földrengés sem képes azokat megingatni.

Legjobban dühöngtek Ivica és Buncy képviselők, akik egy krajcárt sem akartak a lebontási célra megszavaztatni. Ráműtettek arra a körülményre, hogy az ő házuk sem magasabb és díszesebb annál a bizonyos házcsoporthnál, a mi nekik jó, ennek a városnak is jó lehet. Ha muszáj telviszik az ügyet a miniszterig. A vége a sok vitának az lett, hogy egy lebontási bizottságot választottak, melynek feladata lesz javaslatot terjeszteni a közgyűlés elé.

„Uj nemzedék jött, mely jobb akart lenni és az is lett, mert csak akarni kell.”

A nagy Széchenynek egy méltó követője felajánlotta egy évi jövedelmét a városnak, hogy építtesse fel Thalia templomát arra a helyre, hol egykor patkány királyok vára állott.

Fulgura János.

— **Vértanuk emléke.** Városunk fellebörgözva emlékezett vissza a GO esztendő előtti tragédiára. A városi hatóság Vécsey Zsigmond polgármester vezetésével megjelent a Szt. Ferencsek templomában tartott gyászmisén. Az iskolák növendékei is templomba vonultak. A főgimnázium ifjúsága pedig iskolai ünneppel állt az emlékezők előtt. A honfoglalás után Mészáros János ünnepi beszéde miúta az ifjúság kegyeletének keresztjét tüzte volna a szent hantokra, olyan jóleső, olyan megható volt. Rauscheberger Gyula értekezése a nap történetéről rövid, velős tragédiaszerű regisztrálása volt az aljasságnak és a feuségnek a mi e napon Aradon végbement. Sommer József, Csányi László, Fábian Lajos, tanulók szavatai, ének és zeneszámok töltötték ki a szép ünnepséget.

— **Halálozás.** Tegnap d. u. helyezték örök nyugalomra az izz. temetőben öv. Klein Jakabné szül. Deutsch Bette urnot 75 éves korában. A megboldogult édes anyja volt Kemény Jenőné izz. tanítónőnek.

— **A szegénysorsu tüdőbetegekért.** Elhiszük, hogy már unja a közönség ezt az örökös egyforma nótát, hanem tessék betekinteni a szanatoriumba, ahol ifju, ifju mellett fekszik sárga, fakó színben eljegyezve a halálnak, melyet az illetők fiatal kora még megtagadni látszik. Akkor szívünk mélyesége fenekéről szakad ki sóhajunk és felbuzdul bennünk a könyörület, hogy a mit emberi erővel segítséggel megtehetünk, azt el ne mulasszuk, míg majd egyszer az emberi tudomány oda nem lép a sir szélén állókhoz és azt mondja: meg vagytok mentve. Addig állam és társadalom, egyesek és az összeség tegyen meg mindent, amit a tüdőbetegek érdekében megtehet. Városunkhoz átiratot küldött a József kir. herceg szanatorium igazgatója, hogy úgy mint eddigi években, az idén is intézkedjék, hogy a leküldött üres tartsolyok megtelvése térjenek vissza a jótékonyaság filléréivel. Városunk tanítói, tanítónői, tanárai, a tanuló világ, a szülők mindig szívesen sorakoztak a küzdők közé, így a mostani gyűjtés is bizonyára a kívánt eredmény el fog járni. A gyűjtés okt. 30-a és nov. 6-a közt fog megtörténni.

— **Villamos világítás a plébánia templomban.** A Szt. Ferencsek templomában már megkezdtek a villamos világítás vezetékeinek munkálatait. A templom újra festése, az oltárok renoválása és az orgona kiigazítása is tervbe van véve és rövid időn belül eszközöltetik. A költségek céljaira a hívek kegyes adományaira számít a rend.

— **As új főgimnázium.** Fontos lépéssel haladt előre az építendő új főgimnázium ügye, amennyiben, mint megbízható forrásból jelentik, a Jámor és Bálint budapesti műépítő cég a főgimnáziumi épület tervezésére vonatkozó szerződést aláírta. Ez az érdemleges lépés azért fontos, mert ha az elkészült általános tervet a városi tanács és a rendkormány elfogadják, akkor a közoktatásügyi miniszteri jóváhagyása után a részletes terv szerint való építési munkálatokra vonatkozó árfejtés következik, mely után a megvalósulás stádiuma már rövidebb idő kérdése.

— **Egy szövetkezet a Osány szobornak.** Szép és dicséretes mozgalom hírét közlik velünk Zalaegerszegről. Mozgalom indult meg, hogy a felszámolásban levő zalaegerszegi fogyasztási és értékesítő szövetkezet csekély vagyonát adja oda a Osány szoboralap javára, ami annál is inkább helyes, mert a jelekből ítélve a felszámolási költségek a vagyont felemészítik. A szép hazafias mozgalom önmagát dicséri.

— **Jegyzőválasztás.** A nyáron elhunyt Kovács Gyula kőtői jegyző helyére egyhangulag Seregélyes Károly eddigi helyettes jegyzőt választották meg.

— **A magyar kereskedelem kerékkötői.** Nem hiába idegenkedik népünk az utazó vigécektől. Száz meg száz oka van annak a szegény becsapott földmivesnek, iparosnak, hogy meneküljön előlük, akár csak a látatlanul elhelyezett csapda elől. Teleordítják a fulúket, hogy így kötelesség a magyar ipartermékek pártolása, meg úgy ne menjen ki a pénz a külföldre, de arra meg nem törekszenek, hogy a magyar kereskedők megbízhatóságát beleoltsák a vevő közönségbe. Távol van tőlünk, hogy az ilyen kereskedői filoxerákat általánosítani akarnók, sőt tudjuk, hogy e téren már nagy haladás mutatkozik, de hogy a vevő közönség sunyi becsapásától sem idegenkedik némely utazó kereskedő arról sok adatot lehetne felsorolni.

Szabó Lajos a Kanizsa határában levő Potyli malom tulajdonosa panaszt tett a rendőrségen Varga és Goiten budapesti cég kiküldött utazója Varga Géza ellen. Szabó nemrég Kanizsára hozott lisztet és utközben találkozott Varga Gézával, a Varga és Goiten cég utazójával, ki egy fiakkereu éppen kikapart hozzá menni, hogy gépolajat ajánljon neki megvételre. Minthogy az ár megfelelő volt, rendelt is egy hordóval. A megrendelést annak rendje szerint kiállította, másolatot adott Szabónak, majd elkérte tőle és újra irt valamit rá. Szabó tovább folytatta útját a város felé és egy üzletben eldicskedett, hogy most olcsóbban vett egy hordó olajat, mint eddig. Mivel ott nem tartották az árt lehetne megnézték a megrendelő levelet és bámulva tapasztalta Szabó, hogy ott nem 1 hordó hanem 10 hordó megrendeléséről van szó és hogy 3 hónapokig kell átvennie egy-egy hordóval. Mivel ez a mennyiség neki legalább 10 évig volna elegendő és így ő ilyen üzletet semmiesetre se köthetett, de nem is kötött, annak a gyanujának adott a rendőrségnél kifejezést, hogy mikor visszakérte a másolatot az 1-es mellé egy 0-t irt és mert hosszabban irt tehát akkor jegyezte fel, hogy három hónapokig kell átvennie egy-egy hordó olajat. Ő pedig a visszakapott másolatot meg sem nézve vágta zsebre. Izent azután a Récsére ment kereskedőnek, hogy jöjjön hozzá a tévedést kiigazítani de Varga erre nem volt hajlandó. Szabó Lajos erre magánokirathamisításért tett feljelentést Varga Géza kereskedő ellen.

— **A csáktornyai uhlánus vérengzés.** Az annak idején nagy felháborodást keltett csáktornyai uhlánus verekezés ügyében, mint Csáktornyáról írják, most folytatja a vizsgálatot a zágrábi hadbíró. A hadbíró az összes érdekelteket kihallgatta.

— **Allami fák.** A sudár jegenyéket, melyek a magyar országutakat oly jellegzetessé tették sokfelé kidöntötték már és eperfák vagy gyümölcsfákkal helyettesítették. Az utszéli gyümölcsfák azonban a nép felfogása szerint minden emberé. Így gondolkodnak a récei uti diófákról is a Haba-féle téglagyár munkásai, mert amint Bahár József állami utkotró, ki az ottani diófák felügyeletével is meg van bízva, azt jelenti, hogy e munkások az ő tilalma ellenére is leverték a diót. Sőt mikor erőlyesen fellépett, rá-

támadtak és megverték. A rendőrség hatóság elleni erőszak büntette miatt megindította ellenük az eljárást. De azért a diót a jövőre se mentik meg az állam részére.

— **Elgázolt asszony.** Tegnap délelőtt Lőrinc József helybeli bérkocsis egy langvizi asszonyt a Főúton elgázolt. Súlyosan sérülve a kórházba szállították. A bérkocsis ellen vigyázatlan hajtás miatt a rendőrség az eljárást megindította.

— **A becsületes megtaláló.** Van ilyen is, aki a talált 20 K-át beszovalgáltatta a rendőrségnek, hogy ott felvehesse, aki tulajdonjogát kellőképp igazolni tudja. Nevét nem akarja az illető a nyilvánosság elé hozni, hát mi is megőrizzük a becsületes megtaláló inkognitóját.

— **A Berger-féle gyógy és higiénikus szappan 1868.** óta van forgalomban. A legtávolabbi országokban használják, mert a szappan nagyon hatásos. Mint fertőtlenítő szappant a Berger-féle kátrányszappant használják. Mint nélkülözhetetlen mosó és fürdő szappant mindennapi használatra a Berger-féle glicerín kátrány szappant használják. Az összes gyógyszerzappant Magyar Osztrák monarchia.

JEGYZETEK A HÉTRŐL.

(A házitolvaj. — Akik ellen nehéz védekezni. — A detektív, mint segéd. — A divat rabjai. — Fenn az ernyő, nincsen kas. —)

A tolvajoknak egy megszokott típusa került ismét a kanizsai rendőri krónika lapjaira: a házitolvaj. Nem az első és nem is az utolsó alakja a bűnkrónikának. Házi tolvaj szokott típus a rendőrség előtt. Nincs az a foglalkozási ág, hol házitolvaj nem volna. A fővárosi lapok rendőri rovata telve van ilyen alakokkal. Egyszer kereskedő segéd, iparos alkalmazott, magánhivatalnok, pincér, szolga a házitolvaj foglalkozása, mászszor a városi és megyei hivatalokból a bankok pénztári szobáiból és más ily előkelő helyekről kerül ki e rendőri „anyag”. Alakjuk nem veszik ki, sőt mintha szaporodna. A rablók, betörők, tolvajok ellen még lehet védekezni, de a házitolvajok ellen nehezen. Ezer és ezer alkalom van az ilyen embereknek bűnös vágyuk kielégítésére. Hasztalan a főnökök minden elővigyázata, felügyelete, a házitolvaj mindig megtalálja az alkalmas pillanatot tette végrehajtására. A kanizsai aktuális esetről kifolyólag sok szó esett a héten kereskedői körökben a házitolvajok elleni védekezésről. De biztos ellenszert senki sem tudott ajánlani. Sőt így van. Mivel nagyobb forgalmasabb valamely üzlet, annál nagyobb a házitolvaj alkalmá, amely mint az eleséppelt közmondás mondja, szűli a tolvajt. Ennek tanulságos esete a következő, melyet egy budapesti áruház bizalmas emberétől hallottam: Egyik legnagyobb magyarországi áruházban éveken ezelőtt a főnök észrevette, hogy sok olyan áru tűnik el, melynek nincs meg az üzleti könyvekben a könyvelési tétele. A főnök bizalmasan megkeresett egy detektívet járnia a dolog végére. Először segéd válto-

zás volt és még az nap délelőtt a mi detektívünk mint segéd foglalatokodott a kiszolgáló asztal mögött, figyelve az alkalmazottakat. Néhány napig mi sem történt. A hét végén a főnök egyik legrégibb, bizalmas segéde beállított az üzleti irodába és tudotta a főnökkel, hogy az egyik új segéd lop. — Mutassa meg melyik, mondotta a főnök. Kimentek az elárusító csarnokba, ahol a főnök nagy rémületére a detektívet ismerte fel. A házitolvajlás ellen az egyedüli óvszer az alkalmazottak becsületessége. Ha az alkalmazott becsületessége nem volna sem a selyem suhogás, sem pedig a bankópopogás.

Mondják, a magáról megfélekedett ifjút néhány nő biztatta a bűncelekményre. A nőknek állítólag nem tellett divatos selyem bluzra, azurós harisnyára. A fiatal segéd hordta e „korzóképes” holmikat a divat rabjainak, kik hiúságuk kielégítésért még a büntől sem riadtak vissza. Ha ez igaz, akkor ez a történet egy szomorú érdekes fejezete annak a társadalmi betegségnek, melyre még mindig alkalmazható ez a vigjátéki cím: Fenn az ernyő, nincsen kas.

Anonimus.

KÖZGAZDASÁG.

Mezőgazdasági képek Angolországból. Az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület tagjai a múlt év június havába tanulmányutat tettek Angolországba. Ez a tanulmányi utazás fényesen sikerült, akár a szerzett gazdasági tapasztalatokat, akár a vendégiszterető fogadtatást tekintjük, melyben a tagok részesültek. Hogy a szerzett tanulságokból ne csak a kirándulásban részt vett tagok okuljanak, hanem gazdátarsaik is, az O. M. G. E. egy szép kiállítású kötetben közzéadja beszámolóját. Ujnapi Elek Ernő vidékünk e gazdasági szaktekintélye, a könyvben két tanulmányt tesz közzé. Az egyik az angolországi sertésekről szól, a másik a newcastlesi Royal Show-ról. Ennek a Gazdasági Egyesületnek főtevéysége és a mezőgazdaság általános fejlesztése. Az érdekes könyv sok sikerült fényképet tartalmaz és az O. M. G. E. titkári hivatalánál megrendelhető.

Kereskedők gyűlése. Balkányi Kálmán dr. az Omke. titkára Sümegen és Zalaszentgróton előadást tartott. Az első helyen a kereskedelem helyzetéről, melyet nem tart kielégítőnek, a második helyen az új mértéktörvényről.

Egy érdekes indítvány. Sági János, a Keszthelyi Hírlap agilis szerkesztője érdekes beadványt adott be a kereskedelemügyi miniszteriumba. Sági azt indítványozza, hogy határozza el a kereskedelemügyi miniszterium, hogy a gyárosok, kereskedők és iparosok megemeltetlen nyomtatványokat is adhatnak postára oly megbízással, hogy azokat a posta közbesítői bizonyos városokban, bizonyos számban, bizonyos érdekkörben osszák ki. Sági indítványát példákkal magyarázza és azzal indokolja, hogy ennek megszerzése és a körlevelek szétküldése nagy költséget okoz az érdekelteknek és az eddigi körlevelek szétküldése a postának is nagy munkát okozott, mert a rengeteg anyagot községek szerint kellett csoportosítani, irányítani, a személyzetnek örökösen a címet kellett nézegetnie, olvasgatnia.

NYILTTÉR.

„Az e rovatban közlöttéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.”

Gyermekágyas és szoptató asszonyoknak

a „Kufeko” tápláló, könnyen emészthető táplálék bármikor ehető és kellemes változatosságot ad zabkása mellett.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettafüve

mindenütt kapható.

1287/1909. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbírósnak 1909. évi Sp. III. 496/3, 644/3, 365/3 számú végzése következtében Dr. Miklós Dezső, Dr. Sabján Gyula és Dr. Bentzik Ferencz ügyvéd által képviselt Gyórfy János, özv. Toth Lipótné és Nagykanizsa város közönsége javára 59 k. 24 f. 46 k. 52 f. és 1100 kor. s jár. erejéig foganatosított biztosítási végrehajtás után felülfoglalt és 2100 koronára becsült 4 ló, 1 szivattyúgép, 2 szekérből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbíró-ság 1909. évi V. 654/2 számú végzése folytán 59 kor. 24 f. 46 k. 52 f. és 1000 korona tőkekövetelés és járuléka erejéig Nagykanizsán a gyepi telepen leendő eszközésére 1909. évi okt. hó 20. napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvényeikk 107. és 108. §-a értelmében késpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárán alul is el fognak adni. A mennyiben az elárverezendő ingó-ságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881: LX. t.c. 120. §-a és a vh. n. 20 §-a értelmében ezek javára is, elrendeltetik.

Kelt Nagykanizsán, 1909. évi szeptember 24-én.

Maximovits György
kir. bírósági végrehajtó.

1868 óta forgalomban.

Berger-féle
gyógy-kátrány-szappan,

mindennemű bőrkütegek

Berger-féle kátrány-kénszappan.
Mint a legjobb kátrány-szappan az aurobor tisztán: a tisztaság elváratlanság, a gyermeknek valóminnyi leborotvosított ellen felülfoglaltatás, a mosás és fürdés-szappan mindennapi használatát (1909. évi 518)

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Mint kiváló lényegű az aurobor tisztaságával használatát, továbbá a...

Berger-féle borax-szappan
Mint kiváló lényegű az aurobor tisztaságával használatát, továbbá a...

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Mint kiváló lényegű az aurobor tisztaságával használatát, továbbá a...

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Mint kiváló lényegű az aurobor tisztaságával használatát, továbbá a...

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Mint kiváló lényegű az aurobor tisztaságával használatát, továbbá a...

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Mint kiváló lényegű az aurobor tisztaságával használatát, továbbá a...

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Mint kiváló lényegű az aurobor tisztaságával használatát, továbbá a...

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Mint kiváló lényegű az aurobor tisztaságával használatát, továbbá a...

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Mint kiváló lényegű az aurobor tisztaságával használatát, továbbá a...

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Mint kiváló lényegű az aurobor tisztaságával használatát, továbbá a...

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Mint kiváló lényegű az aurobor tisztaságával használatát, továbbá a...

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Mint kiváló lényegű az aurobor tisztaságával használatát, továbbá a...

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Mint kiváló lényegű az aurobor tisztaságával használatát, továbbá a...

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Mint kiváló lényegű az aurobor tisztaságával használatát, továbbá a...

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Mint kiváló lényegű az aurobor tisztaságával használatát, továbbá a...

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Mint kiváló lényegű az aurobor tisztaságával használatát, továbbá a...

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Mint kiváló lényegű az aurobor tisztaságával használatát, továbbá a...

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Mint kiváló lényegű az aurobor tisztaságával használatát, továbbá a...

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Mint kiváló lényegű az aurobor tisztaságával használatát, továbbá a...

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Mint kiváló lényegű az aurobor tisztaságával használatát, továbbá a...

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Mint kiváló lényegű az aurobor tisztaságával használatát, továbbá a...

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Mint kiváló lényegű az aurobor tisztaságával használatát, továbbá a...

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Mint kiváló lényegű az aurobor tisztaságával használatát, továbbá a...

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Mint kiváló lényegű az aurobor tisztaságával használatát, továbbá a...

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Mint kiváló lényegű az aurobor tisztaságával használatát, továbbá a...

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Mint kiváló lényegű az aurobor tisztaságával használatát, továbbá a...

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Mint kiváló lényegű az aurobor tisztaságával használatát, továbbá a...

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Mint kiváló lényegű az aurobor tisztaságával használatát, továbbá a...

Bükkfaszén

szívógázmotorok üzeméhez, gyári
üzemekhez, vasalási célokra

kapható waggonrakományoként, valamint
kisebb mennyiségekben is
KREMZIR MIKSA
faszéntermelő cégénél **BARCS.**
Termelő hely Gyulaves.
Horvát-Szlavonország.

ALKALMI VÉTEL!

**Pompás zsebóra láncsal
csak K 3.90.**

Mint hogy nagy mennyiségű órát vásároltam, abban a helyzetben vagyok, hogy eladhatok 1 ezüst britannia Rem anker 36 köre járó sveici órát szép láncsal csak K 3.90-ért. Ajánlok továbbá 1 db. Electro-Goldin 36 rubinos Anker-Rem. elsőrangú sveici órát Electro-Goldin láncsal csak K 4.70-ért. Szétküldés utánvétellel. Meg nem felelő árúért a pénz visszaadatik.

Ignatz Cypres Exporthaus **KRAKAU.**
Florianergasse 49/101.

Hordó-eladás.

Uj és használt ajtós és ajtónélküli boros, szeszes, káposztás és gazdasági célokra szolgáló hordókat mindenféle nagyságban, előnyös fizetési feltételekkel legolcsóbban szállít esetleg bizományba ad

Bor- és Hordó-Forgalmi Vállalat

SCHWARZ és FÁBIÁN, BUDAPEST
VII., Erzsébet-körut 35 Telefon 116-27.
Legolcsóbb beszerzési forrás termelők és viszont-elárúsítók részére.
Közvetítés díjaztatik!

Szőlő-oltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet
INGYEN

és bérmentve küldöm meg, a ki Címét tudja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből, a világhíru Delawareből állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett Több ezer elismerő levél, közte több hereagi és grófi uradalomtól.

Cím: **Szűcs Sándor fia, szőlőtelepe,**
Bihardiószeg

ROPS

Biztonsági
gyorsfőző.
Tűzveszély kizárva.

**Ha felborul elalszik, az
szesz ki nem folyhat, az
szesz fogyasztásban igen takarékos.**
Kapható minden jobb vasáru és háztartási
cikkeket árusító üzletekben.
Ha valahol nem kapható sziveskedjék
hozzánk fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentve.
ROPS Fémáru Részv.-Társ.
BUDAPEST, V., Károly-Váci-ut 74/51.

Helybeli elárúsítók:
Weiser J. C., Bettheim és Guth, Rosenfeld
Adolf fiai, Köhler Testvérek.

FISCHER és Tarsai
foiskolák és szőlőoltványtelepek.

forduljon minden érdeklődő, ki súlyt
fektet elsőrendű fajtisza anyagra

Gyümölcsfacsemeték

Sötényfák, Diacszerjék, Tölvevölvek, Kerítésvölvek,
Bogyógyümölcsök stb.
Szőlőoltványok. (I. osztályú áru)
európai és amerikai sima és gyökeres vesszők.
(Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen).

Az üzleti siker titkát
három dologban találja meg az ügyes kereskedő: az utaztatásban, a jó kártyában és az ügyfélhírdetésben. Ez utóbbira várnak Önnek Zala megye leg-
regőbb újságját, a Zalai Közlönyt.

VELMA SUCHARD
Nyersen való
evésre
paratlan.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délután.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Hirdetések díjazásában szerint.

Iparunk védelme.

Dobieczki Sándor az Iparvédelem szerkesztője a Tulipán-szövetség évi közgyűlésén hosszasan, alaposan foglalkozott a magyar ipar küzdelmével, melyre szüksége van, hogy az eddigi elszegényítő kivitel gyarapodást leküzdhessek.

„Nekünk abban kell közreműkölnünk, hogy az egyoldalú termelés megszüntetésével hazánkat a helyes mértékig ipari állammá alakítsuk át. Nagy gondolat, de megvalósítható, ha nemzetünk ideáljává tesszük e törekvésünket.”

Hogy miyi mértékben fokozódott behozatalunk, mutatják e száraz statisztikai adatok: Míg 1882-ben összes behozatalunk 875 mill. korona volt, addig 1907-ben másfél milliárdnál többet fizettünk a külföldnek a behozott cikkekért. Tehát 25 esztendő alatt 100 %-kal emelkedett behozatalunk.

Még elremitőbbé válik ez a sajnos körülmény, ha azt a progresszivitást figyeljük meg, mellyel a behozatal évről-évre növekszik. Az 1906-ról 1907-re ez a növekedés kerek 100 millió koronát tesz. Ha ennek pusztító hatását meg nem szüntetjük, gazdasági elszegényedésünk mulhatatlanul bekövetkezik. A behozott 1652 millióból 1101 milliót fizetünk használati tárgyakért, melyek anyagának értéke majdnem semminek mondható, csakis feldolgozásuk révén lesznek értékes tárgyakká.

Mi tehát nem az iparcikk belső becsét fizetjük meg, hanem a ráfordított munkát. És ez a munkabér a legenyhébb számítás szerint is meghaladja évente a 600 millió koronát. Ez a horribilis összeg mind a külföld munkásainak javára esik és ezt elvonjuk saját véreinktől a magyar munkásoktól. Ez szüli köztük az elégtelenséget, gyarapítja a nemzetközi szocialisták táborát és éppen a legképzettebb, legszorgalmasabb munkásainkat kényszeríti hazájának elhagyására.

Minden legkisebb mulasztás tehát, a mit ezen a téren elkövetünk, elszegényedésünknek és lassu — a kivándorlás útján való — elvérézésünknek a szülő anyja!

Hogyha tehát nem akarjuk, hogy épen a legszorgalmasabb elemek vándoroljanak ki, hogyha nem akarjuk, hogy földműveseink legjavarésze elbujdosson s hazánk szép virányai lakatlan pusztákká váljanak, könnyű prédaként esvén martalékaul az idegenből jött hiénáknak; akkor tömörülnünk kell, hogy a társadalom egész erkölcsi súlyával ránehezdjék a jólelkű, de elhatározásában ingadozó tagjaira és megteremtsük végre a magyar ipar termékeinek állandó fogyasztó szövetségétét.

Az állandó kereslet ugyanis megteremténé az egészséges kínálatot s akkor mun-

kához jutna minden kérges tenyér s többé nem történhetne meg az 1905. év gyalázata, a mely évben 74 ezer emberrel többen vándoroltak ki, mint a hányan születtek e hazában!

— **Felelkezés a levéltáros választása ellen.** Régen húzódik már ez a felelkezés, minden fórumot bejárnak, hogy a levéltáros megválasztását, mely a felelbezők szerint alaki hibák miatt érvénytelen, megdöntsék. Azt hisszük, most az utolsó fórumnál járnak, a közigazgatási bíróságnál. Innen leküldték a tanácshoz, hogy a felelbezők pótlásul még egy példányban nyújtsák be kérvényüket a mellékletekkel együtt. A polgármester értesítette őket, hogy 8 napon belül egyenesen a közigazgatási bírósághoz terjesszék fel irataikat. Hihető ezek után, hogy az ügy végre dülőre kerül.

— **Nem lesznek városi takarékpénztárak.** A városi takarékpénztárak, melynek már jövő évben jövendelmét is akarták élvezni egyes városok, olyan gyorsan mint remélték, nem fognak létesülni. Négy városi takarékpénztár szabályzati terve fekszik a belügyminiszter előtt jóváhagyás végett már hónapok óta, de a miniszter szakosztályában egyiket se vették még tárgyalás alá, mivel előzőleg még elvi megállapodásra van szükség. A városi takarékpénztárak a régi intézeteknek ilyen körülmények között — egyelőre legalább konkurrenciát esinálni nem fognak és még jó idő eltelik, amíg azok megkezdhetik működésüket.

A munkáspénztárak bajai.

— Saját tudósítónktól. —

Ha valami nagy fejtelenségre akarnak ujjabban rámutatni, akkor a munkáspénztárakra hivatkoznak, mint a fejtelenség tipikus képviselőjére. Az ember azt hihette, hogy ha az orvoscéldés rendbe jön, akkor végre rend lesz a pénztáraknál. Nem ez következett be, sőt ellenkezőleg. A legtöbb vidéki pénztárnál óriási fejtelenség van a vezetőség panaszkodik a sok adminisztrációs munka miatt, melyet még tetemesen szaporított munkaerővel sem tudnak feldolgozni. Az okokat többféle forrásra vezetik vissza, mely azonban teljesen mellékes. A fő az, hogy ezekben a fontos, szociális pénztárakban nagy a fejtelenség, erre mutat az a sok tudósítás, mely hol erről, vagy arról a pénztárról mond szomorú dolgokat.

Ujjabban például a szombathelyi pénztár bajairól szólnak a hírlaptudósítások. Az ottani pénztár nemrégiben rendkívüli közgyűlést tartott, mely nagyon izgatott hangulatban folyt le. A panaszokat megvilágítja a következő három felszólalás.

Az első felszólaló merészen és határozottan szólott. Szerinte a szombathelyi munkáspénztárban nagy a rendtelenség. Feltűnő — ugymond — a nagy különbség a pénztár 1907. és 1908. évi zárszámadásai között ahogy az 1908. évi zárszámadási naplóban egy 42000 koronás tétel csak úgy egyszerűen az egyéb kiadások rovataiba vétetett fel. Ezek alapján kéri a közgyűlést, hogy az igazgatóságtól tagadja meg a felmentést, ellenben küldjön ki egy hat tagú bizottságot az ügy alapos megvizsgálására.

Egy másik felszólalás a felelőség terhét nem csak az igazgatóságra, de a felügyelőbizottságra is kívánja hárítani, mert annak működése alatt a táp-pénzek kiutalásánál — szavai szerint — a sógorság és komaság elve volt az uralkodó. Ezért sürgeti, hogy a felügyelőbizottságnak se adják meg a felmentvényt.

Az ipartestület szónokának véleménye szerint a munkáspénztár elhanyaglása a vezetőséget terheli, mint amely helytelenül járt el akkor is, amikor az iparosokat csaknem teljesen kizárta az ügykezelésből. Végül így határozott a közgyűlés: sem az igazgatóság, sem a felügyelőbizottság nem kapott felmentvényt, ellenben kiküldtek egy hat tagú bizottságot, melynek feladatává tették, hogy a pénztár állapotát október 31-ig átvizsgálja és működésének eredményéről hivatalosan beszámoljon.

Ilyen szomorú állapotok vannak a pénztárakban, melynél csak sovány vigasz az, hogy van kevés kivétel is. A nagy átlagnál azonban sok a baj, melyről nem tudni, mikor szűnik meg.

A dalosünnep és a sajtó.

Keszthely, október 7.

A Dunántúli Dalosszövetség közgyűlésén Lányi Viktor dr. titkár arra kérte a közgyűlést, hogy a dalosünnep minden mozzanatáról egyformán értesítsék mindkét keszthelyi lapot. Lányi dr. helyes felszólalása egyrészt azt bizonyítja, hogy a felszólaló tudatában van ama nagy munkának, mely a kulturális szép ünnepünkben a sajtóra vár, másrészt pedig valószínűvé teszi, hogy eddig nem ez történt.

Ennek az igazán keszthelyi érdekű ügynek részletezésébe most becsatlakozom. Nem akarom b. lapjuk olvasóit ezzel untatni, különben sem ez jelen tudósításom célja.

Azonban a határozat érthetetlen előttem. Valamikor én is többet foglalkoztam hírlapírással mint most és abban az időben úgy történt, hogy az egyesületek mindama lapokat informálták, melynek közönsége az egyesület ügyei iránt érdeklődött.

Kérem tehát igen t. Szerkesztő urat, vajjon a a Dunántúli Dalosszövetség csak tisztára a keszthelyiek ügye, avagy van-e köze ehhez annak a sok dunántúli dalárdának, mely a szövetséget alkotja és érdeklődhet-e a kulturális egyesület ügyei iránt az a közönség is, mely az egyes dalárdákat pártolja.

Tudva, hogy a Zalai Közlöny sokszor foglalkozott a Dalosszövetség ügyével, felhívom b. figyelmüket e határozatra, illetve ennek helytelenségére, hogy a rendezőség e hibát kiigazithassa.

Tisztelője egy dalbarát.

Lapunk barátjának felszólalását készséggel közöltük, mert azt hisszük, hogy ezzel az ottani rendezőségnek szolgálatot teszünk. Helyesnek tartjuk a felszólalást, mert tényleg szükséges, hogy a dalosünnep egyes mozzanatairól, illetve az előkészületekről az összes dunántúli lapokat informálják. A lapoknak e dologban sokkal kisebb az érdeke, mint a dalosszövetségé. A szövetségnek van érdekében a lapok állandó informálása. Keszthelyen sok tollforogató ember van és bizonyára szívesen tesznek eleget ily irányú kérésnek, ha ugyan a szövetség tisztikara nem tudja ezt ellátni. **A szerk.**

Láz

és egyéb gyengítő betegségek után a teljes egészség gyors visszanyerésére a

Scott-féle csukomájolaj Emulsió

biztosan kipróbált szer.

Kellemes ízű könnyen emészthető és ennél fogva sokan vehetik, a kik más szereket nem tudnak bevenni.

A SCOTT-féle EMULSIÓ azonfelül sokkal hatásosabb is. A tisztaság ideálja.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerben.

As Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer végigjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

HIREK.

Budapesti levél.

Az egész világon a repülés érdekli leginkább a nagyközönséget. Természetes, hogy Budapest lakossága, a mely mindig a divat után indul, akár kalapról, akár Blériotról van szó, szinte falja a repülésről szóló híreket. Erről beszélnek a kávéházban osztás közben is az alsókat ma már nemcsak grombojál és Fedák Sárival, hanem Blériot-val is játszik.

— Bemondom a tulletoát és a Blériot-ot — mondta a minap éjszaka egy kiváló író.

— Mi az a Blériot? — kérdi a kibic.

— Az, hogy ha elvesztem ezt a pártit, maga röplüni fog.

A villamoson is röplésről folyik a szóbeszéd és nem a löversenyéről, pedig most dühöng a gyepen a totalizátor.

— Van-e már jegye Blériot felszállásához, kérdi egy ur a másiktól.

— Jegyet parancsol? — lép hozzá a kalauz.

— Igen, egy tiz koronás tribünjegyet.

— Mit?

— Pardon, a rákosi mezőre gondoltam.

— Szakasz jegyet adjak? — kérdezi újra a kalauz.

— Nem, adjon egy nyolcas főlzálló jegyet.

— Talán átszállót tetszik érteni.

— Persze, egészen megzavar ez a Blériot

Még egy kávéházi történet, a mely azt bizonyítja, hogy a kávét nem habbal, hanem monoplánnal isszák. Egy társaság pezsgőzik. Fizesésre kerül a sor. Az élelmes főpincér abban a hitben, hogy az urak eláztak, háromszor számlát állított ki. A társaság mecenása azonban átlátott a szítán s mint jó humoru ember, ezzel a kérdéssel fordult a főpincérhez: — Hányféle aeroplán van?

— Kétféle — felelte a frakkos fizető pincér, aki lelkes aviatikus.

— És pedig?

— Monoplán, biplán.

Van egy harmadik is.

— ?

— Triplán, a mint ezt a maga számlacédulája bizonyítja.

Mint jellemző dolgot, megírjuk az alábbi történetet, a melynek hitelességét akár körjegyzővel igazolhatjuk.

Egy szerencsétlen alperes ellen végrehajtást tüztek ki. Fűhöz-fához kapkodott, hogy pénzt szerezzen, de hiába. Végre elment a felperes ügyvédhez és könyörgött neki, hogy halassa el az árverést. A fiskális könyörtelen maradt.

— Mikor is lesz az árverés? — kérdezte a meggyötört embert.

— Október 17-én délután.

— Akkor elhalasztom.

— Köszönöm — hálálkodott a delikvens, de nem értem ezt a hirtelen fordulatot.

— Köszönje Blériot-nak.

— Blériot-nak?

— Neki, mert ő is október 17-én délután száll föl Budapestén s én is ott akarok lenni a Rákoson.
Révész Gyula.

— Kinevezések a törvényszéknél. A király az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Molnár Jenő nagykanizsai kir. ügyész a székesfehérvári járásbíróshoz járásbíróvá nevezte ki. — Az igazságügyminiszter Székács Pál és dr. Mutschenbacher Edvin dárdai kir. járásbírókat a nagykanizsai kir. törvényszékhez helyezte át törvényszéki bírói minőségben.

— Szekeres doktorék balesete Szekeres József dr. kórházi főorvos, amint a napokban este-felé hazahajtatott, Sormáson innen kocsjára felkerült egy kavics prizmára úgy, hogy a kocsi felborult. Ugy ő, mint neje dr. Szekeresné, a keresztény nőgyógyász elnöke, szerencsére csak könnyebb sérüléseket szenvedtek.

— Százötvenkét kérvény. Ennyi kérvényt küldött át a főgimnázium igazgató-ága a városi tanácsnak. Ezek mind tandíj elengedésről szólnak. Ebből nem csak azt láthatjuk meg, hogy mennyi tandíjkezdvényt ad a városi humanizmus, de azt is, hogy a szegény emberek még mindig mennyire törnek magukat a gimnázium után.

— Házbéremelések a városnál. Az élet 25 év óta 100 perccentel drágult meg. A bus, a list a fa, az iparcikkék a munkabérek mind hihetetlen árat értek el. A háztulajdonosok sem késtek soká, hogy a kellő arányban felemeljék a lakbéreket. Csak a város tulajdonában levő lakások és bolthelyiségek bérlői maradtak a régi világ viszonyainak megfelelő lakbérek mellett. Most ez a helyzet megszűnik. A város pénzügyi bizottsága szombat este tartott gyűlésén egy korábbi közgyűlési határozat értelmében minden bérlőhelyiségnél bérösszegét a jelenlegi lakás viszonyoknak megfelelően állapította illetőleg felemelte.

— Megyei virilisták. Zalavármegye alispáni hivatala közhírré teszi, hogy a vármegye legtöbb adót fizető polgárainak 1910.-re érvényes névjegyzéke az alispáni hivatalos helyiségekben f. hó 8-ától 17-éig közszemlére fognak kitéteni, akik a kimutatásokban hibásan, vagy egyáltalán fel nem vettek, ebbeli jogosultságukat okt. 30-áig szóval vagy írásban kérelmezzék és igazolják az igazoló választmány előtt.

— Kanizsáról Boszniába. Szombaton d. u. Budapest felől Egerből 137 ujnec érkezett Nagykanizsára. Itt a katonai állomásparancsnokság megkeresésére a Karcag-féle laktanyában szállásoltattak el. Vasárnap a reggeli vonattal tovább utaztak Boszniába, honnan három hosszú esztendeig irdogálják haza az egészséget kívánó leveleket, melyekből ki nem marad tisztelet az alsó felső szomszédoknak, sógoroknak, komának Majd csak letelik az a három esztendő is.

— Leérkezett költségvetés. A városnak 1909. évi költségvetése végre jóváhagyólag visszaérkezett a megyétől. Most 15 napig kihirdetés alatt áll, csak azután lesz jogerős. Mi nem vártuk nehezen, de az 1600 koronás fizetésen alul levő városi tisztviselők régen várják. Most fogják ugyanis köztük a költségvetésben felvett 4000 K drágasági pótlékot kiosztani, ami körülbelül 4—5% át teszi fizetésüknek. Csekély összeg, de talán egy évi krumplira elég lesz.

— Iskolakerülők összeírása. A városi tanács Kamenár Géza és Orbán József városi hivatalnokokat küldte ki, hogy naponként délután írják össze a város területén levő tanköteles, de be nem iskolázott gyermekeket. E munkát ma kezdik meg. A szülők és gyámok figyelemzetnek, hogy a szükséges felvilágosításokat a kiküldötteknek büntetés terhe mellett készséggel adják meg. Tudomásunk van arról, hogy a külön-külön utcában működő két

hivatalnokot a múlt évben nem egy helyen durván fogadták és a gyermekeket eltagadták, felvilágosításal nem akartak szolgálni, szitkozódottak. Hogy ennek elejét vegyék, célszerű volna egy-egy rendőrt is delegálni a hivatalnokok mellé.

— Blériot budapesti felszállása. Minden jel az mutatja, hogy a mint az egész kontinensen végig vonult a Blériot-láz, ettől Budapest és az ország sem kímélődik meg. Óriási az érdeklődés Blériot felszállása iránt. Széleskörű intézkedés történt a forgalom zavartalan lebonyolítására. A villamos társaságok valamennyi a rendes forgalomból elvonható és tartalék kocsjait október 17-én félegy órakor megindítják a felszállás területére. Valamennyi kocsi jelzve van, hogy a kocsi „Blériot felszállásához” indul és pedig a város minden pontjáról. Több vidéki középiskola ifjusága tanáraik vezetése alatt megy föl a gyönyörű látványosság megtekintésére. A rendezőség a középiskolák ifjuságának minél könnyebbé akarván tenni a produkció megtekintését: csoportos tanuló jegyeket ad ki. Lapunk kiadóhivatala a tüdőbetegek javára rendezendő felszállás érdekében bejelenti városunkból és vidékről Budapestre föltutazni óhajtókat. De lehet közvetlenül írni a József Kir. Hereg Szanatorium Egyesületnek Budapest, (VII., Akácfa-utca 30.)

— A Blériot felszállás belépő-jegyei íj. Wajdits József könyvkereskedésében Nagykanizsa, Deák-tér 1. megrendelhetők.

— Egy család tragédiája. Gróf Jakab, a kaposvári Generál-biztosító társaság hivatalnokja tegnapelőtt Tapolcára utazott, ahol a feleségének a szülei házában — ahol vendégségben volt — fia született. Gróf a fia keresztelési ünnepére utazott el Kaposvárról Tapolcára, ahol azonban maga is csaknem áldozatává lett egy végtelen szerencsétlenségnek. Tegnap délelőtt volt a keresztelési ünnep és az öreg Gróf Lajos felesége lement a pincébe mustot folhozni. Nagyon sokáig maradt az öreg asszony és türelmetlenül férje Gróf Lajos végre is utána ment a pincébe. Ő is elmaradt és ekkor Gróf Jakab ijedten futott le a pincébe, megnézni, hogy mi történt. Amikor eltelt néhány perc anélkül, hogy a fiatal Gróf is visszatért volna, a keresztelési ünnepre összegyűlt közönség rosszat sejtve, kitódult a pinceajtóhoz és egy-két erősebb férfi megfelelő óvintézkedések után, óvatosan belépett a forrásba lévő musttól erősen szénsavas levegős pincébe és onnan a mozdulatlanul fekvő Gróf Lajost, Gróf Lajosné és Gróf Jakabot a levegőre hozták. Gróf Lajosné ekkor már halott volt és az öreg Gróf Lajost is annyira megmérgezte a mustból kiáradó szénsav, hogy most élet és halál között lebeg. Gróf Jakabot is nagybetegen vitték be a tapolcai kórházba és az orvosnak a kaposvári Generál-biztosító vezetőségéhez intézett levele szerint hosszú időbe kerül, míg fölépül és itt újra elfoglalhatja hivatalát. Gróf Lajos fölépüléséhez nem fűznek reményt az orvosok. Gróf Lajosné vasárnap temették nagy részvétellel.

— Kataszteri nyilvántartás. A városi tanács a következő hirdetést bocsátotta ki: A 1909/1909. P. M. sz. utasítás 7 §-a értelmében Nagykanizsa város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a tiszta jövedelmi adatokkal kiegészített változási jegyzék a városházán (II. em. 31. ajtó) a nyilvántartói hivatalban) a mai naptól kezdődő 30 napi közszemlére van kitéve. A mivelési ágban változott földrésztetek új sorozása ellen fől szólalásnak van helye. A netalán sérelmesnek vélt sorozás ellen, fől szólalásukat a kataszteri nyilvántartónál élő szóval avagy írásban bejelenthetik. A városi tanács. Nagykanizsa, 1909. évi október hó 7-én. Vécsey Zsigmond polgármester.

— Földrengés. Pénteken d. e. 11 óra után városunkban 1—2 másodpercig tartó gyenge földrengés volt érezhető. A földrengés délkeleti, majd délnyugati irányban haladt. Ugyanebben az időtáiban a megye több városában és községében is gyenge földrengést éreztek.

Bükkfaszén

szívógázmotorok üzeméhez, gyári üzemekhez, vasalási czélokra

kapható wagonrakományként, valamint kisebb mennyiségekben is
KREMZIR MIKSA
faszéntermelő czégnél **BARCS.**
Termelő hely Gyulaves.
Horvát-Szlavonország.

— **A kivándorlás kalamitásai.** A kivándorlásról szóló 1909. II. t. e. szept. 1-én lépett életbe. A korábban utlevelet szerzett kivándorlók a f. é. szeptemberben is nagy számban keltek utra annakül, hogy utleveleiket az illető kiállító hatóság hoz záradékolás végett előzőleg bemutatják volna sok esetben pedig utleveleiket az arra hatáskörrel nem bíró községi előjárók záradékolták. Minthogy az ilyen hiányos utlevél birtokosait az ellenőrző rendőrhatalóság utjokban feltartóztatja és visszautasítja és ezzel nekik idővesztesség és tetemes költségek okozhatók, az alispánság felhívja a községi előjárókat, főbírókat, polgármestereket és rendőrkapitányokat, hogy az 1909. évi szeptember 1-e előtt utleveleket kapott egyéneket a záradékolás szükségére figyelmeztesse és ez iránti körvényeket soron kívül terjessze fel az alispáni hivatalhoz.

— **A jó szappant arról lehet felismerni,** hogy vízben könnyen oldódik és így a ruha szennyejét is könnyen oldja. Eppen azért a könnyen oldódó „Szarvas”-jegyű „Schicht”-szappant szivesebben fizetünk egy állírral többet, mivel sokkal kiadósabb, mint az olcsóbb szappan. Kérjünk mindig „Schicht”-szappant a „Szarvas”-jeggyel, melynek tisztaságáért 25.000 koronával szavatolunk.

— **A jegyzői irodában.** Kollaries Imre felsőkirályfalvi jegyző valami ügyben kihallgatásra berendelte Matosa Mihály 37 éves földmivest reggeli 8 órára. A derék polgár azonban először a kocsma ment és csak d. u. 5 óra felé érkezett a nótárius uram portájára. Azon részegen bement az irodába és nagyhangon lármázni kezdett. A jegyző figyelmeztető szavaira zsidónak, kálmistának és község szolgálójának nevezte. Mikor pedig a jegyző a garázdá embert ki akarta a szobából tessékélni, rávetette magát és tetteleg bántalmazta. A jegyző feljelentést tett ellene és az ügyészség hatóság elleni erőszak büntetéseért fogja őt felelőségre vonni.

— **Előkelő vendég Nagykanizsa utcáin.** Nemrég megirtuk, hogy a városi erdőben egy szarvas család él uri módon. A kukoricás és lóheresbe téve kirándulásokat. Ugy látszik az orvadászok vagy a városult földművesek zaklatták a nemes vadakat, mert pénteken d. é. a him beszaladt a mezőn keresztül a városba. Amint észrevették, nagy sereg gyermek fogta üldözni; aki eleje került fellökte. Megfordult a Kossuth Lajos téren, majd a budapesti sinekre szaladt, de a lejtőn elbukott és az ott termelt tömeg elzárta útját, letépték és Csányi Elek szügyébe dőtte kését. A megtört szemű állatot a városházára vitték, honnan a hatósági husszékbe ntalták. Bőrért majd elárverezik a városházán. Most még a szarvasgém míg a borju legeletnek a hervadó erdőben.

tott meg két fegyveres férfit, kik előtt tányér és evőeszközök voltak, jelétül, hogy csak az imént fogyasztották el a valakitől felszállított ebédet.

Az esetről értesült csendőrök felszólították a padlás titokzatos lakóit, hogy fegyvereket fent hagyva jöjjenek le és adják meg magukat. Erre azt felelték, ha a csendőrök is fegyver nélkül jönnek ide, akkor fent hagyva fegyvereiket, lejönnek. A csendőrök természetesen erre hajlandók nem voltak, mert szolgálati szabályzatuk, meg a józan ész más parancsol. Ismételt megadási felszólításra, a padlás szájánál álló egyik férfi a csendőrök közé lőtt, de nem talált, mire a csendőrök két lövést tettek és az egyik holtan terült el, a másik pedig életveszélyesen megsebesült.

A székesfehérvári csendőrkerületi hadbíró a déli gyorsvonattal érkezett Kanizsára az ügy megvizsgálására. Mind az agyonlőtt ember, mind a sebesült további intézkedések Nemes Pátrón van Az ügy a Kaposvári csendőrséghez tartozik.

NYILTTÉR.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

A „Zala” Szerkesztőségének

Helyben.

Lapjukban e hó 7-én a napi hírek között. Önök, „egy előfizető” aláírással egy hazug és rágalmozó levelet közltek. — Hild Ferenc, ugyanezen napon megjelent szerkesztőségünkben és az ott jelen lévő Fischel urak átadta — szíves közlésükre — erre vonatkozó védelmet, illetőleg cáfolatot, mely a következőképp hangzott:

„Zala” politikai napilap

Tekintetes Szerkesztőségének Helyben

Nagykanizsa, 1909. október hó 7-én.

Becsés lapjuk mai számában „egy előfizetőnek” „Hogy terjed a ragály” című felhívására vonatkozólag, bátor vagyok mint az érintett cég társfőnöke, úgy a tisztelt „egy előfizetőt” mint a tek. szerkesztőséget értesíteni, hogy a nevezett felhívás téves információ alapszik. Ugyanis a ragályos betegségben elhalt egyéneket, a hatósági orvos utasítására, kötelesek vagyunk, azonnal a temetői hulla-házba szállítani s az ott lévő katafalkon — minden díszlet nélkül — elhelyezni; a temetés alkalmával használt koszorukat pedig a halottal együtt eltemetni. — A halottas kocsit, illetőleg a „forgót” minden egyes használat után fertőtlenítiük.

A tisztelt „egy előfizető” bizonyára téves helyen érdeklődött a dolog iránt, ha arról győződött meg, hogy a díszleteket „sohasem desinficiáljuk”, mert nem csak hogy fertőtlenítiük, de állandóan náftalinban is fektüsznek.

Tehát nemis oly igen „megdöbbentő dolog”. Minthogy mindez ideig a tüdővészben elhaltak, nem soroltattak a ragályos hullák közé, — ha oly tulbuzgó harcosa a közegészségügynek — apelláljon ez ellen az illetékes hatósághoz, s ne igyekezzék minden áron pusztán csak a Hild cég eljárásában hibát találni, hisz nincs a Hild cégnek monopoliuma a helybeli tüdővészerek temetésére. Kiváló tisztelettel

Hild Ferenc.

Elvártuk, hogy ezen védelmet, illetőleg cáfolatot — egy már 25 év óta fennálló cég érdekében — felveszik. Azonban csalódtunk! S látjuk, hogy Önök szivesebben foglalkoznak pletyka és kőza hírek közlésével, mint az oly hazug és rágalmozó állításokkal megtámadott, tisztességesen működő cég védelmével. Bizony ez inkorrekt, sőt a lehető legcsunyább dolognak nevezhető! Azon „egy előfizető” név alá rejtőző egyént pedig egy köznséges hitvány, hazug rágalmozónak tekintjük!

Hild-féle temetkezési vállalat nevében:

Hild Ferenc, Hild László.

KÖZGAZDASÁG.

A Nagykanizsai malátagyár és serfőződe r. t. városunknak amaz hatalmas iparvállala-

lata szeptember 30-án fejezte be 1908/1909. üzlet-évet. A kiszivárgott hírek szerint a vállalat mérlege a szokott jó. A forgalom nagyjában a múlt évi keretben mozgott, ami nagyon szép eredmény, ha figyelembe vesszük, hogy az összes magyar sörgyárak idei forgalma sokkal kisebb a tavalyinál. A vállalat a jövő hó folyamán tartja közgyűlést.

Kenyér és zabszállítás a honvédeknek. A m. kir. székesfehérvári V. honvédkerület alább megnevezett honvédsapatok részére 1910. évi jan. 1-től 1910. dec. 31-éig terjedő időre szükséges kenyér és zab szállításának biztosítását célzó nyilvános versenytárgyalások a következő helyeken és időben fognak megtartani. Nagykanizsa (Nagykanizsa és Körmen részére) okt. 20-án, Pécssett okt. 15-én, Pápán 19-én, Keszthelyen 19-én, Zalaegerszegen 20-án, Sopronban 21-én (mindig d. e. 9 órakor). Az egyes állomások szükséglete, valamint a szállítások részletes feltételei a kiadott hirdetményekből és szállítási feltételek füzetéből megtudhatók, melyek a kerület valamint a fentnevezett állomások honvédparancsnokságainál betekinthetők.

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csak **Schicht szarvasszappannal** tisztítsunk. Ez szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívül, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol költséges szappan felmondja a szolgáltatást vagy különös gondossággal szükséges tisztítani.

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettafüvel
mindenütt kapható.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
pótléka

egy régióának bizonyult háziser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult **közvényénel, oszónál és meghűléseknél.**

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K. 1.40 és K. 2.- és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: **Török László** gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszához”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

Kitűnő sikerrel használták vesesebajknál, a húgyhólyag bántalmainál és közhvényénel, csukorbetegségnél, az emésztési és lélegzőszervi szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Teljesen tiszta!

Kapható minden gyógyszerészeknél vagy a Singer-Lipthion-Bainstoffer-Vállalatnál Budapest, V. Rudaórházpart 2.

Csendőrök harca. Agyonlöttek egy embert.

— Saját tudósítónktól. —

Szombaton d. u. a somogy-szentmiklósi csendőrségi járór Nemespátróba ment, hol egy büncselekményből kifolyólag több polgárnál házkutatást tartott. Egyik háznál a kisbíró felkültötte a padlásra, hogy hányja le a szénát, nincse ott elrejtőzve a gyanúsított tettes. A kisbíró amint felment, rémülve pillan-

Védjegy.

PATHÉFON

Ismeri Ön már a különbséget a **PATHÉFON** és más beszélőgépek közt?

- A **Pathéfonnál** **nem** kell tűt cserélni.
- A **Pathéfon** **tű nélkül** játszik.
- A **Pathélemezek** soh'sem karcognak, nem esiszolnak, sem nem horzsolódnak, ha 20 vagy 30 szor játszottak velük.
- A **Pathélemezek** oly jók, hogy azok nem válnak hasznavehetetlenné.
- A **Pathélemezek** kellemes, értelmes, puha hangot adnak.
- A **Pathélemezeknél** senki a fülét be nem fogja.
- A **Pathéfon** egy elsőrendű művészies házihangszer, a mely minden zenekedvelőnek élvezetet és szórakozást nyújt.

A **Pathészisztémát** csakis a világhírű **Pathé Frères** cég hozza forgalomba. A hangvisszaadás terén elsőrangú, mely minden konkurenciát felülmul.

Gépek 45 koronától feljebb. 28 cm. kétoldalu lemez K. 5.— 24 $\frac{1}{2}$ cm. kétoldalu lemez K. 2.75

Kérje a következő kiváló feltételeket: Fráter Lóránd, Berkes cigányzenekar, Rózsa Lajos, az első honvédegyalozzred zenekara, Baumann, a Fővárosi Orfeum tagja, Steinhardt Géza, Weltmann hegedűművész, Kiss Károly, Kiss Mihály és ezenfelül még 20.000 nemzetközi felvételek elsőrendű zenekarok és előkelő művészekről.

Katalógus ingyen és bérmentve.

Pathé Frères, Wien I., Graben 15.

Katalógus ingyen és bérmentve.

Viszontelárusítók mindenütt kerestetnek.

HIRDESSZEN

A ZALAI KÖZLÖNY-BEN.

Aki butort

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

saját érdekében cselekszik,
ha vásárlás előtt megtekinti a

„BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET”
védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

áruházaikat, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József körút 28. sz. (Bérkocsis-utca sarkán)

IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérbalotában.)

Ezen szövözet az „Országos Központi Hitelszövözetek” tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva.

Stilszerű modern lakberendezések

Jutányos árak! Szavatosság ára minőségéért.

Az áruházaikba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

Globin

a legjobb crême czipök

tartós fényesítésére,
a bőrneműeket
puhítja és hosszú
időre megóvjá.
Mindenhof kapható.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és
elnyálkásodás ellen
gyors és biztos hatásuak

Eljen!

Egger mellpasztillai

Az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
Doboza 1 korona és 2 korona

Próbadoboz 50 fillér.

Fő és szétküldési raktár:

„NADOR”

Megfojt ez az átkozott köhögés!

gyógyszertár

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

Kapható Nagykanizsán: Szabó Albert, Bolus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csáktornyán. Pető Jenő gyógyszertárakban.

Hogy mersz nekem más egyebet

hozni, mint a kipróbált

„**OTTOMÁN**”- cigarettapapírt vagy hüvelyt!

Nyomatott a laptulajdonos Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Beak-tér 1.
Hirdetések díjazásában szerint.

A föld népének helyzete.

A kivándorlás folytonossága, még ha intenzív rohamosságából veszített is, újra és újra rátereli az ember figyelmét a föld népének, a magyar parasztságnak helyzetére.

Hogy nálunk az egész földművelésnek nincs kedvező helyzete, sőt egy jó részének helyzete egyenesen kedvezőtlen, azt tudjuk. De mikor ezt konstatáljuk, akkor ne zárjuk le szemünket a revers kép elől sem. Mert Magyarországon van bizony, főképpen az Alföldön tekintélyes, jómódu parasztsztyálya is. Csak nézzük végig a vidéki városok takarékpénztári könyveit. Van ott elég betét paraszti részről.

A törpebirtokosok baja nem épen a törpebirtokban rejlik. Azt ugyan nem lehet állítani, hogy a törpebirtokból meg lehet élni, de nálunk az a baj ma is, hogy sokan minden más munka nélkül a törpebirtokból akarnának megélni.

A ki elég szegődényes munkát kap, vagy megfelelő ipart űzhet, annak a törpebirtok is gazdagság. De nálunk a hagyományos, helytelen felfogás és lustaságra hajlandó temperamentumunk miatt az utóbbi időkhöz semmi sem történt az ipar fejlesztéséért. Pedig a téli iparüzéssel kapcsolatban a törpebirtok is eltarthatja gazdáját és háza népét. Hiszen az egyoldalú gazdasági rendszer mellett még a régi „telkes gazdák” is válsággal küzdenek. Ez sokáig fog tartani, míg észhez térnek és a változatos gazdasági rendszerre fognak rátérni, a nélkül, hogy több és több földre kelljen éhezniük.

A földet nem lehet szaporítani, ellenben egy nagy nemzeti tőkét könnyelműen hamar el lehet poecskolni. A gazdasági erők aránylagos foglalkoztatása az egyetlen tartós segítség.

Az is igaz, hogy a kisgazda aránytalan teherrel van sújtva. Ezeket a terheket enyhíteni kellene és ez már ma köztudat. Megalapozni a megélhetés biztos módját: ez ma a gazdasági jelszó és ha ezt megvalósítani tudják, egészen más viszonyok fognak beköszönteni a kisgazdáknál.

De azt sem felejtjük el, hogy a kisgazdába olyan fényűzési vágy és elégedetlenség van beoltva, mely elérhetetlen célokból áll. Vétkes ebben az egész társadalom, kivétel nélkül. Most tehát ki kell gyógyítani nem csak anyagi, hanem lelki bajából is.

Az elégedetlen, szerencsehajszoló magyar kisgazda Amerikában tanulja meg igazában, hogy a szegény ember milyen pária ott. Sokra nézve későn következik be a kiábrándulás. Épen ezért helyes a kivándorlási törvény legszigorúbb végrehajtása; mellette azonban szükséges azt a munkát is megkezdeni végre valahára, a mely a magyar kisgazdák itthoni boldogulására vezet.

Ha valaki ezt a munkát megkezdi, sikerülni fog, mert a magyar kisgazdában minden jó tulajdonság megvan, csak noszogatni és vezetni kell tudni. De lelkiismeretes emberek és nem kalandoroknak!

Vicinális és reklám.

— Az előlegezett dícséret. —

Nagykanizsa, október 13.

A helyi érdeku vasutaknak, vagy mint nevezik, vicinális vasutaknak fontosságát a közgazdasági élet faktoralai régen felismerték. A városok és községek összes intézői mindent elkövetnek ezek építése érdekében, amit a vicinálisok nagy nemzetgazdasági hasznai indokol. Nagykanizsa város is messzebb tartana, ha érdekkörei nagyobb akciót fejtettek volna ki a vicinális hálózat megteremtése érdekében. Ma az a helyzet, hogy Nagykanizsa a vidék ama részével van csak közvetlen összeköttetésben, melyet a D. V. vonalai létesítettek. Ellenben számtalan hely csak nagy kocsis nagy kerülő uton tart fenn velünk összeköttetést.

A Zalai Közlöny ez év március 4-én megjelent vezércikke helyesen fejtette ki a h. ó. v. fontosságát. Rámutatott arra, hogy a vasutak révén „a kereskedő könnyen és közvetlenül érintkezik vevőjével, áruját olcsón és gyorsan szállíthatja az iparos új fogyasztókat kap, egyrészt olcsó és jó munkaerőt talál, másrészt a fogyasztó távolabbról könnyen és olcsón szállítható fogyasztási és élelmiszerekből nagyobb kínálattal szemben, olcsóbb és jobb cikkeket kap.” A cikk rámutatott még arra is, mennyire emelkedik a vonalmenti helyeken a föld értéke, melyet belterjesebben lehet kezelés alá venni.

Aki csak egy kevéssé is foglalkozott a kérdéssel az belátja ez állítások igazságát. Csakis ezzel magyarázható az az öröm, amelylyel a közönség a vicinális építési híreket fogadja. Sőt tanúi voltunk oly esetnek is, mikor már pusztá előmunkálati engedélyek megszerzésével igyekeztek egyesek maguknak dícsőséget és előlegezett tapsokat szerezni. Pedig az előmunkálati engedély megszerzése formaság. Ez kezdő, nagyon kezdő lépés a vicinális építés felé.

Akadnak olyanok, kik spekulálnak a nagy közönség vicinális éhségére, hogy ezzel a kifejezéssel éljünk. Hónapokkal ezelőtt történt, hogy egy cég akkor szerzett néhány vicinális engedélyt, mikor nagyon érdekében állott, hogy a közhangulat tetszésével találkozzon. Az előmunkálati engedélyt kellően beharangozták az érdekeltség emberei. Világá kürtölték az engedélyt szerzők kiváló közgazdasági érzékét. Rámutattak amaz érdemre, amit az engedélyt szerzők szereztek a város és vidék gazdasági életében. Mi már akkor tartottunk tőle, hogy az egész lármában, sokkal több a hatásvadászasi cél, mint a komoly építési terv. Sajnos feltevésünket az eredmények igazolták. Az előmunkálati engedély tulajdonosai siri szomban vannak. Az előlegezett tapsokat már elraktározták és az építés a jelékből itélve ugyancsak pihen.

Ezért mondtuk cikkünkben, hogy sokan spekulálnak a publikum vicinális éhségére. A közönség nagyon helyesen tenné, ha érdeklődne az olcsó-

sedett események iránt és megmagyarázná az engedély tulajdonosoknak, hogy a vicinális csak náluk reklám, a nagyközönségnél azonban életszükséglet.

Az előlegezett dícséreteket, ha utólag is, meg kell érdemelni. A közönség csak a „valódi” vicinálisokat szereti. A reklám vicinális nem. A közönség izlése sokkal helyesebb, mint azoké, kik a vicinálisban csak a közhangulat megnyerésének eszközt látják.

Kalaposmesterek mozgalma.

Az Ipartestületek Országos Szövetsége elítéli a mozgalmat.

(Saját tudósítónktól.) Országos hatása az a mozgalom, melyet Halvax Frigyes nagykanizsai kalaposmester kezdeményezésére Zala és Somogy-megye kalaposmesterei megindítottak. Ez a mozgalom tulajdonképpen csak visszahatása annak a kartellnek, melyet budapesti kalap és kalapkellék gyárosok kötöttek oly célból, hogy a vidéki városok kalaposainak egységes és tegyük hozzá, drága áron adhassanak el kalapárukat. És míg így megdrágítják a vidéki kalaposok áruit, addig a budapesti kereskedők kész olcsó kalapjaikkal veszedelmes konkurenciát nyitnak a vidéki kalaposoknak. Pedig ha az anyag drága, akkor a budapestieknek is kell, hogy drága legyen, ha pedig csak a vidéki mestereknek drágítják meg a beszerzést, akkor ezek működése ezzel lehetetlenné van téve és nemcsak a vidéki iparosok, de a vidéki kalapipar is tönkre megy általa.

Ebből a felfogásból kiindulva a kalaposmesterek a helybeli Ipartestületben május havában értekezletet tartottak, hogy mitevők legyenek a budapesti kalaposok kartelljével szemben. A bizottságilag megállapított módozatokat f. é. szept. 8-án tartott gyűlésen azután elfogadták és felhívás alakjában az egész ország kalaposmestereivel közölték megállapodásukat. Elhatározták a fenti gyűlésen, hogy a budapesti kalapkellék nagykereskedők kartelljével szemben ők is szövetkezzenek és pedig akként, hogy áruszükségeiket direkt a gyárosoktól, s amennyiben ez módjukban nem állana bécsi kereskedőktől szerezzék be. Egyben elhatározták az is, hogy egy központi árubeszerzési szövetkezetet alapítsanak, melynek csak kalapos kisiparos lehet tagja. Ezt a határozatot 30 kalaposmester hozta.

Természetes, hogy a budapesti kartelles kalapos nagyiparosok mehökkentek e bojkott miatt és segítségért az Ipartestületek Országos Szövetségéhez fordultak. Ez nem is késett, hogy a sarokba szorított kartellistáknak oldalára álljon. F. é. okt. 4-én hosszabb leiratot intézett Thék Edeire elnök és Dóczy titkár jegyző aláírásával ellátva, melyben védelmébe fogadja a budapesti gyárosokat, kik ausztriai gyárosokkal kartellbe léptek, hogy egységes magas áron adhassák el gyártmányait. A leirat hangsúlyozza, hogy ez csak megállapodás a gyárosok részéről, de nem kartell, mert sem áremelést nem tartalmaz, sem a versenyt nem korlátozza (?) A bojkottáló kisiparosokat három pontban igyekezik felvilágosítani. 1. Hogy nincs ok a megtorlásra, mert ha áremelés volna is a gyárosok egyezségében, indokoltá teszi ezt az anyag és munkabéremelkedés.

2. Van-e kilátás, hogy a bojkott eredménnyel jár, mert hiszen az osztrák gyárosok sem térhetnek el a közös megállapodástól. 3. Ha a mozgalom eredményre nem számíthat, jó, vagy rossz, helyes vagy helytelen eredményt fog-e elérni. Mert míg a magyar gyárakat bojkottálják, addig a kartell osztrák tagjait minden anyagi előny nélkül támogatásban részesítik.

A különben is szorult helyzetben levő gyár közgazdaság érdekeit szem elől téveszteni in szabad. És ha e mozgalmat a nagykanizsai ipartestület folytatja, — mondja a leirat — könnyen olyan színbe kerülhetne, mintha erkölcsi erejét és nevét magyar közgazdasági érdekek megkárosítására adta volna oda.

Érdeklődéssel várjuk az ügy további fejleményeit. Szinte elképzelhetetlen, hogy mi készítette a budapesti gyárosokat a bécsikkal kartellbe lépni. A legnagyobb valószínűség ammellett szól, hogy a budapesti gyárosoknak sem a gyártmány minősége sem árával nem versenyezhetett a bécsiekével. Mivel pedig így kisiparosaink minden hazafiság mellett is a bécsiek-től szerezték be a kalap kellékeit, azért a budapestiek inkább felemelt, de egységesen megállapított ár mellett léptek egyesébe a bécsi gyárosokkal, így remélvén, hogy az egyforma kartell ár tekintetbe vételével, hazafias iparosaink inkább a budapesti piacot fogják felkeresni a bécsi helyett.

HIREK.

Egy őszi nap ...

Egy őszi nap tépett lombon
Készt madár dalolni kezd ...
Te, kis dalos, hallgass reám:
Régi nótát zengi és ne ezt!

Azt dalold el, ezt énekeld,
Hogy szeretem és imádom,
A kiben van itt e földön
Reménységem, boldogságom.

Ezt a nótát dalold szépen.
Ez hársogjon fel az égig.
Hogy megtudja s hű szerelmem
Hadd hasson el a szívéig!

Elhallgat a tépett lombon
Készt madár, zengő ének;
S e némaság arra tanít,
Ma nem szerelemből élnek.

Nemsokára új nótát kezd
S az száll fel a magas égig.
Dalos madár új nótát zeng,
Ő sem tudja már a régit.

Kanizsai.

Liget hervadáskor.

Az ős lassan, halkán veszi át birodalmát. — Mintha bocsánatot kérne, hogy már lábatlankodik. Valahol künön sárga-piros lombok hajlandoznak a város felé: „Ejnye, ejnye, hát már megint bucsuzkodni kell?” A régi versek órái beköszöntöttek. A haldokló erdő és bucsuzó nyár kedves kis románcá néhány pillanatra még a vén kávéházi rókákat is

megilleti. Az ős pedig lassu, selymes zugással végtelen pókhálókat erget alá a felhők szürke fonókájából.

Kinek ne volna emlékei — különösen őszi emlékei. Elkezdve az ócska falusi kuriától, ahol gyermek éveinket töltöttük. Kukoricafosztás, szüret. Mind őszi emlékek. Mikor a granárium megtelt, a selymes hánccs küssé átázott, erős, nyers, nedves illatával. Falusi leányok ültek a nagy garmadákön és vigan hangzott a nóta:

Csiesőéknél ég a világ —
Ragyogó csillagom, galambom ...

Aki piros csövet talált, az csókot kapott. A leányok rendesen úgy intézték a sort, hogy a legszemrevalóbb legény kezébe jusson a piros cső. Egy kis akaratoskodás, egy kis sikongás. De végre is megkapta a legény a kötelees csókot. Kísértetes meséket is ilyenkor meséltek legszívesebben. Szinte jölesszt megborzogni a fosztóknak.

A hold halaványan, reszketve szűrődött át a hamvas, őszi felhőkön és a szél megrázta az olasz jegenyék hervadó ágait. A levél hullt, hullt s puha, susogó, szomorú szőnyeg takarta be a nyirkos földet.

Ezek a hervadt, sárgult levelek a földön. — Olyan éppen mint egy bevégzett, kifosztott élet. A levegő is mintha hangtalan volna ilyenkor. Olyan szomorú, bágyadt minden ebben a nagy őszi csöndességben. Hull, hull a levél. Pedig csak előbb is milyen göresös erővel ragaskodott a galyhoz. De a galyat megrázta a szél és lehullt a levél. Minthogy lerázta magáról egy szép, szeszélyes asszony a megunt szeretőt ... Kripták illatát hozza felénk a crysanthemum és eszünkbe jutnak kedves halottak és meghalt emlékek ... Látjuk a multat, boldog időkét. És úgy véljük, mindig nagyon szűkmarku volt az élet. Elveszett a boldogság ... és úgy szeretnénk megkeresni, még egyszer újra megtalálni. Reparálni a boldogságot, amely hasonlít az ércpénzhez Kopik, egyre kopik ... végre semmi sem marad belőle ...

— **Bankgyűlés Zalaegerszegen.** Az október hó 17-én tartandó bankgyűlésre az előkészületek serényen folynak. A rendezést Thassy Gábor dr. főorvos, a zalaegerszegi 48-as párt elnökének vezetése alatt álló bizottság vállalta magára. Minden lehetőséget megtesznek arra nézve, hogy a népgyűlésen megjelenő képviselők és vendégek minél imponzansabban fogadtassanak. Várják Vas- és Somogy megye köldöttségét is. A gyűlésen ezideig Holló Lajos, Eitner Zsigmond, dr. Nagy Dezső, Csizmazia Endre, Markos Gyula, Lovász Márton, Baloghy Ernő, Laehne Hugó stb. stb.

— **Zalamegyei Kör megalakulása.** A „Budapesti Zalamegyei Kör”, f. hó 9-én tartotta alakuló közgyűlését melyen a tagok feltűnt nagy számban jelentek meg. A vezetőség tagjaivá a következők választották meg: Elnök Rostás Ignác, alelnökök Pollák Rezső, Lengyel József, vigalmi elnök Steiner Lajos, háznagy Fenyves Ferenc, titkár Lengyel András, főjegyző Fenyő Dezső, jegyzők Lóke Emil, Kantz Jenő, pénztáros, könyvtáros Kardos Zoltán, bizottsági tagok: Antal Gáspár, Dukász Lajos, Erdős József, Havas Vilmos, Hoffmann Aladár, Jellinek Lajos, Müller József, Spitzer Lajos Sommer Imre, Szegő Jenő, Strém István, Roskovitz. A megalakulás után az elnök köszönetet mond a tisztikar nevében a bizalomért, a tagok érdeklődését nem szeretné szalmalángnak tartani, hanem reméli, hogy az egész év folyamán megmarad.

— **Kövesy Pécssett.** A színház ürességének mindig meg van a maga oka. Vagy a közönségben vagy a színtársulatban rejlik az. Kövesy kanizsai szezonjai alatt sokan közönségünket hibáztattak az aréna ürességeért. Most lapunk egy barátja Pécssett járt és ellátogatott a színházba. A „Hivatalnok urak”-at adták. Kövesy is felépett ami nálunk egymaga is közönséget teremtő jelenség és ime a pécsi színház kongott az ürességtől, a színeszek unottan,

kedvetlenül morzsolgatták szerepeiket. Tapsnak hirehamva se volt. Kiben volt a hiba? A kanizsai közönségben? Ki a hibás most? A pécsi társadalom?

— **A jogászfizetség figyelmébe.** Ügyvédi és bírói vizsgára, az összes jogi szigorlatokra, Budapestre, Kolozsvárra államszámvitaltani és alapvizsgára kiváló sikerrel és gyorsan készít elő dr. Erős Vilmos jogi szeminárium, Budapest, Wesselényi-utca 13. Mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az intézet.

— **Királyi hála.** A messze Keletről, Perziából a minap csomagot hozott a posta egy budapesti orvosnak. A csomagot dr. Kovács Izsó orvos, az ismert vérgyógyász (Hemopata) kapta, még pedig nem közönséges helyről, a perzsa sah udvarából. A csomag remek szép, nagyértékű ezüst kávékészletet, a perzsa ötvösmunka remekét tartalmazta és a perzsa kabinetiroda francia levelet is csatolt hozzá, értésére adva a magyar orvosnak, hogy az azóta elhunyt Mudzafer Eddin perzsa sah hagyományozta részére e készletet, hálából, mert 1900-tól 1902-ig vérébetegségéből kigyógyította. Érdekes megemlíteni, hogy ez a hagyományozás még másfél évvel ezelőtt történt és a mostani perzsa belzavarok okozták, hogy a csomag csak most érkezett meg raudeltetése helyére.

— **Ingyenes népkönyvtár.** Az ingyenes népkönyvtár megnyílt. Könyveket lehet váltani minden vasárnap d. u. 2-től 3-ig a Zrínyi Miklós-utcai központi elemi népiskolában.

— **Egy kacabetyár vége.** Mult számunkban megirtuk, hogy Nemes Pátróban a csendőrök egy házban megtámadták, mire ezek fegyvereiket használták és egyik támadó tolvajt agyonlőtték. Hogy ki volt az illető csak másnap lehetett megállapítani. A kanizsai rendőrségnek közel 30 esztendeig volt dolga és mondjuk hozzá, kemény munkája ezzel a sunyi, de minden betyár romantikát nélkülöző emberi állattal. Török Gyuriok hívták; kanizsai illetőségű és már 16 éves korában a lopás volt a kenyeré. Egyetlen esztendőben közel 300 lopást követett el. Ezért 12 évi fegyházat mért rá a kanizsai kirtvszék. Kilenc évét le is ült belőle Sopronban, akkor feltételeesen szabadlábra helyezték. De nem javított azon se a bolondok háza, hol 2 évet töltött mint szimuláns elmebeteg. Volt a Lipómező és a Békéscsabai elmeagyógyintézetben is, honnan megszökött és ki tudja merre kóborolt. A tavasszal ő lopta el Varga József kiskanizsai gazdának két lovát, kocsiját Kotnyek József somogyiszentmiklósi notáriuslökötő társaságában. Valami nagyobb lopásban volt ismét ludas. A nyomozás a szentmiklósi csendőrököt Nemes Pátróban Daxner József rovott multu egyén házához vezette. Itt történt amit a mult számunkban megirtuk, hogy a csendőrök egyik tolvajt lelőtték, a másikat súlyosan megebesítették. A meglőtt Török Gyuri volt aki 5 lövést kapott. Az ötödik fejtét roncsolta szét. De jellemző, hogy egy jászó se hagyta el ajakát. Mig cimborája Kotnyek József az első lövésnél, mely jobb csuklóját érte, jajgatni kezdett és könyörgött hogy szüntessék meg a lödözést. ő megadja magát, meg is tette. Kaposvárról két orvos ment a holttest felboncolására, meg egy csendőrhadnagy Székesfehérvárról pedig egy hadbíró százados a helyszíni szemle megtartá ára. A hadbíró százados megállapította, hogy a csendőrök jogosan használták fegyvereiket. Összesen 27 lövést tettek. Török Gyurit pedig eltemették Nemes Pátrón 12-én nem nagy gyászára az emberiségnek, de kiváló öröme a kanizsai redőrségnek, melynek sok borsot törött az orra alá. Requiescat in pace.

— **Déli Vasutasok mozgalma.** A Déli Vasutasok a közel jövőben felállítandó nyugbérpénztár Székesfehérváron gyűlést tartottak, melyen a kanizsai vasutasok is képviselve voltak.

— **Nem támadt fel Török Gyuri.** A sármelléki csendőrség táviratozott tegeap a helybeli rendőrségnek, hogy ott Török Gyurit elfogták és kérdezik ideszállítsák-e. Hát persze, hogy ide. Az volt ugyanis a gyanu, hogy talán a nemespátrói

Csak alpesi tej
kakao
csukorból áll
Páratlan
különlegesség.

MILKA SUCHARD

társaság egy harmadik disztagja lehet az elfogott aki magát Török Gyurinak nevezte. Mert ahol agyonlőtték, ott három személyre való evőkészletet találtak. Elhozták tehát a tegnap esti személyvonattal és csakugyan Török Gyuri volt. Csakhogy egy vas megyei fálkegyelme, összetörődött öreg vándorló. Gyanus külseje miatt a csendőrök megállították Sármlélléne és mikor a közveszélyes népszerűségű Török Gyuri nevet mondta be, vasra verték és Kanizsára szállították. Itt aztán szabadon bocsátották.

— **A Divat Ujság** minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való szétküldéssel, két korona husz fillér. Előfizetni legelőszérűbben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapestben, VIII Rökk Szilárd-utca 4. számú házban van.

— **Elfogott kivándorló hadfi.** Zsneiderics Bálint viziszentgyörgyi hadkötele, annak rendje és módja szerint a nagykanizsai m. kir. 20. honvédelmi bizottsághoz besoroztatott. Amint elérkezett a bevonulás ideje, anyyira megijedt a komiszkenyér szagától, hogy ellenkező irányba talált felülni a bevonulás elől a vonatra, miért a csáktornyai határrendőrség az ottani kir. járásbírósnál előállította.

— **Elfogott szökött katoná.** Sziládi Boldizsár katonai községi rendőr elfogott egy klagenfurttal szökött katonát, kit beszállítottak a nagykanizsai hadkiegészítő parancsnokhoz börtönébe.

— **Jön a tél.** Kell a téli kabát; mindenki ott vesz, ahol vehet. Pimeizel Géza például Balászy Károly butorkereskedő lakásáról vitte el. Ott lógott a kabát, meg d is ott dolgozgatott. Összeszoktak, hát magával vitte a gazda tudta és engedelmével. De a rendőrség lefűlte, elvette tőle a meleg jöszágot és inkább a hűvösre tették, t. i. Pimeizel Gézát az ügyészégi fogházba.

trágyaszerzés céljából ugyancsak alkalmas terrenum volna, de a város jó levegőjére mindenesetre káros hatása. A Zrínyi Miklós utcának az a része, mely az izr. iskolától keletfelé nyúlik, ugyanilyen karakterű. De ott van a Kisfaludy Sándor-utca, melynek lejtős részén számos időben valóságos állatkínzásnak vannak a teherhúzó lovak kitéve.

Pedig ha jól tudjuk, a Zrínyi Miklós-utca kikövezése bazaltkockával és csatornázása már 6 év óta el van határozva a városnál, sőt a tervezeete el is készült. Miért késik ez annyira. Addig míg ilyen előkelő helyeken leledző szépség hibái vannak városunknak, új utcákról szó se említtessék.

A szerkesztőségnek híve R. H.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **Uj Idők.** Herceg Ferenc lapja október elsején új évfolyamot kezd. A modern magyar szépirodalomnak legkiválóbbjai sorakoznak a lap körül és munkásságuk legjava az Uj Idők hasábjain jelenik meg először. Az új évfolyam eredeti regénye Szikra tollából származik. A kiváló író nő ismert kődvenc milieujét, a magyar arisztokrácia intim világát. A fordított regény igazi amerikai humort mutat be igazán irodalmi feldolgozásban. Horkayné minden számban megszólal, egy önkéntes naplója a katonai élet derült előadásával mulattatja az olvasót. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 4 korona. Mutatványszámot kívánatra az Uj Idők kiadóhivatala (Budapest VI. Andrassy-ut 10.) küld.

KÖZGAZDASÁG.

A szeszgyár közgyűlése. A Dunántúli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfőnömitő Részvénytársasága Nagykanizsa igazgatósága közgyűlést hívott össze. A gyűlésen határozni fogtak a részvénytőke felemelése, illetve leszállítása tárgyában, aszerint amint a kertihez tartozó szeszgyárak termelési mennyisége emelkedik-e, vagy csökkenik.

Az ernyőgyár. Alsóendván három éve működik a Hungaria Hazai Ernőgyár r. t. A vállalat az ottani pénzintézetek alapították olyan tájban, mikor a közélet visszhangzott az iparpártolási jelszavaktól. Sok reményt fűztek az alapításhoz, a gyártmányok is jók voltak, az üzleti eredmény még sem volt kielégítő. Az egyik évben a nehéz pénzügyi viszonyokat nyögte a vállalat, a másik évben hiányzott a vállalat éltető eleme: az eső. Majd az egyik alapító, ki ügyvezető igazgató volt hagyta faképnél a vállalatot, melynek nyomán sok kellemetlensége volt a gyárnak. Vajon kiheverte-e a jobb sorsra érdemes vállalat a régi bajokat nem tudjuk. Október 30-án tartják harmadik évi rendes közgyűlést. A tárgysorozatban nem szerepel a nyereség felosztási indítvány, amiből úgy sejtjük, hogy az idén sem lesz osztalék.

Az új adótörvények. Kormos Alfréd könyve. Az új adótörvények szentesítése óta a könyvpiacon halomszámra megjelent, az adótörvényeket ismertető, kisebb-nagyobb terjedelmű munkákat bizonyos szépséggel fogadta a közönség, mert e tisztán csak vásári munkának minősíthető könyvek,

amelyek pusztán a hivatalos lapban megjelent törvényzövegnek semmitmondó, hibább vagy még hibább lében való feltalálásával együtt a szegény agyonsanyargatott, jövő sorsa iránt aggódo adózók obulusaira vetik ki hálójukat. Ezekkel szemben annál nagyobb örömmel fogadta minden szakember Kormos Alfréd az irányu munkáját, mert annak minden sora azt bizonyítja, hogy Kormos Alfréd mostani kézikönyvével multjához teljesen következetes maradt. Köztudomásu, hogy eddigi adórendszerünket az új adótörvények jelentékenyen megváltoztatták, egyes adónemek elejtettek, mások egybeolvasztattak, de egészen új adónemek is keletkeztek. Ehhez járul, hogy a létminimum és progressió tolytán új, eddig nem ismert rendelkezések életbeléptetése vált szükségessé, míg másfelől az adók kivétele, a kivétel elleni jogorvoslatok, az adóelengedés és leírás tekintetében is igen lényeges változtatásokat hoztak az új adótörvények. Az adótörvények ismertetéséhez fűződo eme kérdéseknek kíván megfelelni és tényleg meg is felel Kormos munkája. A könyv elsősorban közli az új adótörvények teljes, hiteles szövegét és aztán minden törvénytponnál megadja a szükséges magyarázatot és gyakorlati példákat. Azonnal konstatalhatók tehát a régi és új intézkedések közt tenforgó eltérések, valamint az eltérések, illetve új rendelkezések indokai is, mely célból közzölve vannak a pénzügyminiszter indoklásának vonatkozó részei, a pénzügyi bizottság megokolása és a plenáris tárgyalás alkalmával elhangzott beszédek azon részei, melyek a kérdést kellően megvilágítják. Gyakorlati becsűvé válik Kormos Alfréd munkája azáltal is, hogy számos utbaigazítást, sőt mintákat is tartalmaz azokra a teendőkre nézve, melyeket az új adórendszer keretében az adózóknak maguknak kell teljesíteniök. Ilyenek: kimutatások szerkesztése, vallomások tetele stb. Különösen a nyilvános számadásra kötelezett vállalatokat, iparosokat, kereskedőket, háztalajdonosokat, földbirtokosokat és magántisztviselőket érdeklő adók tüzetes megismertetésére fordított nagy figyelmet a könyv szerzője. Figyelembe vette nevezetesen azt, hogy az egyenes adókra nézve az eddigi rendszert ugyancsak felforgató fontos újítások lépnek életbe, sőt az általános jövedelemadóról szóló törvény egy teljesen új adónemet létesít. Ezen adóknak tüzetes magyarázata kiválóan hasznossá teszi a könyvet, mely adótörténelmi szempontból is érdekel bir, amennyiben minden egyes törvény ismertetését, az illető adónem keletkezését és fejlődését tárgyaszó rövid bevezetés előzi meg. A mű ára kötve öt korona, ami tekintve a könyv terjedelmes voltát és a nagy gondnal végzett kidolgozást valóban csekélynek mondható. Megrendelhető az Apollo irodalmi és nyomdai részvénytársaságnál, Budapest, V., Sas-utca 13. sz.

A keszthelyi magvizsgáló állomás, mely az ottani gazdasági akadémia keretében működik állítólag pénzügyi okokból megsűnik. E terv ellen a keszthelyiek mozgalmat indítottak.

A gőzgépközelők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizgái Sopronban november hó 7. napján délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők. Szent-György-utca 20.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

Kitűnő sikerrel használtatik vesebajknál, a húgyhólyag bántalmainál és köbvezénynél, cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzőszervi hurutjainál.

Húgyhajtó hatását!

Vasmentes! Kézenyom emésztéstől! Teljesen tisztá!

Kapható minden gyógyszerkereskedésben vagy a Szeiny-Lipőci Salvatorforrás Vállalatnál Budapest, V. Rudasbányai út 3.

A közönség köréből.

Az e rovatban közlöttekért felelőség a beküldöt terheli.

Idegerék Nagykanizsán.

Tisztelt Szerkesztőség!

A Zalai Közlöny egyik előző számában fenti címen az volt szóvá téve, hogy városunknak csak egy-két utcája és tere van rendezve és városhoz illően tisztán tartva. A város külső utcái ellenben sárosak, piszkosak. Bár ez teljesen fedi az igazságot, mégis, ha megengedi a szerkesztőség, egy kissé megtoldom az önök észrevételét azzal, hogy nem kell a város végére, az ugynevezett eldugott utcákba mennünk, hogy az elitelő kritikát gyakorolhassuk. Itt van a Zrínyi Miklós-utca a város kellő közepén. A mint a vasuton jövünk be, ezzel találkozunk a baloldalon először. Es kérem ez az utca a kaszinótól fogva a Király-utcaig nincs csatornázva, nincs kikövezve. Ektelen portenger és feneketlen sártenger jellemzi már, amint szárazságban vagy esős időben víz a sors keresztül. A házak mellett mély árok, melyben a megposhadt víz büzőssége száll be a friss levegőért kinyitott ablakon keresztül. Pedig ez az utca marhabajtó utvonala, ami a mezőgazdákna

NAGYENYED re forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet elsőrendű fajliszta anyagra

Alsófehér m.

Gyümölcsfacsemeték

Sétányfák, Diszcserjék, Tölvevények, Korlátszővények, Boggyógyümölcsök stb.

Szőlőoltványok.

(I. oszlop árú)

európai és amerikai sima és gyökeres vesszők. (Öktató díjazójegyzék kívánatra ingyen).

FISCHER és Társai

Iskolák és szőlőoltványtelepek.

Hirdetéseket felvesz

a kiadóhivatal,

és

Wajdits könyvkereskedés

Deák tér

és minden bel- és külföldi

hirdetési iroda.

Szőlő oltványokat

szállít, amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legduzsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kisküküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **CASPARI FRIGYES**

Medgyes 89. sz. (Nagyküküllő-megye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett **elismert levelek**, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelleg bizonyosságot szerezhet magának **autó szőlőtelep feltöltés megbízhatóságáról.**

ALKALMI VÉTEL!

Pompás zsebóra láncocai csak K 3.90.

Mint hogy nagy mennyiségű órát vásároltam, abban a helyzetben vagyok, hogy eladhatok 1 ezüst britannia Rem. anker 36 köre járó sveici órát szép láncocai csak K 3.90-ért. Ajánlok továbbá 1 db. Electro-Goldin 36 rubinos Anker-Rem. elsőrangú sveici órát Electro-Goldin láncocai csak K 4.70-ért. Szétküldés utánvétellel. Meg nem felelő árukerít a pénz visszaadatik.

Ignatz Cypres Exporthaus **KRAKAU**,
Florianergasse 49/101.

Szőlő-oltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delawareből állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett Több ezer elismerő levél, közte több heregei és grófi uradalomtól.

Cím: **Szűcs Sándor fia, szőlőtelepe,**
Bihardiószeg

ROPS

Biztonsági
gyorsfőző.

Tűzveszély kizárva.

Ha felborul elalszik.

Se szesz ki nem folyhat.

Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható mindegyik jobb vasáru és háztartási cikkekkel árusító üzletekben.

Ha valahol nem kapható sziveskedjék hozzánk fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv. Társ.

BUDAPEST, V, Külső-Váci-ut 74/51.

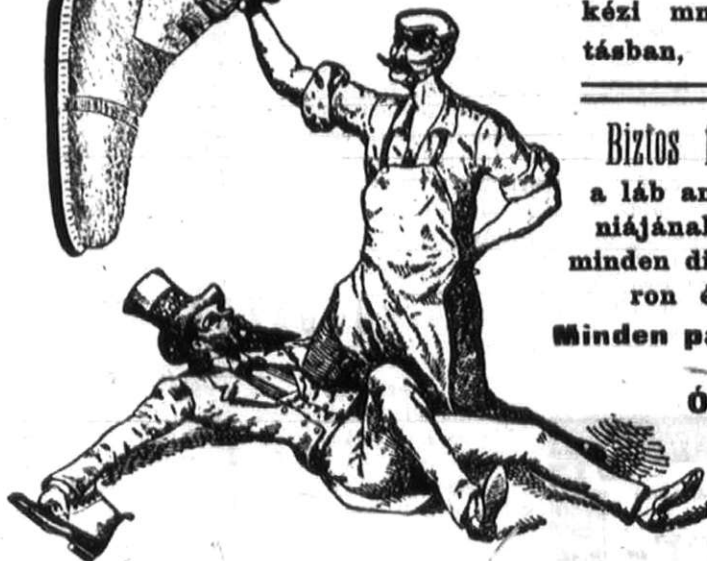
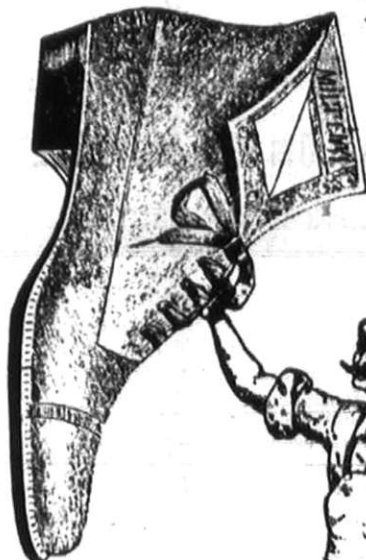
Kölybéli elárastók:

Weiser J. C., Bettlheim és Guth, Rosenfeld
Adolf fia, Köhler Testvérek

Bükkfaszén

szívógázmotorok üzeméhez, gyári
üzemekhez, vasalási czélokra

kapható waggonrakományonként, valamint
kisebb mennyiségekben is
KREMZIR MIKSA
faszétermelő cégénél **BARCS**.
Termelő hely Gyulaves.
Horvát-Szlavonország.

Miért vesz géppel gyártott
cipőt,

mikor már meggyőződött arról, hogy a

kézi gyártmány legyőzi azt.

Miltényi-cipő

kézi munka, elegáns kiáll-
tásban, tartósságban utolér-
hetetlen.

Biztos fellépés, kényelmes járás,
a láb anatómiájának és hygie-
niájának megfelelően készül,
minden divatos formában raktá-
ron és megrendelésre.

Minden pár saját gyártmány,
— kézimunka.

Óriási választékban rak-
táron.

Mértékül egy viselt cipő
is elég.

Árjegyzék ingyen.

Miltényi Sándor és Fia raktárában,
Nagykanizsán, a városházban.

Gyomor betegségeknek!

Mindazoknak, kik a gyomor meghűtése, vagy túlterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételkezeléssel, vagy rendetlen életmód következtében gyomorbetegséget, mint Gyomorhurut, gyomorgörös gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitűnő házi szert, melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásának talált füvekből, jó borral van készítve és erősíti, életre kelti az ember emésztő szervezetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér ujjaképződését.

A növénybort lejelkorán használva, gyomorbetegségek, még a csirájukban elfojtatnak. — Symptomák mint: Főfájás, felbőgés, gyomorgörös, felfuvalás rosszullet hányással, melyek chronikus (idős gyomorbetegségeknek) oly gyakran előfordulnak, elmúlnak néhány szori ivás után.

Székrekedés és ennek kellemetlen következményei, mint szorulás, kölika, szivdobogás, álmatlanság, valamint vértolulás a májban, epében és a nagy Zsigler-érben (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztéhetlenséget és könnyű székelés által eltávolítatnak a gyomorból és belekből alkalmas részek

Sovány, halovány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés,

legtöbbször a rossz emésztés következményei, hiányos vérképződés és a máj beteges állapotát. (Vagy hiánytalan, ideges bágyaltság és rossz kedélyhangulat, továbbá főfájások, álmatlan éjjelek következtében) ilyen egyének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az elgyöngült életörömeük új látketést ad. Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozdítja, elősegíti az anyagcsere, gyorsítja a vérképződést, megnyugtítja a feldult idegeket és életkedvet szerez. Számtalan elismerés és hála nyilatkoztatás igazolja ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai Ujvári, Kis-Komáromi, Csákányi, Nemes-Vidi, Tapsonyi, Böhönyei, Nagy Bajomi, Felső-Szegedi, Csurgói, Berzencei, Gólai, Légrádi, Alsó-Domború, Kotori, Mura-Csányi, Rátkai, Podtureni, Szelinczi, Alsóelvári, Pákat, Baksai, Novai, Baki, Pölöskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kéthelyi, Marczalli, Kaposvári, Nagyatádi, Tarányi, Verjei, St.-Georgeni, Kálnovaci, Novigradi, Kaproncai, Perlaki, Csáktornyai, Varasdi stb. gyógytárakban és fűszerüzletekben és az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógytárában.

A kanizsai gyógytárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél eredeti árak mellett küldik szét mindenütt a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjen csakis

Hubert Ullrich-féle növénybort.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hárton és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Hirdetések díjazása szerint.

Virághulláskor.

— Alispáni felhívás.

Előttünk fekszik a Zalavármegyei Hivatalos Lap. Olvassuk belőle Árvay Lajos alispánnak felszólítását „a főszolgabíró és polgármester uraknak”. Felhívja a főszolgabíró és polgármester urakat, hogy a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesületétől hozzájuk küldendő tarsolyokat a közsegi előjáróságok részére osszák ki és az adománygyűjtést hatóságuk területén f. é. október 30-ától november 6-áig lehetőleg társadalmi uton foganatosítsák.

A jövődelem fele része a József Kir. Herceg Szanatoriumnak fog beszolgáltatni, a másik fele a zalavármegyei tüdővész ellenes egyesülete lesz. Nem is kell ékesszólást kifejteni ma már, hogy adakozásra késztesük a polgárokat erre a célra, mert alig van család, alig van rokon, melynek lelkébe kitörülhetetlen fájdalommal oda nem írta volna nevét a rettenetes betegség. És mégis oly kevés intézkedés egyetlen téren se történik, mint a tüdővész elleni védekezésben.

Szanatorium alig van néhány az országban, melyek a betegeknek csak egy csekély hányadát tudják befogadni. Valóságos küzdelem folyik ez intézetek vezetőségei előtt az iránt, kit vegyenek fel előbb az egyetlen reményt nyújtó intézetbe. Nincs az az áldozat, melyre a bejuthatásért készen

nem volna a beteg vagy hozzátartozói és nincs az a protekció, melyet mozgásba ne hoznának, hogy a halálra szántak előcsarnokának kapui megnyiljanak a szegény reménykedő előtt. Így éppen azok rekednek ki, akiknek számára ez intézetek létesültek: a szegénysorsú tüdőbetegek. Hiszen ezeknek van legkevesebb, leggyengébb szál protekciói és ezek tudnak legkevésbé fizetni a felvételért. Már pedig a szanatorium rengeteg pénzbe kerül és így a fizető betegekre a közönség áldozatra készsége mellett is szükség van.

Mi volna hát a sürgős tenni való? Talán a diszpanzerek felállítása városunkban? Szó sincs róta, ez is némi haladás, de mindjobban megmutatja a tapasztalat, hogy ez az intézmény nem érdemli meg a reáfordított költséget. Az orvosok legkiválóbbjai nem foglalnak mellette állást. A szegénysorsú tüdőbetegeknek a községek azzal tehetnek legnagyobb szolgálatot, ha külön tüdőbeteg osztályt létesítenek a kórházban. Egészséges helyen, a többi betegektől elkülönítve és felfegyverkezve az orvosi tudomány legújabb fegyvereivel és óvintézkedéseivel. Ez a nézetét Szekeres József dr. nagykanizsai kórházi főorvosnak is. Ilyen értelemben óhatja ő kórházunkat kibővíteni. Ez irányu javaslatát már be is terjesztette a városhoz. A város foglalkozik is már a terv kivitelével. Igaz, hogy mint egyéb

városi ügy ez is csigalassúsággal ezer forumot megtéve jut a megvalósulás stádiumába, de jelezni akartuk, hogy az intézkedés uton van. Addig is azonban, míg városi alkotásunk nélkülözhetővé teszi a vidéki szanatoriumok segítségét, csak ismételtük Árvay alispán urnak felszólítását, hogy ebben az időben, mikor a szülő a gyermek porladó halottaira gondol, áldozunk az élőkért, kiket szeretnénk a hideg sir sötétségétől megmenteni.

Ismét a táppénz.

Oh azok a reverzálisok.

Mit mond a munkásbiztosítóhivatal.

A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak testületei, annak idején erélyesen léptek föl a munkásbiztosító pénztárak félszeg és méltánytalan eljárása ellen, hogy a beteg magántisztviselőknek és alkalmazottnak arra az időre, míg a fizetésüket kapták, megtagadták a táppénz kifizetését. Ez az akció, melyet a Nagykanizsai Magántisztviselők Egyesülete kezdeményezett eredménnyel járt, mert most már döntés van arról, hogy ha az alkalmazott betegsége alatt fizetést huz, ez a táppénz kiszolgáltatását nem befolyásolhatja. Egyes munkaadók azonban nem tudnak beügyödni ebbe a természetes helyzetbe és itt-ott kicsikart reverzálisokkal akarják a maguk részére

Escorial.

Írta LUKÁCS JÓZSEF.

Burgostól indultam a hely felé. Száz és száz ember várja velem együtt az irni gyorsvonatot, mely az ut célja felé röpi. Idegen nyelv zsongása, szaladgálás, hivatalos lármá s tolongás között robbog be a mozdony. Burgos és Madrid között legnagyobb a forgalom, így nem különös, hogy mindenki tolong, hogy helyét biztosítsa magának az éjszakára. Mert az ut, a merre tartok én, az idegen s velem oly sokan spanyolok, egy éjjel nyugalomnak feláldozását kívánja. Mikor indulunk, a nap magasán áll s jó darabot fut meg még alkonyatig. Már mindenki a helyén. Forró vidékeken törtetünk át. Minden hely telve, alig mozoghatunk a szűk kocsiokban. Piros talaju száraz vidék, omladozó hegyhátak romhoz hasonló városfalakkal támogatva, a merre elhaladunk. Bujdosunk az alagutakban, sötét éjszakából egyszerre vakító naptényre jutunk.

Örömmel nézek mindenüvé. Ismeretlen tájkék nem járt utján megyek s én a kíváncsiság mohó vágyával szegszem tekintetemet a szaladó vidék minden részletére, mely megkapó változatossággal röplül felém és sietős gyorsasággal tünik el a hátunk mögött hagyott távolság mélyébe. Egész lelkem látásá lesz s ebben a munkában fárasszom s gyönyörködtem magam. Ott állok az ablak előtt, míg a sötétség el nem takarja homályával előttem a spanyol föld eseménydús tereit. S mikor már mit sem látok, befelé fordulok s csomagommal cserélünk helyet.

Utitársaim nézem meg, kik mindannyian az utazók internacionális szokásainak hódolva, foglalják el helyüket. Hiába, az ember mindenhol egyforma. A leszálló est mindenkit helyére zavar s a kocsi belsőjének képe az alkonyattal együtt változik meg. A kíváncsiságot, valami unalom, valami álom féle intro-

dukeió váltja fel. Néhány perc mindössze, melyet ébren tölt el az ember, míg szomszédjait megnézi jól, kívül ül szemben s ki ül mellette s azután megpróbálja a hely bőségét biztosítani szélében s hosszában. Egy sarokba temetem fejem s egy-két perc múlva átlépek a valóságból az álom birodalmába. Csak körülöttem zug minden azzal az egyhangu robogással, míg itt-ott valami csöngetés, valami trombitálás s ajtócsapkodás jelzi, hogy állomáson vagyunk. S mikor innen megindul a sok kocsi lassu lökessel, minden kerék fordulásnál megszokad egy szál, mely a valósághoz fűz s nemsokára ismét abban az édes nirvánában élünk, hol a valóság tövissei helyett a képzelet rózsáit szedik tarka álomképek látomásában. Azután röplünk a világűrben egyik állomásról a másikra, nem látva, nem hallva.

Egyszerre csak az öntudat áttöri az álomot. Gondolat és cél együtt térnek vissza a valóságba. Felötöm fejem s erőszakosan nyitom tágira szememet. Mintha hajnalodnék s az éjjel bucsuznék a földről. Tényleg minden világosabb. A sötétség helyébe azaz álmos színárnyalat száll le, melyből lassu alakulással a derengés, a pirkadás hasad ki. Még nem igen látni s inkább fülvél él az ember s hallja a reggel, az ébredés esendjét. Azt a különös bűgást, mely a távozó éjszaka nyomán észrevétlenül lebeg a levegőben.

Nagy zökkenés jelzi, hogy ismét megállónál vagyunk. Erőfeszítéssel iparkodom magamról lerázni az éjszakából megmaradt zsidbadt hangulatot. Vastag kapitalista utitársam is kibehelyezkedik éjjeli kényelméből s én nagy szoritóból kikerülve állítom magamban talpra az életet.

Escorial! hangzik tompán a kalauz hangja. Tehát egy éjszakai utunk ismét vége. Megérkezünk. Itt vagyunk azon a pályaudvaron, azon a perronon, a hova indultunk. Nem sokan szállunk ki; talán

ötven, hatvan. Velem utitársam, ki egy éjszakán át zengte mellettem a szerenádót álmaidhoz két-három hang változatos variációjában.

Az egész pályaudvar egy jökora órházhoz hasonlít. A váróteremben akarom csomagom elhelyezni, mert Spanyolországban sehol sincs ruhatár. A csomagot a váróterem, vagy állomás kezelőjének adják, ki a hivatalos arc masszivitásával méri végig, ki elébe áll, s azután nyugodtan jut, hogy a csomagot pártfogásába veszi. Az átvételről semmiféle nyugtatványt sem ad. Ha ilyent kér valaki, önértetesen méri végig tekintetével, hogy benne kételkedni mer s ott hagyja faképnél csomagostul. Azután járhat málhájával akár egész nap, mert a dologkerülőkből alakult magán hordárgárda megbízhatósága mellett semmiféle paragrafus sem zavartol.

Hiába volt minden törekvésem, hogy csomagom az állomáson hagyom. Az állomáson csak két ember volt ébren: az ügyeletes tiszt és valami segéd-tiszt féle, kik szertartásos külsővel adták tudtomra, hogy hivatásuk nem a csomagörizet. Azonban az semmiképpen sem mutatkozott, kinek tisztjéhez tartozott volna bizalmamnak igénybevétele. Ki tudja, hol őrte a boldogság pilléit álomban, hiszen csak négy óra körül járt az idő.

Megindultam magam csomagjával a kijárat felé. Egy automobil állt ott. Utasokat várt. Én is ebbe ültem, mert utasok embert mást sehol sem láttam. Termetes szomszédom mellett voltam ismét. Ó ugyanabban a helyzetben, ugyanazzal a hanggal, mellyel a kupében igyekezett felülmulni a kerekék dübörgését. Egy szállodába ment, míg én egyenesen oda, hova hűségem utitársam, Baedeker küldött egy napra: az Escorialhoz.

(Folytatása következik.)

megkaparítani a beteg alkalmazottak kijáró szerény támogatást. Egy ily eset alkalmából az állami munkabiztosítási hivatal végre is határozott elvi kijelentést tett. A határozat így szól:

„A munkaadó azon az alapon, hogy alkalmazottjának fizetését betegség alatt is kiadja az illető biztosított részére betegség esetén kijáró táppénznek a saját kezéhez való kifizetését nem igényelheti. Az alkalmazottnak olyan értelmű kijelentése, hogy a fizetésüknek betegségük tartama alatti kiszolgáltatása ellenében az őket betegség esetén kijáró táppénzről a munkaadó javára lemondanak, joghatályos nem bír. Folyó évi július hó 16-án 3279 szám alatt kelt felterjesztésére utalással, a közlemény visszaküldése mellett értesíti az állami munkabiztosító hivatal a pénztárt, hogy az 1907. évi XIX. t. c. 55. §-a értelmében a táppénz a munkaadónak csak oly feltétel mellett fizethető ki, ha a táppénz felvételére jogosított beleegyezik abba, hogy a táppénz a munkaadónak fizetessék ki. Amennyiben nem lakás és teljes ellátás, hanem a teljes fizetés nyújtott a betegség ideje alatt, az idézett törvényszakasz világos rendelkezésénél fogva a táppénz még a jogosított beleegyezésével sem fizethető ki a munkaadónak. Következésképpen G. G.-nek azon nyilatkozata, mely szerint az őt megillető táppénzről R. Zs. munkaadó javára, ki neki fizetését betegség alatt is kiszolgáltatta, lemond, figyelemmel az idézett törvény 67. §-ra, érvénytelen s a táppénz nem R. Zs.-nek, hanem közvetlenül G. G.-nek fizetendő ki.”

Blériot Budapesten.

— Kivándorolt tudósítónktól.

Blériot Lajos, a La Manche osztrák hőse vasárnap Budapesten óriási sikert aratott. Közel fél millió ember nézte végig a felszállást az Üllői-ut végén levő katonai gyakorló téren. Félmillió ember leste, figyelte a levegő hősnének bravurosán sikerült felszállását, mely örökké felejthetetlen lesz a jelenlétnek.

A felszállásról és az ezt megelőző eseményekről a következő tudósítást adjuk:

Blériot láz Budapesten.

Kossuth Lajos temetése óta nagyobb tömeget nem mozgatt meg semmi, mint Blériot vasárnapi felszállása. Majdnem egész Budapest kivándorolt tegnap az Üllői-uti gyakorló tere. Ott volt a vidék is szép számmal. A vonatok már két nap óta vitték fel az utasokat az ország minden részéből. Tegnap reggel állítólag már minden szálló megtelt utasokkal, kiket a Blériot láz hozott fel.

A vasárnapi Budapest egészen Blériot hatása alatt állott. Az utcák tele voltak a felránduló idegennel. Az utcai árusok, rikkancsok mind valami Blériotra emlékeztető dolgot árultak. Vasárnap még a Kossuth Lajos utcából is kiszorult a politika, ott is Blériot uralta a kedélyeket.

Budapest vendéglősei, kávészalai, bérkocsisai, villamostársaságai nem felelik a tegnapi napot. Ezek mind fényes üzletet csináltak. Különösen a felszálláshoz vezető ut mentén levők, hol délelőttől kezdve délután egy negyed 4 óráig tartott kifelé a népvándorlás.

Ez azonban nem ment oly könnyen, mint azt mi itt leírjuk. Sokan voltak, különösen az állóhely publikum közül, kik a délelőtti órákban kimentek már a színhelyre. A nagy tömeg ebéd után két óra tájban mozdult meg.

Ebben az időtájtban a Kálvin-tér és az Üllői-ut látványosság számba ment. Az uttest két gyalogjáróján tizezrek igyekeztek a Rákosmezőre, a kocsituton Budapest összes felesleges és tartalék villamos kocsija összpontosult a torgalmi utvonalon. Ott voltak majdnem az összes bérkocsik, omnibuszok. A kép

változottságát emelte sok száz magánfogat és omnibusz.

A „Blériot felszálláshoz” felirással közlekedő villamos kocsik mind megtelt táblát hordott. Zsufolásig telve volt minden. Jellemzőül említjük, hogy egy nagykanizsai társaság a Kálvin-térről csak úgy tudott villamoson kimenni a felszálláshoz, hogy felültek a nyugoti pályaudvarhoz visszamenő kocsira (35 perc villamos ut vissza) és onnan jöttek vissza a Kálvin-térre és az Üllői-uton át a Rákosmezőre! S hogy nem voltak egyedül, kik így tettek mutatja az, hogy a nyugoti pályaudvar végállomásánál a megtelt kocsiból mindössze négyen szálltak ki, a többiek mind visszamentek oda — honnan kiindultak és onnan tovább! Ha a budapesti hétfői börtén indokolt valamely papir áremelkedése, egy a villamostársaságok papirjai azok.

Nagykanizsaiak sokan nézték végig a felszállást, mely szerencsére teljesen simán folyt le. A budapesti mentők óriási előkészületet tettek e napra. Mint a lapok közölték, kivonult 14 orvos, 70 mentő, két automobillal 4 mentő és egy szerkocsival. A lapok azonban, nehogy a publikum félelmét előidézzék, nem közölték, hogy a halottas kocsit is kirendelték, melynek szerencsére csak egy „vendége” akadt. Egy embert a felszállás helyén a szivszélhűtés megölte. Nagyobb baleset nem volt, mindössze néhány ájulás.

A rendőrség is óriási apparatussal vonult ki. Több száz gyalogos és lovasrendőr tartotta fenn a rendet, mely sikerült is neki. A publikum csak az első felszállás utáni leszállásnál törtéte a kordont. Egy lovas attak hamar rendet teremtett.

Öt óraker vége volt a felszállási aktusnak. A publikum hasonló fáradalmak közt, mint a kivonulásakor vonult haza a felszállástól, mely az impresszióknak szép jövedelmet hozott. Nagy az öröm a József főherceg szanatorium egyesületnél, melynek szintén szép összeget juttatnak a humanus célra a nap bevételeiből. E külsőségek elreferálása után álljon itt a legérdekesebb tudósítási rész:

Felszállás.

Három órafelé a közönség már nagyrészt elfoglalta helyeit, mely a Rákosmező egész területét körülvette. Minden szem, minden messzelátó a főhercegi páholy felé irányult, mely sötét és világos bordó bársonnyal, sárga paszomanttal volt bevonva, ékesítve. Három óraker érkezett meg József kir. herceg és fensége családja. Sátra mellett volt a remise, melyben a repülőgép volt elhelyezve. Magas rudon fehér lobogót húztak fel, mely a megállapított program szerint szeles kedvezőtlen időt jelentett. A deák közönség mikor fél 4 felé megunt a várakozást türelmetlenségének hangos éljenzéssel adott kifejezést, ekkor felhúzták a piros kék lobogót, mely azt jelenti, hogy nemsokára fel fog szállni. A várakozási láz tetőpontra hágott, mikor hirtelen a vörös lobogót pillantotta meg a rengeteg tömegű népgyűrű. Közel ötszáz ezer lélek összpontosult ugyananyai pár szemben és a felszállás felé volt irányozva.

Most hirtelen megmozdul a gép egy kis előre gördülés után, mintha a golyó nekiszaladását látnák a felröpülés előtt és Blériot kis hajlású szög alatt a levegőbe emelkedett. Egetverő éljen, bravó hangzik Rákos mezőjén. És Blériot repülőgépe, mint egy óriási gém, mikor kiterjesztett szárnyakkal uszik a levegőben, szeli az októberi forró levegőt. Gyönyörűség volt látni biztos fordulását, majd hirtelen közeledik a földhöz 20 méter magasságból, már azt hiszi a deák-

világ, amely előtt leereszkedett, hogy végkép leszáll; majdnem a letarolt fűvet érinté, mikor hirtelen ismét felemelkedik magasabba, mint előbb volt. Taps, éljen, bravo az öröme minden féle megnyilatkozása elementáris lelkesedés adja tudtára a levegő urának az elismerést, a csodálkozást. Majd a lovas rendőrsapatnak csak éppen hogy a fejét nem érintette a bravurosán repülő Blériot.

Pontban 4 óraker volt a felszállás 10 percig maradt a levegőben és 5 ször kerülte meg a hatalmas tereket. Hozzávetőleges kalkulálás szerint 12 km-t tett meg és így 72 kilométeres egy órai sebességgel haladt. 20 perc szünet után újra felszállt, 30 m. magassáig, majd $\frac{1}{5}$ kor harmadszor es utoljára röpödté körül az emberkerítéses rákosi síkságot. Külön kell megemlékeznünk a leszállásról. Menedékes, kis szögben, de biztosan repül a föld felé és mint a madár, hogy begyére ne essék, odább szalad földet ért lábaival, úgy a repülőgép is, földre érvén odáb gurul. Mikor legelőször leszállt a deákvilág lelkesedésnek hatalmas és érdekes megnyilvánulása volt, hogy mintegy jelszóra nekilíramodott néhány száz lépésről és és feltartóztatlanul körül vették a repülőgépet. Erre a déli oldalon álló tömeg is megmozdult és elementáris erővel törtetett a majdnem 1 km. távolságban levő gép felé. A lovasrendőrség, a katonaság csak nagy erőmegfeszítéssel tudták őket megállásra bírni és jó idő telt el míg nemleg előbb helyökre lehetett őket szorítani. A lovas rendőröknek ez a kis haditette maga is gyönyörű, érdekes látványt nyújtott.

Programba volt véve, hogy előadás után a Blériot pár automobilon körül jár a közönség előtt, halálját kifejezendő, de a közönség türelmetlenül özdnlött 5 óraker a főhercegi páholy felé. A fenséges család ekkor automobilon távozott, majd nemsokára a Blériot pár is elhagyta dicsőségének színhelyét. A budapesti felszállás fényes Blériot repülőgépének újabb fényes sikerét jelenti.

— **Hadkötelesek összeírása.** A Nagykanizsa területén tartózkodó és 1910. évben újonc-állításra megjelenni tartozó hadkötelesek — akár idegenek is — felhivatnak, hogy f. é. november hóban összeírás végett a városi katonai ügyosztályban, munkakönyvvel, igazolvánnyal vagy illetőségi bizonyítvánnyal ellátva jelentkezzenek. A jelentkezés elmulasztása a védőtörvény 35. szakasza értelmében 10—200 korona bírsággal büntetetik.

— **Jóváhagyott számadás.** A Nagykanizsa városi gyámpénztárnak 1908-ról szóló számadása a belügyminisztertől jóváhagyással visszaérkezett.

BŐRBAJOKAT,

bőrkiütéseket, daganatokat és sebeket, a melyeket vérszegénységből erednek és nem akarnak gyógyulni, a

A SCOTT-féle EMULSIÓ

szüntet meg legjobban. A legtisztább alkatrészek, a melyek izletes módon könnyen emészthető krémé egyesítettnek a kiváló SCOTT-féle eljárás által, a

SCOTT-féle EMULSIÓ-t

a legkiválóbbá tették és kétségbevonhatatlan birnevet biztosítottak számára ezeknél a bajoknál.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógyszerárban.

As Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halast — kérjük figyelembe venni.

JEGYZETEK A HÉTRŐL.

(Az iparpártolás. — Iparvezér a kulisszák mögött. — A vici. — Eladó-e a pécsi Nemzeti Színház?)

Sokat írtak már a lapok az iparpártolás nemzetgazdasági jelentőségéről. Ha a sok újságcikknek egy nagyon csekély része is hatást ért volna el, úgy iparunk sokkal messzebb tartana mint ahol van. Az iparpártolásnak speciális neve a helyi ipar pártolása. Mindenki, ki valamely város polgárának vallja magát, kell, hogy kötelességének ismerje annak az iparnak pártolását, mely a város gazdasági helyzetét adófizetéssel, munkások foglalkoztatásával javítja, elősegíti. Sajnos mindig akadnak olyanok, kik eme kötelességüknek eleget tenni nem akarnak, sőt önző magánérdekből, a helyi ipar kárát idézik elő. — A mindennapi élet eseményei igazolják ezen kijelentésünk igazságát. A helyi iparpártolás kulisszái mögött sok rosszakarat, tervszerű támadás készül néha a helyi ipar ellen, olyanok részéről is, kik különben a helyi ipar vezéréként, alapítóiként szoktak a közéletben szerepelni. Az ilyen iparvezérek valóban megérdemelnék, hogy a sajtó előrántsa őket a kulisszák mögül, legalább a publikum is látna, hogyan is fest igazi „beállításban” — egy kulisszabeli iparvezér.

A vicinális, vagy mint rövidítve mondani szokták a vici a gazdasági érdeken kívül a viclapok érdekét szokta szolgálni. A vicinális élettörténete, ha szabad e szót a vicinálisokra alkalmazni, annyira mulatságos epizódokban bővelkedik, hogy ebből külön rovatban táplálkoznak az élelapok. A Zalai Közlöny csütörtöki számában olvasom: a vicinális a reklám céljait is szolgálja. A vicinális engedélyek megszerzésével spekulálnak a publikum tapsára. Nagyon érdekesek ezek az olcsó vicinális sikerek, csak az a kár, hogy ezen olcsó sikereknek a publikum issza meg a levét, mert a vicinális reklámból nincs haszna a gazdasági életnek.

E lap csütörtöki száma beszámol a Kövesi színtársulat egy gyengén látogatott előadásáról és felveti a kérdést, vajjon az ürességtől kongó pécsi színháznak is a nagykanizsai közönség az oka, vagy tán a pécsi társadalom. A kérdés már magában foglalja a feleletet is. A rovat krónikásának e témáról nincs mit mondania, legfeljebb sajnálja, hogy a pécsi Nemzeti Színház nem Kövesi igazgató tulajdona. Ha a színház az övé volna, úgy most a pécsit is elakarna adni, mint a nyáron a kanizsai árénát.

HIREK.

A zalaegerszegi bankgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap folyt le a zalavármegyei függetlenségi 48-as párttól szervezett bankgyűlés Zalaegerszegen. A város kora reggel zenekar járta be, a házak fellobogóva impozáns képet nyújtottak. A város díszkaput állított az érkező képviselőknek. A Sümegről érkező képviselőket az állomáson nagy közönség várta, élükön a polgármesterrel. A 9 órakor érkező vonatról kiszálló képviselőket lelkes, hazafias beszéddel Dr. Korbai Károly polgármester üdvözölte, a képviselők Batthyány főispánnal együtt fogatokra ültek és hosszú négyes fogatú kocsisorral vonultak be, elől banderiummal. Az utcát ember áradat lepte el. Hegedűs A. Elek zalaszentlőrinci tanító 96 emberével zászló alatt vonult fel. Az impozáns bevonulás a főispán lakásánál állott meg, hova a képviselők villásreggeli-re mentek. Képviselő volt Alsólendva, Nagykanizsa, Vas megye, Szombathely, Somogy megye s a megye több községe. 11 órakor a főtérea felállított s fellobogóztató tribün elé vonult az emberáradat. A képviselők, élükön a megye főispánja, Gróf Batthyány Pál, Dr. Korbai polgármester, Ne-

deczky Jenő a küldöttségek közepette a tribünön elfoglalták a helyüket. A zenekar játszott az emelvény előtt, a zalaegerszegi Dalkör a Hymnust énekelte, melyet a tömeg lelkesen megénekezett.

Bosnyák Géza megyei 48-as függetlenségi párt elnök megnyitotta a gyűlést. Üdvözölte a megjelent képviselőket. A főispán és küldöttségeket és más vendégeket. Bemutatta a polgároknak a megjelent képviselőket: Lovászi Márton, Eder Antal, Sümegi Vilmos, Mádi Kovács János, Markos Gyula, Eitner Zsigmond urakat s Budapest VI. ker. függetlenségi küldöttségét. Elmondta, hogy Teleki Arvéd gróf, Puttnoki Mór, Batthyány Ernő stb. kimentettek távolmaradásukat Majd felkérte ifj. Czukkeller Lajos pártjegyzőt a határozati javaslat felolvasására.

Beszédeket mondta Mádi Kovács János, Sümegi Vilmos, Eder Antal, Lovászy Márton, aki Kossuth Ferenc üdvözlését is átadta. Táviratot küldtek Kossuth Ferencnek, Just Gyulának és Batthyány Tivadarnak.

A gyűlést Bosnyák Géza elnök köszönő szavai rekesztik be. A dalárda és zenekar működése után a 4000 főnyi tömeg szép csendben szétoszlott.

A Bárányban mintegy 120 terítékű banket volt, melyen a főispán, Arvay Lajos alispán, Ruzsicska Kálmán dr. tanfelügyelő is részt vettek.

Első felkötőztöt Thassy Gábor dr. mondja a megjelent képviselőkre és felolvassa Holló Lajos üdvözlő táviratát: Lovászi Márton a társadalom vezető embereire, Eitner Zsigmond a zalamegyei függetlenségi párt elnökére Bosnyák Gézára, Sümegi Vilmos a magyar honleányok példaképére Batthyány Pálné grófnőre emeli poharát. Végül Markos Gyula a 48-asokat ülteti felköszöntőjében. A képviselők este felé elutaztak.

— **Halálozás.** Tegnap d. u. kisértek örök nyugalom helyére, a róm. kath. temetőbe családi sírboltba, Fialovits Mariskát, özv. Fialovits Lajosné leányát. Hosszu kínos szenvedéséből f. hó 15 én váltotta meg a halál életének 23. évében.

— **Mohamedán iskola a Teleki-uton.** Azért magyarul tanulnak, meg a katekizmus is az ő és új testamentumról szól csakhogy 20 gyermek a földön ülve halgatja a tanító oktatását. A földön ülve irnak, rajzolnak, mint az arab meg a régi török iskolákban. De itt a Teleki-uton bizonyosan még szőnyeg sincs a fiuk alá terítve. Hogy miért nem ültek őket padba? Először azért, mert nincs pad másodsor, mert a pad bese férne; lévén egy kis terembe annyi gyermek összehuszfolva, hogy 12-esével ülnek egy sorban és még így is 20-an a földre kerültek. Tessék ott tanítani; a fiuk, hogy irnak, rajzolnak? Hol van a modern iskolai higiénia. Mit szól ehhez a városi orvos? Nem esukatja be ezt az iskolának csufolt heringtanját? Különbén a központi iskolában is annyi a gyermek és oly kevés a tanító, hogy pl. a harmadik osztályban 120 gyerek jutott egy tanítóra. Ugy segítettek a bajon, hogy mivel egyszerre nem férnek be a tanterembe, fele d. e., fele pedig délután jár föl az iskolába. Ebből ugyan baj nem háramlik a gyerekre, legalább kevesebb ideig élvezi az iskola levegőjét és többet ugrálhat. De mi lesz ha most a város felhajtja a még be nem iskolázott gyermekeket. Ajánljuk a gondnokság figyelmébe.

— **A Délzalai takarékpénztár r. t.** Nagykanizsa az intézeti házban levő irodahelyiségeit modernül átalakította. Az összes munkálattal kanizsai iparosok végeztek. Az iroda rendkívül kellemes benyomást tesz a szemlélőre.

— **Egy iparos sikere.** Mint velünk közlik, Bayer Vince a hasonló nevű nagykanizsai cukrászda megalapítója üzletét átadta. Bayer körülbelül egy évtizedig vezette üzletét, melyet modern, jónévi cukrázdává fejlesztett. Az üzlet jónévi messze vidékre eljutott és így nagy forgalma volt, melyből mint hírlik Bayer tekintélyes tőkét szerzett. A kanizsai ipar ezen sikere igazán örvendetes, de sajnos nem mindennapi.

— **Védekezés a bankrablók ellen.** Megirtuk annak idején, hogy az összes nagykanizsai pénzintézeteket veszjelzővel kötik

össze a nagykanizsai rendőrséggel. Az intézkedés célja a bankrablók elleni védekezés, kiket most már nemcsak Browninggal, hanem veszjelzővel fogadnának a pénzintézetek alkalmazottai. A felszerelési munkálatok Szommer Náthán posta és távirada főfelügyelő tervei szerint készültek. A munkálatok végleges befejezése után a rendőrkapitányság bankrablási „próbát” rendez.

— **Tífuszjárvány (?) a városban.** Ma d. e. az a riasztó hír terjedt el a városban, hogy Nagykanizsán a tífusz járványszerűen fellépett. Kompetens helyről szerzett információ alapján jelenthetjük, hogy a hír csak annyiban igaz, hogy az orvosok a megszozott eseteknél több megbetegedést észleltek. Ép ezért Szekeres József dr. a közegészségügyi bizottság elnöke d. u. fél 6-ra gyűlésre hívta össze a tagokat. Egyedüli tárgya a gyűlésnek a tífusz elleni védekezés. Az elnöknek az intézkedését a közönség megnyugvással fogadhatja, mert remélheti, hogy a gyors védekezés a járvány fellépését megakadályozza.

— **Nehéz az élet,** de terheit könnyű szerrel viseli az, aki egészséges. Ezért legfőbb kincs embernek az egészsége, melyet azonban gyakran ás alá a munkában való kimerültség, vagy valamely betegség. Ami a betegség és kimerültség különböző neménél gyógyítja az embert, férflakot és nőket egyaránt: az a világhírű Elektro Vitalizer, mely diadalmasan járja be az egész világot. Aki egészségét vissza akarja nyerni, ne mulassa el a „Modern villamos gyógyódmódról” szóló könyvet egy levelező-lapon kérni, melyet az Elektro Vitalizer Orvosi Rendelő Intézet (Budapest, Károly körút 2. félemelet 50. sz.) bárkiúkn ingyen és bérmentve megküld.

— **A városi tisztviselők lakbérére.** Megirtuk, hogy a város a lakás és boltberek felemelésével csak beleilleszkedett abba a viszonyba, mely Nagykanizsán már hosszabb idő óta kialakult. Van azonban ebben az általános lakbérémelésben fonákság a városnak saját tisztviselőire nézve. Ugyanis mikor a város mint leghumánusabb háziur belátta, hogy ezeket az emeléseket meg kell tennie az általános drágasági viszonyokat tekintetbe véve és mikor így a város háztartásának jövődelmét szaporítja, akkor megfélekedzett azokról a tisztviselőiről, akinek ez-élt 25—30 esztendő fizetési rendszer mellett még mindig 240 koronát juttat lakbérre. Eddig volt olcsó lakás a városban, most ez is megdrágult. — Hol laknak a tisztviselők 240 koronás lakást? A lakásnak természetesen a családhoz, az álláshoz, az egészségügyi követelményeknek megfelelőnek kell lennie. Ajánljuk azt a helyzetet a pénzügyi bizottság és városi képviselőtestület figyelmébe.

— **Hűtlen szolgálta.** Steiner Armin pékmester panaszt tett a rendőrségen, hogy szolgálja. Nagy János, ki vendéglőbe, magánosokhoz a stteményt szokta széthordani, mintegy 100 koronát bekaaszálva megszökött. A rendőrség keresi, de mindeddig nem akadt rá.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult **készvényét, oszánál és meghűtéséknél.**

Figyelemtetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: **Török lésef** gyógyszerésznél, Budapest.

DE. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

— **Szemvizsgálat.** Zalavármegye délnyugati részében már évek óta uralkodik a trachoma. Az állam és a vármegye mindent elkövettek a betegség kiirtására, de a nép nemtoródómságán, megbocsáthatatlan közelműségén megtörtött az igyekezet. A trachoma elterjedési köre még jobban kiterjedt s újabb fertőzéseket állapítottak meg. Ez a körülmény arra indította Cserfán Károlyt, Zalavármegye volt alispánját, hogy a közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén javaslatba hozza, miszerint a kormányt a trachoma kötelező gyógykezelésének elrendelése iránt felíratilag keressék meg a közigazgatási bizottság az indítványt egyhangulag magáévé tette. A városi tisztviselők a napokban tartottak Nagykanizsa iskoláiban szemvizsgálatot, de egyetlen trachoma esetet sem találtak. Ez annál öröndetesebb, mert iskoláinkban sok muraközi gyermek tanul és mert a Muraközön Kanizsa folyton élnek öszekötötésben van és Muraközsztur meg Fityeháza a trachomától nagy mértékben van inficálva.

— **Új bérkocsi-díjszabály.** A rendőrség most osztotta szét a bérkocsi tulajdonosok között az új díjszabályt, amit ezek a kocsiiban kifüggeszteni tartoznak. Magyar és német nyelven van megszerkesztve. Minden lap egyszermind panasz lap, melyre az utasok esetleg panaszait a bérkocsi ellen feljegyezhetik és akár postán, akár a legelső rendőrrel eljuttathatják a kapitányságra. A díjszabás a következő: Első negyedóra 1 K. fél óra 1 K 20 f., háromnegyed óra 1 K 60 f., egy óra 2 K, minden következő óra 60 f., félnap 7 K, egész nap 14 K. Bérkocsi a vasúthoz, vagy vissza 1 K 60 f. (4 személy) podgyászért 25-kg. nál nagyobb sulyal darabonkint 20 f. Kiskanizsára és vissza 1/4 órai várakozással 2 K. Somogyzentmiklósa 2 K 60 f. Tárházakhoz, sörgyárhoz, pótkávégyárhoz és vissza 1/4 várással 2 K. Sánca és vissza 2 K. Palinba és vissza 2 K 60 f. Színházba, bálba 2 K oda vagy vissza. Esketésre, keresztelésre, temetésre és vissza 2 K. Szabadhegyre, Szengyörgyvárra, Kisbagolára és vissza 2 K. Látóhegyre, Nagybagolára és vissza 3 K. Főrhéncere, Cserfőre és vissza 1/4 óra várással 4 K. Ha a vendég az utszakasra bérelt kocsiival az utját megzakítja és a kocsi várakoztatja, negyedóránkint 40 fillért fizet. A bérkocsi a viteldíjat előre is követelheti.

— **Mindnyájunknak kell neha egy erősítő-szer,** mert a folytonos munka fárasztó. Kötőnő erősítő szernek bizonyít a „Scott-féle Emulsió”, mely főleg csukamáj-olajból áll, csakhogy igen jó ízű és a leggyengébb gyomor is könnyen emésztheti. A „Scott-féle Emulsió” minden gyógytárban kapható.

— **A kiskanizsai tűz.** Pénteken reggel 8 óra felé Kiskanizsán Hegedűs György városi kőtanácsos pajtájánál tűz ütött ki. Eppen akkor ment arra Steiner Ottó főhadnagy a póttartalékosokkal a gyakorló térre és az egész századot a tűzhöz vezényelte. A megérkezett tűzoltókkal együtt nagy szakértelemmel és buzgósággal oltották a tüzet, melyet csakhamar lokalizáltak. A rendőrfőkapitány az állomás parancsnoksághoz átiratot írt, melyben köszönetét fejezi ki a főhadnagynak és a közreműködő legénységnek a tanúsított humanizmusért illetőleg önfeláldozó működésért.

— **Az őszi nedves időjárás** közeledtével mindenkinek ajánlatos, hogy óvja lábát hidegtől és nedvességtől, mely ellen legjobban ajánlható a Szt. Pétervári sárcipő. Ezek a sárcipők utóérhetlenek a tartósságban. A vásárlásnál ügyeljünk a háromszögű védjegyre. Egyedül kapható Miltényi Sándor és fia cégnél Nagykanizsa, Városház épület.

— **A póttartalékos felesége.** Novákovic Györgyné zalaujvári asszony eljött Kanizsára, hogy meglátogassa az urát, ki mint póttartalékos most a császár kényerét eszi Mikor az urát a kötelesség elszóllította tőle, az asszony a piacra ment és ugyáltszik gyakorlott mesterségéhez fogott; t. i. mások zsebeiben kotorászott. Néhányul sikerült is, de mikor Erdődi Ignác kőműves inas üres zsebébe is beletévedt a keze, észrevette a legény, de nem szólt, hanem megfigyelte a menyecskét. Így lett szenttanuja, mikor Steiner Pálné zsebéből is kihuzta az erszényt. További működésében az értesített rendőr akadályozta meg, aki a tolvaj menyecskét a rendőrségre kísérte,

hol letartóztatták. Találtak nála egy aranygyűrűt, egy zsebrót meg pénzt.

— **Régi pénz.** Antal Péter zalaujlaki lakós csapni szőllejében egy darab Mátyás korabeli arany-pénzt talált. Mátyás arképe és címere látható rajta e felirással: Rex Mathias. Aranyértéke 11 K 20 f. Beszolgáltatta a nagykanizsa járási szolgabírói hivatalba, mely azt a muzeum igazgatóságához küldte el. Ha ott nem tartják meg, visszakérő a megtaláléhoz.

— **A „Háziorvos”** című népszerű egészségügyi folyóirat utolsó számai szenzációs tartalommal jelennek meg. Ugy a szeptemberi, mint az októberi szám (mely a felelős szerkesztőt ért családi gyász miatt valamivel később jelent meg) ugyanis fényesen és meggyőző érvekkel redukálja kellő értékére azt a nagyhangon hirdetett és reklámozott csudaszeri (?) a „Comaint”, mellyel a hiszékeny emberiség fejét akarják elszédíteni. Aki ezeket a cikkeket elolvassa, az méltán tisztában van azzal, hogy az egész comaint-kérdés egyszerű reklám-vállalat és semmi egyéb. A „Háziorvos” októberi számában Dr. Fürst Zsigmondnak egy vidéki lelkész igazán megható levelére irt válaszában kívül Dr. Okolicsányi-Kuthy Dezső kir. tanácsos, egyetemi magántanárunk európai hír tapasztalatainak a tudószólról. — Dr. Kovács Aladár kir. tanácsos, a budapesti mentők igazgató-főorvosának a koleráról. — Dr. Szántó Manóknak a pályaválasztásról stb. szülő nagyobb cikkein kívül a beteg-ápolásról, a különféle stb. apró cikkei keltenek nagyobb feltűnést. Melegeen ajánljuk a köztudón szerkesztett lapot a művelt nagyközönség figyelmébe. Előfizetési ára évi csekély 2 kor. 40 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal Andrassy-ut 27. szám. — Mutatványszámot bárkinek is szívesen küld a kiadóhivatal.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

Kitűnő alkalommal használtatott veseszbajknál, a hágyóhólyag bántalmánál és köszvényéni, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzőszervi szervek burtalmánál.

Húgyhajtó hatás!

Vamosatos! Könnyen emészthető! Teljesen hízta!

Kapható ártóanyagok nélkül és a Szinge-Liponi Salvatorforrás Vállalatnál Budapest, V. Rudastrápart 2.

KÖZGAZDASÁG.

Lemondás az igazgatósági tagságról.

Hirshler Sándor, a „Zala” hírlapkiadó és nyomda r. t. igazgatósági tagja lemondott tagságáról. A lemondás okáról jól értesült helyről a következőket közlik lapunkkal. A nyomdavállalat kiadásában megjelenő „Zala” című napilap egy nagykanizsai iparvállalatról oly „rosszindulatulag terjesztett híreket” közölt, ami széles körben megütözést keltett.

Eperjesy Gábor, a „Zala” r. t. elnöke, ki egyuttal a megtámadott iparvállalatnak is igazgatósági tagja a nyomda r. t. igazgatóságát ez ügyben gyűlésre hívta össze, melyen tárgyalásra tüzte ki a lap említett híreinek ügyét. Az igazgatóság kijelentette, hogy a lap említett híre nem teszi magáévá, de magát az ügyet a szerkesztőség ügyének tekinti. A határozatnak ez a része a jelekből ítélve nem volt az egész igazgatóságnak véleménye. Erre mutat Hirshler Sándor feltűnést keltő lemondásának megokolása, mely szerint véleménye az, hogy az igazgatóság a vállalatnak nemcsak anyagi, hanem erkölcsi ügyeiért

is felelős s mivel e véleménye ellentétben van a többség felfogásával, azért a nyomda vállalat igazgatósági tagságáról lemond.

Halottak napja és a magyar ipar

Közeleg ismét halottak napja, a kegyeletet ünnepe. Az üzletek kirakatai tele vannak gyertyával, méces-sel. A közönség hazafias kötelességet teljesít, ha bevásárlásainál magyar gyertyát kér, ha a kegyelet napján a magyar ipar támogatására gondol. A magyar gyertyagyárak jó minőségű árut készítenek, megérdemlik a közönség támogatását.

Kenyér és zabszállítás. A soproni es. és kir. katonai élelmezési raktár árlejtést hirdet a Szombathely és Kismarton állomásokon elszállított katonaság részére szükséges kenyér és Nagykanizsa és Kőszeg állomások katonasága részére szükséges kenyér és zab mennyiségre. Bővebb felvilágosítást lapunk mai hirdetési rovata nyújt.

Szipkagyár Szombathelyen. A jőnevi Jacobi-féle cigarettá-papirgyár Szombathelyen papir-szipka gyárat szándékozik felállítani. A gyár egyenlőre 60 munkást fog foglalkoztatni.

A magyar gyufa. A magyar gyufagyártmányoknak legerősebb versenytársa az osztrák gyufa, s hiába minden erőlködés, a magyar gyufa, amely minőség tekintetében bátran kiállja a versenyt az osztrák gyártmányok bármelyikével, nem tudja kiszorítani az országból az osztrák gyufa-gyárak termékeit. Valószínű, hogy ennek egyik oka a gyufakartel is, de bármiképpen álljon is a dolog, annyi bizonyos hogy legfőbb ideje volna már az osztrák gyufagyártmányok nagy kelendőségének határt szabni. Újabbban a pénzügyi hatóságok figyelme is kiterjedt az osztrák verseny kínóvéseire, s mint értesülünk, a dohánytözsdek azt a bizalmas felhívást kapták a pénzügyi hatóságoktól, hogy lehetőleg magyar gyufát árusítsanak, s ne szerezzenek be osztrák terméket előállítás céljaira. Ez az intézkedés bizonyára sokat fog használni a magyar gyufáiparnak.

Tisztaságért 30.000 korona kezesség.

Többet ésszel mint orvossal!

Schicht szarvaszappana

Beható tanulmányozások

eredményesték, hogy Schicht szarvaszappana minden visben — akár meleg vagy hideg, kemény vagy lágy — gyorsan és erősen haboskodik; könnyen hatol a szövetbe, meglepő gyorsan oldja a szennyezt, anélkül, hogy a szövetnek legkevésbé is ártalmára volna. SCHICHT szarvaszappana teljesen

tiszta és ment maró anyagoktól; évtizedek óta egyenlő minőségben a legjobban anyagokból kész előállítva. Használata minden tisztítási célra és mindenféle mosáshoz a jónak és az egyszerűségnek és minden háztartásban jelentősen megkönnyíti a munkát és pénzt.

Be van bizonyítva,

hogy az utcai fairagásokat kevés ember olvassa, mert ritka ember töltheti az idejét utcai plakát olvasással. A kultur államokban az újság a fő hirdetési eszköz. Ön olcsó pénzért hirdethet Zalamegye legrégibb újságában, a **Zalai Közönlönyben.**

3000/tk. 1909.

Árverési hirdetés.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy ifju Wajdits József nagykanizsai bejegyzett cég végrehajthatónak ifju Hegedüs György végrehajtást szenvedett elleni 85 kor. 10 fill. tőke ennek 1904. évi október hó 8-ik napjától járó 5 % kamatai, 3 kor. 20 fill. per, 10 kor. 20 fill. végrehajtás kérelmi 18 kor. 30 fill. árverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtás! ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a nagykanizsai 6408 sztkvben + 8972 hrszám szántó és rét Jadában ifju Hegedüs Györgyöt illető fele része 59 korona becsártekben 1909. évi november hó 8. napjának délelőtt 10 órakor ezen telekkönyvi hatóságnál dr. Málek László felperesi ügyvéd, vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladatulni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár, melynek kétharmadánál alacsonyabb áron az ingatlan el nem adatik.

Az árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság. Nagykanizsán, 1909. évi július hó 16. napján.

Gyenes Sándor

kir. tszki bíró.

3000/tk. 1909.

Póthirdetés.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, miszerint özvegy Ozvitkovics Ferencné szepetneki lakos végrehajthatónak Hegedüs György és társai kiskanizsai lakosok végrehajtást szenvedettek elleni 109 kor. 60 fill. és jár. iránti végrehajtási ügyében 2896 szám alatt kibocsátott árverési hirdetésben a nagykanizsai 3881 szám tkvben. A 6962 hrszámú szántóföld a szokolai dűlőben ifju Hegedüs Györgyöt illető fele részére 93 kor. az u. o. 4317 szám tkvben + 3153/c. eszrfői pincének Hegedüs Györgyöt illető 7/24 része 60 kor. az u. o. 4820 szám tkvben + 6552/b. hrszám malomkerti rétnek Hegedüs Györgyöt illető fele részére 129 kor. 3153/c. hrszámú eszrfői szőlőnek ugyan azt illető fele részére 106 kor. 3153/b. hrszámú eszrfői szőlőnek ugyan azt illető fele részére 106 kor. 8238 hrszámú kiskanizsai ház és belsőségnek u. azt illető fele részére 693 kor. 3153/d. hrszámú eszrfői szőlőnek ugyan azt illető fele részére 106 kor. 6415 szám tkvben + 3153/a. hrszámú eszrfői puszta szőlőnek ugyan azt illető fele részére 106 kor. a nagykanizsai 7830 szám tkvben 5007 hrszám gyékényesi 1 dűlői rét 294 kor. 6268 hrsz. eszázártati rét 300 kor. 3958/a. 2 telekkuti szántó 288 kor. 7520/a. hrszám jakabkuti szántó 157 kor. 1417 hrszám malomi közép dűlői szántó 436 kor. 6458 hrsz. dáviddűlői szántó és rét 152 kor. kikiáltási árban a tkvi hatóság hivatalos helyiségébe 1909. évi november hó 5 napjának d. e. 10 órájkor kitűzött árverés az 1881. LX. t. e. 176 §-a alapján ifju. Wajdits József végrehajtható érdekében is 85 kor. 10 fill. tőke követelés s járuléki kielégítése végett megtartatulni fog.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Nagykanizsán, 1909. július hó 16. napján.

Gyenes Sándor

kir. tszki bíró.

Szőlő-oltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, a ki Címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delawareből állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett. Több ezer elismerő levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól.

Cím: **Szűcs Sándor fia, szőlőtelepe,** Biharodiszeg.

Értesítés.

A Szombathely és Kismarton állomásokon elszállított katonaság részére szükségelendő kenyér és a Nagykanizsa és Kőszeg állomásokon elhelyezett katonaság részére kenyér és zab szükségelének az 1910. évi január hó 1-től 1910. évi december 31-ig terjedő biztosítási időszakra, bérletutoni szállítására vonatkozólag.

A nyilvános tárgyalás a soproni cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál 1909. okt. hó 21-én fog megtartatulni. Az ezen tárgyaláshoz érvényes feltételek a soproni cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál feltartolt hirdetésny és feltételek füzetében, — mely utóbbiak díjtalanul megszerezhetők — foglaltatulnak.

Sopron, 1909. évi október havában.

A soproni cs. és kir. katonai élelmezési raktártól.

Zongoravevők figyelmébe!

Tisztelettel értesítem a n. ó közönséget, hogy Nagykanizsán hírneves gyártmányaimból állandó raktárt létesítettem, melynek képviselőlet

Pásztor Miksa

urra. (Nádor-utca 10.) ruháztam, kinél a legfinomabb angol szerkezelt zongorák és pianinok a legjutányosabb gyári áron kaphatók. Kitűnő tartós, gyönyörűhangú zongoráim felől eddig még minden szakértő a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott

Rösler

Rösler Gusztáv cs. kir. udv. és főhercegi kamarai szállító.

Hirdetéseket felvesz

a kiadahlvatal,

és

Wajdits könyvkereskedés

Deák-tér

és minden bel- és külföldi

hirdetési iroda.

Tisztíts csak

Globusz
fémfisztrító kővonal

A legjobb tisztítószert a világon

St. Louisi világtállás 1904. "GRAND PRIX."

Jóban tisztít, mint más fémfisztrószerek

KÉPES GYERMEKLAP.

Első száma 1909 október hó elején jelent meg.

Szép • Törtémes • Mulattató • Tanulságos.

JÓ PAJTÁS

munkatársai:

Benedek Elek,
Mikszáth Kálmán,
Molnár Ferencz,
Rákosi Viktor,
Sebők Zsigmond,
Schöpflin Aladár,
Sebestyén Károly,
Szöllösi Zsigmond

s más jeles írók írnak elbeszéléseket, meséket, regényeket, cikkeket.

JÓ PAJTÁS

képeit jeles művészek rajzolják.

Megjelen minden vasárnap

Az első szám rejtvényeinek megfejtői között harmincz jutalmat sorolunk ki, melyek elsője 220 kor., másodikika 60 kor., harmadika 24 kor. értékű.

Előfizetési ár: egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fillér. Egyes szám ára 20 fillér.

Munkatársakról: kívánata mindenkinél ingyen küld a kiadó hivatal.

A JÓ PAJTÁS KIADÓHIVATALA
FRANKLIN-TÁRSULAT
Budapest, IV. Kgyel-m-utca 4.
Főkiadóhivatal:
LAMPÉL R. KÖNYVKERESKEDÉSE
KÖZÖNSÉGI ÉS FIAT. H. T.
Budapest, VI. Andrássy-út 21

Aki butort

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a

„BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET”

védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

áruccsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József-körút 28. sz. (Békkocsis-utca sarkán)

IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérbalotában.)

Ezen szövetség az „Országos Központi Hitelszövetkezet” tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva.
Stilszerű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság áru minőségéért.

Az áruccsarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

Bükkfaszén

szívógázmotorok üzeméhez, gyári
üzemekhez, vasalási czélokra

kapható waggonrakományoként, valamint
kisebb mennyiségekben is
KREMZIR MIKSA
faszétermelő cégénél **BARCS**.
Termelő hely Gyulaves.
Horvát-Szlavonország.

forduljon minden érdeklődő, ki súlyt
felkötőltsürendő fajtízta anyagra

Gyümölcsfacsemeték

Bátányfák, Diszcszerjék, Tüvelölök, Korlósüvények,
Bogyógyümölcsök stb.

Szőlőoltványok. (1. animá
ár)

európai és amerikai sima és gyökerees vesszők.
(Öktató díjazójegyzék kívánatra ingyen).

FISCHER és Tarsai

foiskolák és szőlőoltványtelepek.

Hirdessen a "ZALAI KÖZLÖNY"-ben

Oh jaj!

Megfojt ez az át-
kozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és
elnyájkásodás ellen
gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillai

Az étvágyat nem ront-
ják és kitűnő ízűek.
Doboz 1 korona és 2
korona.

Próbadoz 50 fillér.
Fő és székhelyül raklár:

„NADOR”

gyógyszertár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított

Kapható Nagykanizsán: Szabó Albert, Bolus Lajos, Práger Béla,
Rak Gyula és Csáktornyan. Pető Jenő gyógyszertárakban.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**
cigaretta-papirt, vagy hüvelyt hozz és ne en-
gedd magad hasonló kinézésű silány minőségű
utánzatoktól **tévétra** vezetni.

Védjegy.

PATHÉFON

Ismeri Ön már a különbséget a **PATHÉFON** és más beszélőgépek közt?

- A Pathéfonnál **nem** kell tűt cserélni.
- A Pathéfon **nélkül** játszik.
- A Pathélemezek soh'sem-karcolnak, nem csiszolnak, sem nem horzsolódnak, ha 20 vagy 30 szor játszottak velük.
- A Pathélemezek oly jók, hogy azok nem válnak hasznavehetetlenné.
- A Pathélemezek kellemes, értelmes, puha hangot adnak.
- A Pathélemezeknél senki a fülét be nem fogja.
- A Pathéfon egy elsőrendű művészies házihangszer, a mely minden zenekedvelőnek élvezetet és szórakozást nyújt.

A **Pathészisztémát** csakis a világhírű **Pathé Frères** cég hozza forgalomba. A hangvisszaadás terén első-
rangú, mely minden konkurencziát felülmul.

Gépek 45 koronától feljebb.

28 cm. kétoldalu lemez K. 5.—

24 $\frac{1}{2}$ cm. kétoldalu lemez K. 2.75

Kérje a következő kiváló feltételeket: Fráter Lóránd, Berkes cigányzenekar, Rózsa Lajos, az első honvéd-
gyalogezred zenekara, Baumann, a Fővárosi Orfeum tagja, Steinhardt Géza, Weltmann hegedűművész, Kiss Károly,
Kiss Mihály és ezenfelül még 20.000 nemzetközi felvételek elsőrendű zenekarok és előkelő művészekről.

Katalógus ingyen és
bármentve.

Pathé Frères, Wien I., Graben 15.

Katalógus ingyen és
bármentve.

Viszontelárusítók mindenütt kerestetnek.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délután.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 60 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Hirdetések díjazás szerint.

Közegészségügyünk mizériái.

A hétfőn tartott közegészségügyi bizottság sok mindent vetett felszínre, ami azt bizonyítja, hogy szinte szükség van egy kis epidemiára, hogy a közegészségügyre forduljon a városi kompetens forumok figyelme. Szekeres József doktor, ki bizonyára jól van informálva, azt a megdöbbentő megjegyzést tette, hogy mióta istenben boldogult Plosszer városi mérnök lehunyta szemét, a város csatornáinak általános tisztogatásáról nincs tudomása. Ez mindenesetre súlyos mulasztás, és ha a doktor ur a volt városi mérnök elhunytának idejét említi, akkor a mulasztás felelőssége a jelenlegi mérnököt terheli.

Az igaz, hogy egy-egy óriási záporának felhőszakadásnak érdeműl szoktuk betudni, hogy csatornáinkat kiöblíti, de hogy nem lehet az alapos tisztogatás, mutatja az a rettenetes bűz, mely a Sugár-úton és egyebütt is egyik másik csatornanyíláson kiözönlik. Azt vettük észre, hogy a bizottság minden tagjának tudomása volt erről és intézkedés még sem történt. Miért? Mert nem történt hivatalos feljelentés. Ez copf egyrésztől, másrészt pedig olyan színezetet ad a dolognak, mintha némely hivatalos fő csak a feljelentésre kezdene funkcionálni.

A hatóságnak nem kell mindenben a feljelentőkre várnia. Van a városi uraknak is ép érzékük, van elég rendőrsége, mely

mindenfelé eljár, de magának a hatóságnak is meggyőződést kell egyről-másról szerezni, hogy ellenőrző, fegyelmi és fenytő kötele-ségének kellő módon megfeleljen.

Az se utolsó dolog, amit egyik kisedővő higiéniai állapotáról jelentett egyik bizottsági tag. A padlózat hiányos, széles repedésein olyan por száll fel, hogy a játékokban táguló kis tudók az egészséges levegő helyett a bacilusokkal megfertőzött portö-möget szivják be. Tessék akkor tuberkuló-zis elleni védekezéssel telekürtölni a világot, mikor a kisedővők es nepiskolák valóságos melegágyai ennek nemzetirtó betegségnek.

Utolsóként hagytuk, de legelőször került napirendre a „varrodák” egészségi kérdése. Azok a mosolygó, csinosan de egyszerűen öltözött leányok, kik jókedvűen sietnek dél-ben haza, hogy már egy órákor újra görnyedjenek a finom ruhakelmék felett és csinálják a menyasszonyi és gyászruhákat, rendesen olyan szobákban ülnek egész nap, amelyek nem a legegészségesebbek. Azonki-vül egy más mellett sűrűn elhelyezve, rójják egymásután az öltéseket és ha csak egy van köztük, akinek kitélezése ártalmas a tulsufolt szobákban a betegség terjedése, átszarmazása elkerülhetetlen. Nem hisszük, hogy ezt csak most vették észre, de meg vagyunk róla győződve, hogy ezentul is így marad.

Egy társadalmi kötelességről.

A bűncselekmények csökkentésének hathatós eszközeül többé nem a büntetéseknek folytonos szigorítását tartják. Az elrettentési rendszer csodót moudott. Amíg emberek laknak földünkön, a bűncselekményeket sohasem fogjuk ugyan leljesen kiirtani, de vannak eszközök, amelyekkel nemcsak az emberiség szenvedéseit és nyomorát, hanem a bűncselekmények számát is hathatósan csökkenteni lehet.

Ide tartozik egyebek közt a legszélesebb érte-lemben vett megelőzésnek szociálpolitikai szempont-ból oly nagyjelentőségű egész munkaköre és ebből, ami bennünket ezuttal különösen foglalkoztat, a ked-vezőtlen helyzetben levő elhagyott társadalmi osz-tályok közül az állandó erkölcsi veszedelemben élők-nek pártfogásba vétele.

Összeségét ennek a pártfogó tevékenységnek „patronage”-nak neveztük mindaddig, míg e munka megjelölésére általánosan elfogadott jó magyar ki-fejezést nem találunk. Ide tartozik tehát a legszéle-sőbb értelemben vett gyermekvédelem, az elhagyá-tott árva büntetésüket töltő szülőktől származó stb. vagy veszélyeztetett környezetben élő, fiataloknak védelme, továbbá a javító és letartóztató intézetekből elbocsátottak támogatása. Ezt a munkát nemcsak abból a szempontból kötelességünk méltányolni, mint a jótékonyaságnak annyi más terén végzett szintén nemes munkáját, pl. a keresetképtelen aggok tá-mogatását.

Igazi jelentősége abból áll, hogy használható erőket ment a nemzet gazdasági ereje számára, továbbá, hogy megóvja az egész társadalmat, mind-annyiuakat — mert hisz valamennyiünk ellen elkö-vethető a bűncselekmények egész hosszú sora, — újabb bűncselekményekkel szemben.

A javító nevelésnek és a szabadságvesztés büntetésnek főcélja korunkban, hogy az illetőt társadal-milag használhatóvá tegyék, olyképpen átalakítsák,

Escorial.

II.

Irta LUKÁCS JÓZSEF.

Tőföggve mentünk felfelé, mintha egy hegynék törtettünk volna. Körülöttem az éj esendje, hajnali homályával Igy érnék Escorial de Arriba helységbe. Mikor itt vagyunk, akkor látom, hogy ez egy kis város, mely eddig téves vetületben élt emlékezetem tábláján. Azután megállunk. Én elindulok a Monasterio de San Lorenzo felé, mely a tulajdonképpeni Escorial neve alatt ismeretes.

Magas házak között érek egy térségre. Gyönyörű látvány, a mint egy sikátor éjjeli sötétjéből kibukkanva szemembe ölik a bányadt félhomály mellett az Escorial. Szabályos négyszögű tér közepén terül el. Két oldalán körüljáróm, mert a másik két oldalán a park miatt hozzáférhetetlen. Nyugodtan bámulok fel magas gránit falára, semmi sem zavar. Egy lépés sem koppan mellettem, még a madarak is pihennek. Minden csendes. Leülök a bejárat elé s várom, míg a portico principal hatalmas, szárnyas ajtó megnyílnak. Velem szemben a Casa de la Com-paña palota. Ablakai lerolózva komoran néznek rám. Olykor egy-egy gránit darabka hull le, melyet az idő már lemetélt az agg falakról. Öreg augusztinus vezetők később figyelmeztetett e dologra. Általános hit, hogy nem jól választották meg az anyagot. A szemeses gránit erőtlen az időjárás viszontagságával szemben. Málik, portadozik. Ugy tetszett, mintha valaki dobált volna réám. Oly sűrűn hullottak az elvált darabok.

Nemsokára a csönd e szimfoniájába harang-kongás vegyül. Tömören, zugva repülnek széjjel a

toronyról s végig remegnek az alvó várososn. Még csak öt felé jár az idő. A mint magányosan ülök a halottak e vára előtt, elvonul előttem az Escorial egész története. Tehát a művelődés történetnek ez is egyik-legszentebb helye — Már előre látom a földre ismert király alakját, kinek akaratára létre jött e csoda. Pedig ő már nem is él, csak hamvai pihennek itt évszázados álomban. II. Fülöp ez. 1557-ben a franciák fölött diadalt aratott serege a spanyol származású Sz. Lőrinc vértanu napján. S mert a csapatok hadi célből a Szent egy templomát lerombolták, Fülöp fogadalommal kötelezte magát győzelem esetén egy új templom építésére. Ez az Escorial Neve latin eredetű. Egy régi kora vas-bánya maradványából (scoriae) származik.

A fogadalom alkalmas helyét Madridtól nem messze jelölték ki. Juan de Toledo s Juan de Herrera építették csaknem harminc éven át. S mert sz. Lőrinc tüzes rostélyon szenvedte el a vértanasá-got, az egész épület a rost formáját örökölte meg. II. Fülöp ugyanis nemcsak templomot építtetett, hanem egy hatalmas kolostort is, mely a templomot körülöleli. E tervében talán V. Károly életének követésével akart megának helyét kiszíteni, hogy miként az a trónról lemondva kolostorban fejezte be életét s ezzel korának csodatát keltette fel, úgy ő is kolostorban töltte azt. De a kolostor hatalmas palota lett. Az augusztinusok az épület csak egy részét foglalják el, körülbelül nyolecvan, míg a fő-kapun túl elterülő részben a colegio és palacio reale szemlélhető. A palota manap is a királyi család nyári tartózkodási helye, miként a san-sebastiani várkastély.

Közben öt óra is elmulik s a felkelő nap sugár özönében, a részletek gazdagságában nézem az

Escorial. Nagy arányokon akadt meg a tekintet. A főbejárat felett meglepő a Szent négy méter magas szobra. Nagysága elvész az épület óriási méretén. Az egész épületről hét torony s egy hatalmas kupola néz le. Tizenöt kapun át közlekedik s ezer-százott ablakon hatól be a forró spanyolországi perzselő nap sugara. Észak-olaszországi renaissance stílusban épült az Escorial, egy vallásos fejedelmi lélek fogadalmának örökszép maradványaképpen. Külső dísz alig ékesíti. Talán ez is jelezni akarta azt a komoly és zárkózott jellemet, mely II. Fülöpnek tulajdona volt, s mely annyi hamis történeti kriti-kának lett forrása.

Már csaknem másfél órát töltöttem a plaza del Monasterion, járva minden oldalán s megnézem mindenfelől az Escorialt, nehogy ülés közben az erőszakosan előzőtt álom leljen meg. Kezdek türel-metlenkedni, szeretnék már behatolni titkaiba.

Belülről csoszogó járást hallok. Kopogok a portico principale kivert szárnyain. Útéseim erősen visszhangzanak, mire záresikorgás, kulcsfordulás s a megnyitott kapun kíváncsian kandikál ki egy augusz-tinus fráter. Öreg már a szégyény, régóta járja e gráuit járdákat. Fejét letarolta az idő s itt-ott egy-két esomó haj rajta, melyen pedig az élet hava gyülemlett meg. — Látja rajtam az idegent. Mellettem paktáskám, vállaimon gallér lóg, míg hónom alatt felöltöm szorongatom. Háromszor is végig mért szűrős tekintetével, míg végre köszöntésem viszonzotta s udvariisan tudtomra adta, hogy csak hat órákor nyitják ki a kaput idegenek számára. Már betenni készült előttem az ajtó, hogy a terminustól hiányzó félórán át még kívülről nézem az Escorialt, mikor odamoudom neki, hogy én is az eklézsia miűffans tagja vagyok. Erre az öreg arca elnyulik; ő ugyanis

hogy tisztességes munkával önmaga tarthassa fenn magát. Amint Herczeg „A kivándorló” című művében költői intuícióval jellemzi, a munka utján kell az illetővel megismertetni a benne rejlő legnagyobb értéket, az ember munkacseréjét s az által felidézni azt az átváltoztatást, amelyet korábban csak az erkölcsi oktatástól vártak. A helyi kiválasztás, a megfelelő egyének kiszemelése, az igazán méltánylást igénylő esetekben alkalmazott segély, az inkább szorongatóknak, mint bünsőöknek munkához juttatása lesznek itt a megfelelő eszközök.

Aki ezekkel a dolgokkal foglalkozik, tudja kivált a fél beállítással, hány tucat fiatalok keres munkát és ha hirtelen nem talál, hányan követnek el nyomorból, éhségből büncselekményt. Dolgozni akarnának, tudnának, keresik rá az alkalmat, mégse kapnak foglalkozást. Elsősorban ezeken, valamint az intézetekből szabadult olyan egyénekre kell segíteni, akik önként is erős elhatározással a munka útjára akarnak áttérni.

Ha a társadalom elzárkózik előlük, nincs kétség, büncselekményt fognak elkövetni már csak a mindennapi megélhetés szempontjából is. Ezért kell támogatni mindenkinél a Patronage-egyesületeket. Ny. H.

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettafüvél.
mindenütt kapható.

HIREK.

Kevés a rendőr.

Évről-évre megismétlődnek az indítványok a rendőrlégénység szaporítása tárgyában a városi költségvetés tárgyalása alkalmával. Sok szót pazaroltunk már erre a témára. Egy forgácsot mégis sikerült lenyesnünk a közöny fájáról: egy elvi ki-

jelentést, hogy a rendőrség legénységét 6 emberrel szaporítani fogják. Hisz nem olyan nagy a baj, mondják a pénzügyi bizottságban, a gondviselés eddig is megóvta a várost a rendetlenkedőtől és bűnsőktől és meg fogja óvni a jövőben is. És e miatt a felfogás miatt az idén is megérhetjük, hogy egy esetleges indítvány sikertelenségének gyásztorát megülhetjük. Hegymögi politikánkkal aztán azt érzük el, hogy háztájunk közbiztonsága ingatag és sok kihágás észrevétlenül marad. A hősködést a közgyűlésen mindinkább megunták és ma-holnap már nem lesz senki, aki ne idogenkedjék valamely kérdés fölvetésétől.

Nem akarjuk ezzel azt állítani, hogy e kérdés elől a városi tanács teljesen elzárkózik, vagy hogy nincs tudatában a város szükségleteinek. Véleményünk szerint csak azért késik ily irányú javaslat előterjesztésével, mert nem talál kibontakozást a költségvetés nagyobbodó terheinek bonyodalmaiból.

A tények logikája azonban erősebb ama törekvésnél. Maga a rendőrség konstatálja, hogy a rendőrség ügyforgalma a bűnügyi nyomozás és az új kihágási eljárás következtében az előbbi évekhez viszonyítva, állandóan szaporodik.

„Az ügydarabok száma — mondja a rendőrség — annyira felszaporodik, hogy a munkakört a rendőri tisztviselők kellőképpen betölteni nem tudják és már csak a multhatlan szükséges elintézésekre szorítkoznak. Azonkívül új utcák keletkeznek, gyárak, iparvállalatok épültek; a lakosság is szaporodik nem épen kívánatos elemekkel, a melyek leggyakrabban adnak okot a rendőri beavatkozásra.”

A rendőrségre folyton újabb és nagyobb köteleességeket rónak, a rendőri szolgál-

mind terhebb lesz. Nevetséges silány fizetésért végzik ezek az emberek a közbiztonság ezeroldalu kötelezettségének szolgálatát. Az őrlégénység vagy nevetséges kis számban őrködik a város nagy területén, vagy sokszor egyáltalán nem őrködik és egy-egy részeg ember bekisérésére szorítkozik, a mezitláb as ifjuság nagy öröme, holott a város nagy kiterjedése még néhány lovasrendőr működését is szükségessé teszi. A régi-módi tevékenységében a rendőrség meg nem maradhat többé és ezt az intézményt a maradiság bástyájával körülsáncolni nem lehet. Azért emelünk szót ez intézmény érdekében közrendészeti és közbiztonsági okokból egyaránt.

Érettségi vizsgák megszüntetése.

A fővárosi lapok jelentik, hogy a közoktatásügyi miniszter kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg kimondta, hogy a felső kereskedelmi iskolák három éves tanfolyamát négy évesre változtatja, de egyzersmind megszünteti ezeknél az iskoláknál az érettségi vizsgálatot. Ez a reform nemcsak a szakiskolák, hanem a nagyköznevelést is megújítással tölti el, mert arról van szó, hogy a kereskedelmi iskolai ifjuságnak mostani túlterhelésén könnyítsenek és az iskolai képzést mégis fokozzák. A rendelet azonban szerzett jogokat nem érint, vagy is azok a tanulók, kik jelenleg növendékei a felső kereskedelmi iskolának, már nem tartoznak negyedik évfolyamot végezni. Ez csak az újonnan belépő tanulókra kötelező. A négyéves tanfolyamban a heti órák száma csak 30 lesz, melyeknek elvégzésére hat tanár szükséges, tehát eggyel több, mint jelenleg.

— **Iskola felavató ünnep.** A sümegi áll. elemi épiskola új épületét f. hó 24-én fogják ünnepiesen felavatni. Az ünnepség sorrendje a következő: 1) Reggel fél 9 órakor gyülekezés az iskola emeleti termében. 2) 9 órakor szent mise a plébánia templomban. 3) Mise után az épület egyházi megáldása. 4) Világi ünnep: a) Himnusz. b) Lukonich Gábor dr. gondnokügyi elnök beszéde. c) Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanácsos tanfelügyelő beszéde. d) Az V. VI. osztályok éneke. e) Bánfi Alajos igazgatótanító beszéde. f) Egy flu tanuló beszéde. g) Egy leány tanuló szavalata. i) Záró ének. Az ünnepet a keszinő nagytermében társas ebéd követi.

A közegészségügyi bizottság ülése.

Félni jó, de megijedni nem kell. Nincs is rá ok. Ilyen felfogással és teljes nyugodt hangulattal foglalkozott hétfőn este a közegészségügyi bizottság Nagykanizsa egészségügyi viszonyairól. A tárgy, mely napirendre volt tűzve, a tifusz elleni védekezés volt. Szekeres József dr. elnök felkérésére Rátz Kálmán dr. városi tisztiorvos tett jelentést arról, hogy a városban hány tifuszbetegedés történt. Minthogy az előterjesztelt számadat a normális mennyiséget meghaladta, azért tartja szükségesnek az elnök a preventív védekezést és ha a város egészségügyi viszonyai valami helyre állni való, azt meglehetősen megtegye. Hát itt aztán kitudódott, hogy bizony ezen a téren nemcsak tennivaló, de mulasztás is van elég. A tennivalókra nézve életre való, gyakorlatias indítványt volt Viosz Ferenc főszolgabírónak, hogy a tanács rendőri közegével minden házat vizsgálta meg nincs-e ott a kut szemétdomb, árnyékszék olyan közelségben, ami ártalmára lehet a lakóknak. Ez alkalommal egyzersmind értelmessé felvilágosítással is szolgálhatunk az egyszerűbb népeknél, hogy az életmódban miképp kell védekezni a tifusz ellen. Az iskolák tanítóit is felkérhetjük hogy ott a tanulók védekezésére kioktatást kapjanak. A gyanús kutak lezárandók. Elők Ernő a csatornák tisztítására hívja fel a figyelmet. A bizottság felhívja a városi tanács figyelmét arra, hogy Kanizsának majdnem minden nyomdája sunterrain helyiségben működik, ami okvetlenül egészségellenes munkahelyiség. Egyzersmind figyelmébe ajánlja az építési bizottságnak, hogy az építési engedélyek megadásánál figyeljen arra, hogy a házaknak megfelelő nagyságú udvaruk legyen, hogy a kellő távolságba juthasson az ártalmas helyektől. A gyűlés mindvégig magas nívón folyt nagy körültekintéssel bíráltak mindent és meg vagyunk róla győződve, hogy a bajt sikerül csirájában elfojtani a teljes intézkedésekkel.

valami jágsarki utazót sejtett bennem s változtatván merev álláspontján, tömörked tisztellel közelit táskám felé, míg nekem szeretettel teljes mosollyal mutatja az utat a Patio de los Reyes-en keresztül a templom felé. Benn vagyok tehát az Escorialban. Háttam mögött csikorgva fordul ismét a kulcs s az emeletes szárnykapu bezáródik. Minden tekintetem az épület most már. Csomagom hű kéz őrzete alatt nyugszik s nem kell tartanom tőle, hogy lába kél, míg én mindkét szememmel az Escorial falait mérem hosszában s felfelé.

Zárt helyen vagyok s nem érzem a Sierra de Guadarrama lejtőjén átszűrő szél hidegét, mely másfélórán keresztül metszett át s hideg borzongással járt végig rajtam. Nézem azok munkáját, kik egy kor regedus emléket hagyták hátra munkájukban nevével együtt, akik azonban azóta régen az enyészet ölébe hullottak s nem maradt meg belőlük más a földön a név halhatatlanságán kívül.

A Patio de los Reyes az Escorial legnagyobb udvara. Innen széles lépcsőkön megyek fel a monasztérió 16 ékesegébe, a templomba. Vestibulum mintha rokon lenne a római sz. Péterbazilikáéval. Hatalmas oszlop és pillérei mély benyomást tesznek a szemlélőre. Tágas tere a déli nap forró óráiban a város lakóinak üdülőlhelyül szolgál. Száz és száz ember keres és talál menedéket az Escorial hűvös folyosóján s főképpen a templom előcsarnokában a nap ereje ellen. Szinte védelmes itt feltöltő nélkül járni. Mintha építőjének rideg szelleme kísértene itt állandóan e hidegségben. Mihelyt a szabadba megyünk, olvadni készült az ember. Benn pedig csaknem a hideg láz gyötör.

A balkapun léptünk a templomba. A templom előcsarnokának főbejárata csak az uralkodóház tagjai s a pápák előtt nyílik meg. Az első hatás nagyszerű. Kisméretben ismét a sz. Péterbazilikáé. A templom közepén négy magas pillérrel nyílik az égfelé a laterával megtöltött gránit kupola. Merész alkotása a képzelet szüleménye lehetett, a mint hirtelen emelkedéssel tört a magasba. Ez a templom középpontja, honnan negyvennyolc oltárt láthatunk művészi

értékű oltárképekkel. A kupolával összefüggő nyolc boltozat mezőn Luca Giordano freskói keltenek örök csodálatot. Ki tudná megmondani, melyik a legértékesebb, melyik sikerült legjobban? Mind beszédes és kifejező alkotás, melyekből a művész szelleme invenciójának mélységével s gazdag színárnyalatával tekint le.

A Capilla mayor-ban Giacomo Trezzonak híres retablóján neves olasz művészek szobrai gyönyörködtenek. A főoltártól jobbra s balra a királyi család oratoriuma felett V. Károly és II. Fülöp szobor csoportozataival Pompeo Leoni írta be nevét a művészettörténet halhatatlanjainak sorába.

S most egy ajtó előtt állunk. Két egyenruhás udvari alkalmazott fogad itt. Két pezetaért királyokat megyünk nézni, kiknek birodalmában a nap sohasem nyugodott le. Ma összes birodalmuk egy márvány szarkofág. Csendben nyugszalom egy más mellett elődök s tanséges utódok, kik haló poraikban a legigazabb egyenlőség örök törvényének hódolnak. Porladnak ők is, ha nem is jeltelen sírban, hanem esillogó márvány kriptában. Ez a világ legfényesebb pantheonja, bátran mondhatom. Mintha egy márvány szalonban járnánk, mikor végig megyünk rajta, hol csak feliratok beszélnek muló életről, elhervadt dicsőségről. Meghatón fejezi ki az élet és dicsőség muló értékét Don Juan de Ausztria sir felirata, melyben az élet jelentéktelenségének hangja csendül: Quid nobis prófuit superbia aut divitiarum iactantia quid coactulit nobis? Trausierunt omnia illa tantomum umbra! A gondtörte fiatal hős siriratának olvastán szinte megjelenik rokonszenves alakja, mely lehullt csillagként hanyatlott alá a korai éjbe, pedig dicső fényével egy világot akart megvilágítani; ki azért törtetett a halhatatlanság hona felé, mert panaszos szavai szerint a földön egy tenyérnyi hely sem volt az övé.

(Folytatása következik.)

— **Nincs tifuszjárvány.** Az Eötvös-tér 20. sz. ház kútyájából a városi tisztviselő vizet küldött fel az orsz. bakteriológiai intézetnek megvizsgálás végett. Ennek a háznak a lakói jközül ugyanis többen megbetegedtek annak idején. A vizsgálat fogja megmutatni, hogy a víz volt-e az okozója a megbetegedésnek. Egyébként a közönség megnyugtatólag jelenthetjük, hogy 3 nap óta egyetlen újabb tifuszos megbetegedés nem történt.

— **Mohamedán iskola a Teleki-uton.** Ily című hírnökre Szalay Sándor és Porodus Antal igazgatók statisztikai adatokat közöltek, melyeknél fogva az említett iskolának egy osztályában sem érik el a tanulók száma a törvényes maximumot a 80-at. Mi nem is állítottuk annak ellenkezőjét, hanem az illető termet tartottuk kicsinek a létszámhoz képest. Annak pedig örvendünk, hogy csak hét gyermek ül egy-egy padban 60—60 cm. távolságban. Hisz ez kanaáni állapot. Igaz, hogy így 420 cm-es padok vannak ott elhelyezve, de minden lehetséges. Azt azonban elismerik, hogy a harmadik osztály növendékeit két részletben tanítják. Különböző pedig örömmüknek adunk kifejezést, hogy az igazgató urak a kanizsai iskolaviszonyokkal meg vannak elégedve.

— **Esküdszéki főtárgyalás. Zalaegerszeg.** Zalaegerszegi írósköri irja: Okt. 18-án került tárgyalásra, szándékos emberölés büntetékének kísérletével és súlyos testisértés büntetékével vádolt fogva levő Gócsán Gyula Badaacsony lábdi hegyi lakos bűnügye. Gócsán Gyula apósa Kiss Károly lábdi lakos, iszákos, verekedő, kötekedő ember feleségét, leányát Gócsánéét s annak gyermekeit, vőjét, Gócsán Gyulát mindig ültette, kergette a háztól. A családnak nyugalma nem volt. 1908 karácsony napján Kiss Károly felöntött a garatra s hajszolta a családját s vőjét, aki egy kapuerelet ragadva Kiss Károly jobb kezére sújtott úgy, hogy az eltört. Folyó évi július 5-én Gócsán Gyula munkából hazajövet anyósát és családját nem találta. Erre a pincébe ment apósához, akit kérdőre vont, aki káromkodva adta meg a választ, mire Gócsán Gyula revolvert rántva kétszer apósára lött, aki mellett karján találva összeesett. Ezen bűnéért az esküdtek igazmondása alapján a törvényszék 7 havi börtönrre ítélte vádlottat melyből 3 hónapot kitöltöttek vett.

Okt. 19-én gyújtogatás büntetékével vádolt fogva levő Odor György zalaszentlászlói lakos bűnügye került tárgyalásra. Odor György és Tóth Ferenc közösen kutat csináltak. Tóth Ferenc megengedte, hogy Novák Márton és családja onnét hordhat vizet. Odor ezt nem jó szemmel nézte, folyton perlekedett Novákkal. 1909. apr. 21-én ismét perlekedtek és Odor eltávozás közben megfenyegette te Novákat. Odor távoztva után 2 perere Novák istállójának sarka kigyuladt s háza porrá égett. A gyanu Odorra irá-

nyult, aki részegséget szimulálva, már az ablakból nézte a tüzet otthon ált. Sok tanu terhelő vallomása dacára az eskütszék igazmondása alapján vádlottat felmentette.

— **Beszédes számok.** A közönség és a hivatalnok társadalom, no meg az újság-cikkek egyre panaszkodnak a városban uralkodó drágaság miatt. Minden élelmiszer drága a hozzáértők állítása szerint valósággal fővárosi árakért vásárolja a közönség a megélhetéshez szükséges dolgokat. A husdrágaságban vezető szerepet kapott a város. Erre számadataink vannak. Az Omge. jelentése szerint a husárak a vidéki piacokon így alakultak október 14-én kilónként fillérekben:

	marha		borjú		sertés	
	I.	II.	I.	II.	I.	II.
Arad	130	120	160	140	160	140
Baja	120	112	128	120	120	112
Balassagyarmat	100	88	180	144	144	—
Debrecen	128	120	160	120	168	152
Eszék	138	108	160	140	144	136
Győr	160	136	180	160	180	144
Kaposvár	142	136	153	138	146	140
Kassa	140	120	180	170	160	150
Léva	120	112	160	140	144	136
Losonc	120	112	144	128	144	136
Miskolc	112	104	160	152	160	152
Nagybecskerek	112	92	160	144	130	120
Nagykanizsa	150	120	160	130	150	140
Nagyszentmikl.	112	96	144	—	132	112
Nagyvárad	112	106	160	120	160	140
Nyíregyháza	122	112	124	110	128	126
Nyitra	120	112	144	136	144	136
Páncsova	112	104	160	140	144	136
Pápa	146	162	200	180	164	140
Sátoraljaiuhel	112	104	152	144	152	112
Sopron	130	140	140	160	200	160
Szatmár	112	104	144	136	152	144
Szolnok	124	—	132	—	148	—
Temesvár	128	—	180	—	150	—
Ujrad	104	96	136	120	136	120
Versec	144	136	160	—	136	—
Zalaegerszeg	112	104	140	120	140	120
Zenta	104	88	140	136	140	136

E számadatok nagyon szomorú bizonyítást szolgáltatnak. Megtudjuk belőle, hogy huszonnyolc vidéki város közül Nagykanizsán másodsor legdrágább az elsőrendű marhahus. Nagy ipari gépontokon, mint Arad, Temesvár, Nagyvárad, hol a drágaság a legnagyobb szokott lenni, olcsóbb a hus, mint Nagykanizsán. A város nagy marhakereskedelme ellenére is magas árakat kell fizetnünk. Mi ennek az oka? E kérdés oly közérdekű, oly fontos mellyel foglalkoznia kell a város hivatalos köreinek. Ha mindenben háttérben vagyunk más városoknál, miért legyen a husdrágaságban első helyen. Helyesen tennék vezető köreink, ha e tárgyban ankétet hívnának össze, mert a lakosság megélhetésének kérdése legalább oly fontos, mint bárminő közigazgatási aktaesomó.

— A fák, rózsák, cserjék- és összes fanemű csemeték ültetése ősszel. Sokszor csodálatos, hogy az ember mily szívesen ragaszkodik hagyományaihoz és szokásaihoz s ismételt felvilágosítások és tárgyilagos oktatások dacára, mily nehezen szakít azokkal s barátkozik meg újításokkal. Ezt az esetet különösen a fák, rózsák, cserjék stb. ültetésénél konstatálhatjuk. Még mindig tulsok ültetjük tavasszal! Mennyi jóakarattal, mennyi lelkesedéssel megkezdett kertészeti tevékenység jut ezáltal zátonyra!

Ha a természet ősszel pihenőre tér s vele a fák és cserjék a nedvkeringést beszüntetik, ha a növények lombot hullatnak s a bekövetkező hosszú téli alvási előkészületeket téve a növéssel és hajtással felhagynak, már a kezdő kertészkedő is megértheti, hogy a pihenés ezen állapotában az ültetést és átültetést összehasonlíthatatlanul nagyobb eredmények kísérik, mintha ezt tavasszal végeznők. A nedvkeringés már januárban indul meg, a nap melege már akkor ingerli megújuló életműködésre a rügyeket és gyökereket; nagyfontosságú tehát az ültetést ősszel végeztetni, hogy a fa, cserje vagy róza a következő kihajtást zavartalan pihenésben előkészíthessék. Ha az ültetést tavaszra hagyjuk, a mikor már minden hajt vagy rügyez, akkor szükségszerűleg a nedvkeringés hatalmas visszaszorítása következik be, a hajtás megzavarodik, az életműködés hosszabb időre megkötetik, ez által pedig erősszakkal gyengítjük a növény életképességét. Viszont ősszel a fa, cserje vagy róza teljesen pihenő állapotban jó új rendelkezési helyére, az őszi és téli nedvesség köllőleg lehet a frissen felsótt talajba, a növény gyökereivel ennek következtében leülepedik s mihelyt a januárban mindinkább magasabbra törekvő nap melege a növény életben észrevehetővé válik, a már ősszel ültetett fák és cserjék rügyei megdagadnak, életműködésüket újból akadálytalanul kifejthetik. A tavasz ébredésével az ősszel ültetett fák friss zöld lombdíszt mutatnak, a tavasszal ültetettek ellenben sokszor május végéig sárgulónak s csak lassan és fokozatosan lábbadnak. Műhle Árpád, az ismert temesvári faiskolatulajdonos kiterjedt vevőkörét évek hosszu sorá óta lankadatlanul serkenti az őszi ültetésre s a kertbarátok érdekében ismételtlen fáradozik az őszi ültetés előnyeinek ismertetésében. Azon általánosan ismert és méltányolt sikerek, melyek a temesvári faiskolából származó fákkal, rózsákkal stb.-vel elértettek, országnrészben az őszi ültetésnek tulajdonítandók. Reynolds Hole, a világhírű angol rózsatenyésztő, más szaktekintélyekkel ellentétben, kik a fa- és róza ültetésről egész köteteket írtak, mint a faültetés alpháját és omegáját csak e két latba eső szót: „Ültessetek novemberben” hirdette barátainak. E bölcs mondat lapidáris rövidségében föfelfeltétele a fiatal ültetvények egészséges és erőteljes növekedésének.

— **Álom és valóság.** A nagyvárosok bűnös világa szokott felszínre hozni olyan monstre bűnügyet, minőt hétfőn tárgyal a nagykanizsai kir. törvényszék büntető tanácsa. Az eset szenvedő hőse Francis Márton soproni disznókereskedő, ki augusztus 4-én a nagykanizsai pályaudvar III. osztályu várótermében rövid álmot után arra a valóságra ébredt, hogy ellopták 3400 korona készpénzét. A rendőri nyomozás hamar kézrekerítette Horváth Lajos 18 éves facér kőművesegédet, mint tolvajt, továbbá a bűnsegédekét és az orgázdákat, kik között a csibész és perditó világ is képviselve volt. A törvényszék Horváth Lajost egy évi, Horváth Bélát 8 havi, Hoder Vilánt és Kis Gézát 6 havi börtönrre, Zakócs Józsefet Andrást Lajost, Czethoffer Margitot és Milhoter Ödönt 3—3 havi fogház Knorr Ferencet nyolc napi elzárásra ítélte. Az ítéletnek Zakócs József és Czethoffer Margitára vonatkozó része jogerős.

— **Tűz.** A mult éjjel Garai ut 13. sz. alatt tűz ütött ki. Szekeres Vendelnek zsuppedelő háza és két pajtája leégett. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. Az épületek biztosítva voltak.

KÖZGAZDASÁG.

Egy új szeszgyár. Dr. Löke Emil nagykanizsai ügyvéd tallándörögdi birtokán új modern berendezésű szeszgyár épül. A gyár csatlakozott a dunántúli gazdasági szeszgyárosok szeszfinomító részvénytársasághoz.

Városi takarékpénztár Zalaegerszegen. A zalaegerszegi lepok hasábkon át tárgyalják az ottani városi ügyész beadványát egy Zalaegerszegen létesítendő városi takarékpénztár tárgyában. Az egyik lap az alapszabály tervezetét is közölte, melyben azt olvassuk, hogy a várható üzleti nyereségből az

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

Kitűnő sikerrel használják vesebajoknál, a húgyhótyág bántalmánál és közhvényéknél, a cukorbetegségnél, az emésztési és légzési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatása!

Vasmentes! Könnyen emészthető!

Voltessen tisztá!

Kapható drogvizskereskedésekben vagy a Bony-Liptói Salvatorforrás Vállalatnál Budapest, V. Rudóvárosi 8.

Nyersen való
VELMA SUCHARD
 évesre
 páraflan.

intézet kulturintézményeket fog fentartani és létesíteni. Ez nagyon szép dolog így elméletben. De akkor minek van ott a nyereség felosztási paragrafusnál, hogy a tiszta nyereségből az igazgatóság 10, a vezérigazgató 3, a felügyelőbizottsági tagok 4% jutalékot kapnak. Mi azt tartjuk helyesnek, hol városi takarékpénztárt terveznek, ott az ilyen állásoknak tiszteletbelielléneket kell lenni, mert igazgatósági jutalék kifizetésére nem szükséges városi takarékpénztár.

Fizetése képtelenség. Gottlieb Henrik zalaegerszegi fűszerkereskedő fizetése képtelenséget jelentett. Gottliebnek előbb Bucsuszentlászlón volt üzlete; jelenlegi üzletét tizezer koronáért vette.

2896 szám./tk. 1909.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy özvegy Ozvitkovics Ferencné végrehajthatónak Hegedüs László, Hegedüs József és Hegedüs György végrehajtást szenvedtek elleni 109 kor. 60 fill. hátralékos tőke, ennek 1909. március hó 8. napjától járó 6% kamatai, 12 kor. árverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területehez tartozó s a nagykanizsai 7647 szíjtkvben -† 6949 hrsz. szokoldombi dülői szántó 290 kor. u. azon tkvben † 8414 hrsz. kiskanizsai rét 438 kor. a nkanizsai 5057 szíjtkvben † 7956 hrsz. ház, udvar és kert Kiskanizsán 1798 kor. a nkanizsai 7939 szíjtkvben † 5311/a hrsz. bodonkúti rét 133 kor. u. azon tkvben † 8264/b. hrsz. kiskanizsai rét 311 kor. a nkanizsai 3881 sz. tkvben † 6962 hrsz. szokoldombi szántónak Hegedüs Györgyöt illető felerésze 93 kor. a nkanizsai 4820 szíjtkvben † 6557/b. malomkerti rétnek u. azt illető felerésze 129 kor. 3153/c. hrsz. cserfői szőlőnek ugyan azt illető felerésze 106 kor. 3153/b. hrsz. cserfői szőlőnek ugyan azt illető felerésze 106 kor. 8238 hrsz. kiskanizsai ház és belsőségnek u. őt illető felerésze 693 kor. 3153/d. hrsz. cserfői szőlőnek ugyan azt illető fele részére 106 kor. a nkanizsai 4317 szíjtkvben † 8153/a. hrsz. cserfői pincének Hegedüs Györgyöt illető 7/24-ed része 60 kor. a nkanizsai 6415 szíjtkvben † 3153/a. hrsz. cserfői szőlőnek ugyan azt illető felerésze 106 kor. a nagykanizsai 7830 szíjtkvben 5007 hrsz. gyékényesi I. dülői rét 294 kor. 6268 hrsz. eszázrárti rét 300 kor. 3958/a. 2 telekkuti szántó 288 kor. 7530/a. hrsz. jakabkúti szántó 157 kor. 1417 hrsz. malomi közép dülői szántó 436 kor. 6458 hrsz. dáviddülői szántó és rét 152 kor. a nkanizsai 6911 szíjtkvben † 6376 hrsz. malomkúti szántónak Hegedüs Józsefet illető felerésze 125 kor. u. azon tkvben 3751/b. hrsz. pépes keresztj hosszú földi szántónak u. azt illető felerésze 170 kor. a nkanizsai 7960 szíjtkvben 6564 hrsz. kismezői szántó 114 kor. 6332 hrsz. dülőrési rét 346 kor. 6563 hrsz. kismezői szántó 157 kor. 7614 hrsz. temetői keleti szántó 130 kor. 3690 hrsz. pépes keresztj szántó 234 kor. 6561/a. 1 hrsz. kismezői szántó 24 kor. 6561/a. 2 kismezői szántó 24 kor. 3958/a. 1. hrsz. telekkuti szántó 248 kor. 8350 hrsz. ház udvar és kert kiskanizsán 1953 kor. 4731 hrsz. rét a város réten felüli 2 dülőben 60 kor. 6562 hrsz. szántóföld a kismezőn 53 kor. 4732/a. hrsz. városréten felüli 2 dülőben rét 118 kor. a homokkomáromi 520 szíjtkvben. 634 hrsz. középhegyi szőlő és prsház 386 kor. a homokkomáromi 726 szíjtkvben † 24 1/2 hrsz. nagyhegy keleti dülői szőlő és kaszáló 776 kor. a palini 134 szíjtkvben † 145 hrsz. főrhéne hegyi szőlő és pincének Hegedüs Lászlót illető fele részére 1230 kor. becsértékben még pedig a nagykanizsai ingatlanok 1909. évi november hó 5 napjának d. e. 10 órakor ezen tkvi hatóságnál a homokkomáromi ingatlanok 1909. november hó 6-án d. e. 10 órakor a homokkomáromi községhezánál és a palini ingatlanok pedig ugyanazon napon délután 2 órakor Korpavár Palin községhezánál dr. Fried Ödön felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett beesár, melynek felénél alacsonyabb áron a 7956/b. 8238 és 8300 hrsz. ingatlanok kőtharmadánál alacsonyabb áron pedig a többi ingatlanok el nem adhatik.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Gózon.

Akar nőstülni?

Hölgyektől (ezek között olyanok, törvénytelen gyermekekkel testi hihával stb.) 5-500.000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyonnéküliek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, írjanak e címre: L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van

1868 óta forgalomban.

Berger-féle gyógy-kátrány-szappan,

mindennemű bőrkütegek

Berger-féle kátrány-kénszappan.

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan

Berger-féle borax-szappan

Az összes fentebb felsorolt szappanok a nagykanizsai kir. törvényszék területehez tartozó s a nagykanizsai 7647 szíjtkvben -† 6949 hrsz. szokoldombi dülői szántó 290 kor. u. azon tkvben † 8414 hrsz. kiskanizsai rét 438 kor. a nkanizsai 5057 szíjtkvben † 7956 hrsz. ház, udvar és kert Kiskanizsán 1798 kor. a nkanizsai 7939 szíjtkvben † 5311/a hrsz. bodonkúti rét 133 kor. u. azon tkvben † 8264/b. hrsz. kiskanizsai rét 311 kor. a nkanizsai 3881 sz. tkvben † 6962 hrsz. szokoldombi szántónak Hegedüs Györgyöt illető felerésze 93 kor. a nkanizsai 4820 szíjtkvben † 6557/b. malomkerti rétnek u. azt illető felerésze 129 kor. 3153/c. hrsz. cserfői szőlőnek ugyan azt illető felerésze 106 kor. 3153/b. hrsz. cserfői szőlőnek ugyan azt illető felerésze 106 kor. 8238 hrsz. kiskanizsai ház és belsőségnek u. őt illető felerésze 693 kor. 3153/d. hrsz. cserfői szőlőnek ugyan azt illető fele részére 106 kor. a nkanizsai 4317 szíjtkvben † 8153/a. hrsz. cserfői pincének Hegedüs Györgyöt illető 7/24-ed része 60 kor. a nkanizsai 6415 szíjtkvben † 3153/a. hrsz. cserfői szőlőnek ugyan azt illető felerésze 106 kor. a nagykanizsai 7830 szíjtkvben 5007 hrsz. gyékényesi I. dülői rét 294 kor. 6268 hrsz. eszázrárti rét 300 kor. 3958/a. 2 telekkuti szántó 288 kor. 7530/a. hrsz. jakabkúti szántó 157 kor. 1417 hrsz. malomi közép dülői szántó 436 kor. 6458 hrsz. dáviddülői szántó és rét 152 kor. a nkanizsai 6911 szíjtkvben † 6376 hrsz. malomkúti szántónak Hegedüs Józsefet illető felerésze 125 kor. u. azon tkvben 3751/b. hrsz. pépes keresztj hosszú földi szántónak u. azt illető felerésze 170 kor. a nkanizsai 7960 szíjtkvben 6564 hrsz. kismezői szántó 114 kor. 6332 hrsz. dülőrési rét 346 kor. 6563 hrsz. kismezői szántó 157 kor. 7614 hrsz. temetői keleti szántó 130 kor. 3690 hrsz. pépes keresztj szántó 234 kor. 6561/a. 1 hrsz. kismezői szántó 24 kor. 6561/a. 2 kismezői szántó 24 kor. 3958/a. 1. hrsz. telekkuti szántó 248 kor. 8350 hrsz. ház udvar és kert kiskanizsán 1953 kor. 4731 hrsz. rét a város réten felüli 2 dülőben 60 kor. 6562 hrsz. szántóföld a kismezőn 53 kor. 4732/a. hrsz. városréten felüli 2 dülőben rét 118 kor. a homokkomáromi 520 szíjtkvben. 634 hrsz. középhegyi szőlő és prsház 386 kor. a homokkomáromi 726 szíjtkvben † 24 1/2 hrsz. nagyhegy keleti dülői szőlő és kaszáló 776 kor. a palini 134 szíjtkvben † 145 hrsz. főrhéne hegyi szőlő és pincének Hegedüs Lászlót illető fele részére 1230 kor. becsértékben még pedig a nagykanizsai ingatlanok 1909. évi november hó 5 napjának d. e. 10 órakor ezen tkvi hatóságnál a homokkomáromi ingatlanok 1909. november hó 6-án d. e. 10 órakor a homokkomáromi községhezánál és a palini ingatlanok pedig ugyanazon napon délután 2 órakor Korpavár Palin községhezánál dr. Fried Ödön felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladatni fog.

Berger-féle kátrány-szappan az arosbőr tisztálattalosságát elősegíti, a gyermekeknek talpamennyi tisztosága ellen kímélő hatású: bőrtisztító, szőrdő és fűrészsappan, szőrdőmágnál használatnál szőlő: 6131

80% glicerín-tartalommal és Hamon illattal. Minál kiváló bőrpótló- és szőrdő eredményt használhatik, továbbá a.

Aranyéremmel a párisi világkiállításán 1900.

Minden egyéb gyógy- és tisztító szappan, mely Berger-féle gyártmány, a minden szappanhoz mellékelt használati utasításon föl van sorolva.

Kapható minden gyógyszerben és hasonló üzletekben.

Nagybani: G. Heli & Comp., Wien 1., Eiborstr. 8.

Helybeli elárultók: Török József gyógyszer-tára, Budapest, Király-u., Thalimayer és S. S. Zrinj-utca, Molnár és Moser droguisták, Koronaherzeg-utca. Kiskisvárd minden budap. stl, valamint Magyarország összes városainak minden gyógyszer-táráiban, továbbá a jobb drogueriáknak és illatszerek-kereskedőknek.

Kapható minden gyógyszerben és hasonló üzletekben.

Nagybani: G. Heli & Comp., Wien 1., Eiborstr. 8.

Helybeli elárultók: Török József gyógyszer-tára, Budapest, Király-u., Thalimayer és S. S. Zrinj-utca, Molnár és Moser droguisták, Koronaherzeg-utca. Kiskisvárd minden budap. stl, valamint Magyarország összes városainak minden gyógyszer-táráiban, továbbá a jobb drogueriáknak és illatszerek-kereskedőknek.

Kapható minden gyógyszerben és hasonló üzletekben.

Nagybani: G. Heli & Comp., Wien 1., Eiborstr. 8.

Helybeli elárultók: Török József gyógyszer-tára, Budapest, Király-u., Thalimayer és S. S. Zrinj-utca, Molnár és Moser droguisták, Koronaherzeg-utca. Kiskisvárd minden budap. stl, valamint Magyarország összes városainak minden gyógyszer-táráiban, továbbá a jobb drogueriáknak és illatszerek-kereskedőknek.

Kapható minden gyógyszerben és hasonló üzletekben.

Nagybani: G. Heli & Comp., Wien 1., Eiborstr. 8.

Helybeli elárultók: Török József gyógyszer-tára, Budapest, Király-u., Thalimayer és S. S. Zrinj-utca, Molnár és Moser droguisták, Koronaherzeg-utca. Kiskisvárd minden budap. stl, valamint Magyarország összes városainak minden gyógyszer-táráiban, továbbá a jobb drogueriáknak és illatszerek-kereskedőknek.

Kapható minden gyógyszerben és hasonló üzletekben.

Nagybani: G. Heli & Comp., Wien 1., Eiborstr. 8.

Helybeli elárultók: Török József gyógyszer-tára, Budapest, Király-u., Thalimayer és S. S. Zrinj-utca, Molnár és Moser droguisták, Koronaherzeg-utca. Kiskisvárd minden budap. stl, valamint Magyarország összes városainak minden gyógyszer-táráiban, továbbá a jobb drogueriáknak és illatszerek-kereskedőknek.

Kapható minden gyógyszerben és hasonló üzletekben.

Nagybani: G. Heli & Comp., Wien 1., Eiborstr. 8.

Helybeli elárultók: Török József gyógyszer-tára, Budapest, Király-u., Thalimayer és S. S. Zrinj-utca, Molnár és Moser droguisták, Koronaherzeg-utca. Kiskisvárd minden budap. stl, valamint Magyarország összes városainak minden gyógyszer-táráiban, továbbá a jobb drogueriáknak és illatszerek-kereskedőknek.

Kapható minden gyógyszerben és hasonló üzletekben.

Nagybani: G. Heli & Comp., Wien 1., Eiborstr. 8.

Helybeli elárultók: Török József gyógyszer-tára, Budapest, Király-u., Thalimayer és S. S. Zrinj-utca, Molnár és Moser droguisták, Koronaherzeg-utca. Kiskisvárd minden budap. stl, valamint Magyarország összes városainak minden gyógyszer-táráiban, továbbá a jobb drogueriáknak és illatszerek-kereskedőknek.

Kapható minden gyógyszerben és hasonló üzletekben.

Nagybani: G. Heli & Comp., Wien 1., Eiborstr. 8.

Helybeli elárultók: Török József gyógyszer-tára, Budapest, Király-u., Thalimayer és S. S. Zrinj-utca, Molnár és Moser droguisták, Koronaherzeg-utca. Kiskisvárd minden budap. stl, valamint Magyarország összes városainak minden gyógyszer-táráiban, továbbá a jobb drogueriáknak és illatszerek-kereskedőknek.

Kapható minden gyógyszerben és hasonló üzletekben.

Nagybani: G. Heli & Comp., Wien 1., Eiborstr. 8.

Helybeli elárultók: Török József gyógyszer-tára, Budapest, Király-u., Thalimayer és S. S. Zrinj-utca, Molnár és Moser droguisták, Koronaherzeg-utca. Kiskisvárd minden budap. stl, valamint Magyarország összes városainak minden gyógyszer-táráiban, továbbá a jobb drogueriáknak és illatszerek-kereskedőknek.

Kapható minden gyógyszerben és hasonló üzletekben.

Nagybani: G. Heli & Comp., Wien 1., Eiborstr. 8.

Helybeli elárultók: Török József gyógyszer-tára, Budapest, Király-u., Thalimayer és S. S. Zrinj-utca, Molnár és Moser droguisták, Koronaherzeg-utca. Kiskisvárd minden budap. stl, valamint Magyarország összes városainak minden gyógyszer-táráiban, továbbá a jobb drogueriáknak és illatszerek-kereskedőknek.

Kapható minden gyógyszerben és hasonló üzletekben.

Nagybani: G. Heli & Comp., Wien 1., Eiborstr. 8.

Helybeli elárultók: Török József gyógyszer-tára, Budapest, Király-u., Thalimayer és S. S. Zrinj-utca, Molnár és Moser droguisták, Koronaherzeg-utca. Kiskisvárd minden budap. stl, valamint Magyarország összes városainak minden gyógyszer-táráiban, továbbá a jobb drogueriáknak és illatszerek-kereskedőknek.

Szőlő oltványokat

szállít, amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legdurablebb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kisküüllömenteli első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **CASPARI FRIGYES**
Medgyes 89. sz. (Nagyküllő-megye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségtől úgy szó, mint írásbelleg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen meghibátosságáról.

ROPS

Biztonsági gyorsfőző.

Tűzveszély kizárva.

Ha felborul elalszik.
oo Szesz ki nem folyhat. oo
Szeszgyasztásban igen takarékos.
Kapható minden jobb vasáru és háztartási
cikkeket árusító üzletekben.
Ha valahol nem kapható sziveskedjék
hozzánk fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv.-Társ.

BUDAPEST, V, Külső-Váci-ut 74 51
Helybeli elárultók:
Weiser J. C., Bethheim és Guth, Rosenfeld
Adolf fia, Köhler Testvérek

Bükkfaszén

szívógázmotorok üzeméhez, gyári
üzemekhez, vasalási célokra

kapható waggonrakományonként, valamint
kisebb mennyiségekben is
KREMZIR MIKSA
faszéntermelő cégénél **BARCS.**
Termelő hely Gyulaves.
Horvát-Szlavonország.

Az őszi szezon

beköszöntött. A kereskedők és iparosok áruhártára divatos, jó áruval felszerelve várja a vevőt. Az üzleti sikert az aratja, aki jobban tudja a vevő figyelmét magára vonni. Ennek legcélravezetőbb eszköze az újsághirdetés. Keresse fel hirdetésével a "Zalai Közlöny" Zala megye legrégibb újságját. Olcsó hirdetési tarifa Kérjen árajánlatot.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Hirdetések díjazás szerint.

Csak egy virágszálat.

Halottak napja közeledése alkalmából.

Irta: Gróf VAY GÁBORNÉ.

Sokaknak közlünk bizonyára volt már alkalma egy tudóveszes beteg lassu elhalását közelebről is szemlélni. Nincs ennél szomorubb és szájalomra méltóbb látvány és sajnos, a legtöbb áldozat a fiatal életetek tömegéből kerül ki azon tömegből, mely jogot és igényt tarthat az életre, annak minden teremtő alkotására és erejére — előtte állván egy ember élet egész jövője. Pedig hányan vannak ők, akiket e kegyetlen betegség megfoszt ezen természeti jogoktól — ezen természeti igényektől! Viruló fiatal leányok — gyakran a szülők egyetlen napfénye — elfonnyadnak, elhervadnak idő előtt és a halál fagyos lehellete megdermeszti bennök a tavasz virágfakadását. Lassu gyótró elhalásra vannak kárthatva fiatal családapák, kik a betegség magvát már is tovább hintették a jövő nemzedékbe. Hány menyaszonny visznek esküvője helyett a temetőbe, hitvesek, anyák hányan — de hányan sorvadnak, pusztulnak el egymás után, anélkül, hogy az emberiség nagy zöme, mely együtt véve, olyan óriási hatalmat képvisel, csak egy vékony mentő deszkát is nyujtana feléjük.

Napról-napra látjuk és halljuk, hogy hazánkban mennyire szaporodnak a szobrok. Majd minden hónapban, valamelyik városban hull le a lepel egy-egy államférfi, egy-egy költő, művész, hős, vagy kiváló gazdász ércbe öntött alakjáról. Mennyi arany, mennyi holt capitalis egy tömb rideg, hideg, néma ércbe öntve. Mennyi kegyelet, mennyi elismerés, egy bevégzett pályafutás, egy örökre kihűlt szív, egy soha vissza nem térő szellem iránt. Pedig az élet tovább forog; viszi, sodorja magával az új erőket, sorvasztja, hervasztja őket mint őszi szél a növények leveleit s mind sűrűbben takarja be az enyészet leplével azokat, akik egész ségért, erőért, életért kiálltanak segítyt az emberiség felé.

E világon minden emberi alkotás, minden munka eredménye, mondhatnám minden legkisebb tárgy további fentartásra szorul. Ha virágot ültetünk — gondozzuk is azt. Ápoljuk, öntözzük s ha sorvadni kezd, a napra visszük vagy ablakaink közé tesszük, hogy érje a világosság. Fáinkat nyessük, megpalcázzuk, vadhajtsaikat elmetszük, a hernyóktól megtisztítjuk. Házunkat, ha megromlódott, javítgatjuk, tatarozzuk; kertünk kerítését kifoldozzuk; jószágainkat minden nyavalyától óvjuk, ha ragály út ki valahol, beoltjuk őket s kiki módja szerint elkülöníti azokat. Megengedem, hogy mindennek rugója az egyéni haszonnak, az egyéni érdeknek kifolyása. De vajlon az összemberiség hasznára szánt áldozataink és fáradozásaink nem-e érintik ugyancsak az egyesek érdekeit és nem-e kell tehát kétszeres erővel közreműködnünk, hogy az nagyjában sértetlenül fennálljon?

Az emberiség legóriásibb, legkiszámíthatatlanabb kára pedig akkor és ott van, ha a fiatal élet és munkaerők, meddön hevernek és idő előtt dűlnek ki csoportostul, tömegestül. Pedig mennyire módunkban volna ezt megakadályozni, ha egyöntetűen közreműködnénk abban, hogy a tudóvesz rohamos terjedését megakasszuk.

A József Kir. Herceg Szanatorium ezt tűzte ki céljául és ezért fordult most is, halottak napja előtt az ország közönségéhez „csak egy virágszálatért”.

Legyen az a koszorú, melyet szeretteink sirhalmára viszünk, kevesebb virágból fonva, legyen a temetőben vagy a családi kriptában egy méccsel kevesebb: a halottak iránti kegyeletet ez nem fogja csökkenteni, de sőt csak emelni fogja. A koszorúkból visszatartott virágszálakat és a kigyúlt temetők felmaradt méccseit pedig tegyük le a legnemesebb oltárok egyikére, az emberszeretet oltárának számolyára, hogy virágerdő nőjön körülötte s hogy soha el nem oltható máglyatűz élessze melegével. Csak egy virágszálat, csak egy sirhant-méccset kérek.

JEGYZETEK A HÉTRŐL.

(Furcsaságok a városi ügyekben. — Tulzott óvatosság.)

Egyik kávéházi olvasónk kérdezi tőlünk, hogyan lehetséges az, hogy a régi főgimnáziumi épületben „jól felszerelt” elemi iskolát rendeznek be, mikor ebből a dűledező épületből a gimnáziumot ugyszólván kilakoltatták annak idején? A kérdés helyes megfigyelésre vall. Válasz helyett mi a következő kérdéseket adjuk olvasónknak: 1. Miért volt dűledező, közveszélyes épület a városi csoportház akkor, midőn az hercegi épület volt és miért nem most, mikor az városi tulajdon? 2. Miért nem felelt meg a régi honvédelmi katonaság céljainak és miért jó ez gimnáziumnak? 3. Miért veszélyeztette a régi gimnázium épület lehulló vakolata annak idején a diákság testi épségét és miért nem veszélyezteti az ott beszállásolni szokott katonaság testi épségét? 4. Miért nem lehet jó a régi gimnázium elemi iskolának, mikor az a katonaság részére jó, ha mindjárt gimnáziumnak nem is volt jó? 5. Miért jó az egyik Teleky-uti épület iskolának, mikor azt a katonaság egy időben még jó istállónak sem találta alkalmasnak? — Kérjük tisztelt olvasónkat feleljen a kérdésre és akkor mi is igyekezzük fogunk választ adni.

Mikor Szekeres József dr. a közegészségügyi bizottság elnöke a tifusz elleni védekezés ügyében a bizottságot összehívta, akadtak olyanok, kik azt mondták, hogy ez tulzott óvatosságból történt. Ez jellemző a mi viszonyainkra. Örökösen azon panaszkodunk, hogy mily kevesen teljesítik nálunk szivesen közeleti kötelességünket. S mikor akadnak Szekeres Józsefek, kik tisztóket lelkiismeretesen, buzgón teljesítik, kik munkájukkal nem várnak addig míg az egy égetően sürgős, akkor a kákán csomót keresők igyekeznek az érdemes közeleti működés sikerét elhomályosítani azzal a kijelentéssel, hogy ez tulzott óvatosság. Pedig nagyon jól tudhatják, hogy a tifusz elleni védekezés sohasem lehet oly gyors és radikális, ami tulzottnak mondható, különösen nem Nagykanizsán, hol ha valaminő járvány kiüt, attól hónapokig nem szabadul meg a város.

— A kivándorlás tultengése. A kivándorlás az utóbbi időben ismét nagyon lábra kapott Amerika felé, úgy hogy a csáktornyai határrendőrségi kirendeltségnek egy rendőrtiszt nem képes a teendő halmaza miatt a temérdek sok dolgot elvégezni s ezért a tiszti létszámot Csáktornyán egy segédfogalmazóval szaporítják. Az elmúlt héten hét kivándorlót tartóztattak le.

Hirdetmény.

Ezzennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXV. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főarúsítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása 1909. november hó 18. és 20-án tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság, és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1909. évi október hó 24-én.

MAGY. KIR. SZAB. OSZTÁLYSORSJÁTÉK IGAZGATÓSÁGA.

Lukács.

Hazay.

A LEGMAKACSABB KÖHÖGÉS

ugy a fiataloknál, mint öregoknál, valamint egyéb mellbántalmak, gyorsan megenyhülnek a

Scott-féle csukomájolaj Emulsió

Által. Néhány kevés adag teljes megelégedésre fogja ezt Önnek is bebizonyítani.

SCOTT-féle EMULSIÓ

utólérhetetlen hatása alkatrészeinek világ-hírű tisztaságán és erején alapszik, és a SCOTT-féle tökéletesített eljárás által az a leggyengébb gyomorra nézve is megemészthetővé tétetik.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér
Kapható minden gyógytáiban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelmesen venni.

HIREK.

— Fröhlich dr.-t visszahelyezték Nagykanizsára. Fröhlich Vilmos dr., cs. és kir. törzserőst, ki mint ezredorvos már Nagykanizsán állomásozott, a cs. és kir. 48-ik gyalogezred Nagykanizsán állomásozó zászlóaljához visszahelyezték. Fröhlich november elsején foglalja el új állomását.

— Bankgyűlés Alsóendván. A függetlenégi 48-as párt tegnap nagy közönség jelenlétében tartott az önálló bank érdekében népgyűlést Alsóendván. A gyűlést Iszó dr. ügyvéd vezette, ki a népgyűlés előkészítésének lelkes mozgatója volt Hajós ügyvéddel együtt. Ott voltak: Batthyány Pál gróf főispán, Batthyány József gróf. Csizmasia Endre, Markos Gyula, Dobrovics Milán és más képviselők, szolgabírák és mintegy 300 főnyi közönség. A gyűlés mindvégig a legteljesebb hangulatban folyt.

— Escorial című tárcánk vége a csütörtöki számban fog megjelenni.

— Gyermekekmenhelyi értekezlet. A szombathelyi gyermekekmenhelyi orvosai és vezetői a vidéki kerületi telepörvosok bevonásával vasárnap értekezletet tartottak, melyen Nagykanizsáról Schwarz Károly dr. vett részt, mint a kanizsai telep orvos. Itt említjük, hogy a kanizsai telepen most már mintegy 300 gyermek van elhelyezve.

— Házasság. Leitner Jolán és Adám Róbert f. hó 31-én Nagykanizsán házasságot kötnek.

— Tanári gyűlés. Az országos polgári iskolai tanáregyesület zalamegyei köre ma tartja évi rendes közgyűlését Sümegen. Ez alkalommal Földes Miklós nagykanizsai tanár „A polgári iskola és az elemi oktatás” címen értekezést tart.

— Áthelyezés a Landwehrhez. Ófelsége elrendelte, hogy Schindler Ferenc 20. gy. e. belialvezredes a troppani 15. sz. Landwehr gyalogezred tényleges állományába áthelyeztessék.

— Blériot vidéki körútja? Abból az alkalomból, hogy Blériot Lajos a La Manche hőse a minap Szombathelyre utazott, az a hír terjedt el a városban, hogy Blériot repülőgéppel a vidéki városokban felszáll. A hír nyomán érdeklődünk az ügy részletei iránt és megtudtuk, hogy tényleg folytak tárgyalások Blériottal egy vidéki körút tárgyában. Ugy terveztek, hogy a magyarországi nagyobb gócpontokon rendez a világírú ember felszállásokat. Azonban a tárgyalások végleges eredményre nem vezettek, mert a rendezők nem sok reményt fűznek ahhoz, hogy egy ilyen vidéki gócponton a megfelelő számú közönséget összehűdjék hozni. Így kevés kilátás van arra, hogy az elterjedt hírek valóra váljanak.

— Kérelem Zalavármegye hölgyeihez. Annak idejében nagyszámú gyűjtőleveket küldött ki a Csány szobor-bizottság Zalavármegye nemes hölgyeihez, hogy saját és gyűjtendő adományokat küldjenek be. A kiküldött levek számához mérten kevés iv érkezett vissza. Tisztelettel fölkéri most a bizottság az illető nemes szívű és hazafias hölgyeket, akik még nem küldötték vissza az ivateket, szíveskedjenek az őszi hónapokban bármily csekély összeggel is beküldeni az ivateket Zalaezerszögre a Csány szobor-bizottságnak címezve.

— Huszonöt év a nyomdában. A legpusztítóbb levegőben a nyomda gyilkos ólompora között, szakadatlan munkában töltött huszonöt évet Kirehknopf Károly nagykanizsai nyomdász, az Ifj. Wajdits József-féle könyvnyomda gépmestere. A 25 esztendőből 17 évet töltött jelenlegi állásában. Ez maga fényes bizonyítéka szakismeretének és megbízhatóságának. De egyéni jellemének, becsületességének tanúsága az a körülmény is, hogy a munkástületnek sok éven át töltött be bizalmi állásokat. Jelenleg is a Munkásbiztosító-pénztár felügyelő bizottságának tagja; mint a Nyomdász segélyegylet pénztárosa 11 év óta vezeti szaktársainak pénzügyeit kifogástalanul. A gépmesteri szakot Budapesten tanulta és huszonöt éves pályáján a jelenlegi a 4-ik működési helye. Főnöke Ifj. Wajdits József, mindig nagyrabecsülte megbízható gépmesterét és azzal is kifejezi elismerését, hogy nyomdájának és üzletének személyzetének körében jubileumi lakomával fogja megülni Kirehknopf gépmester pályájának 25. évfordulóját. A „Zalai Közlöny” 48 évfolyamából 17-et az ő közreműködése segítette a megjelenésre. A szerkesztők a múltban, mint a jelenben mindig nagyrabecsülték korrekt eljárását és azt a gondosságot, mellyel a „Zalai Közlöny” csinos, izléses kiállítású füzadozott. Mi jelenlegi szerkesztők Kirehknopf Károly derék munkatársunknak nagyrabecsülésünket és köszönetünket nyilvánítjuk és őszinte szívvel kívánjuk, hogy még sokáig fejthesse ki közhasznú működését jó egészségben és meglegedésben.

— Halálozás. Hirschler Mór 87 éves korában Zagrábban elhunyt, Hirschler Sándor a Nagykanizsai Bankgyűlés igazgatója édes anyját, Marosi Gusztáv és Weiser J. C. gépgyár tisztviselője nagyanyját gyászolja az elhunyt urnóban.

— A tifusz. Bár a városi tisztviselő orvos pénteken a Hunyadi utca 31. számú házból egy újabb tifusz megbetegedést jelentett be, járványról beszélünk még sem lehet. Halálosat egy sem volt és az orvosok kitaró küzdelme és a lakosság ókszerű védekezése a helyes életmóddal és tisztasággal csirájában fojtja el a veszedelmes betegséget. Keszthelyen szintén rémitgeti a lakosságot a tifusz. Kaposvártól is fellépett szörvénnyos, sőt halálosat is történt, melynek kapcsán egyik ottani lap a következők nálunk is figyelemre méltó sorokat írja: „Amikor egy év előtt Szombathelyen az országos föltűnést keltő pusztító tifuszjárvány föllépett, ott is ugyanilyen jelek mutatkoztak. A járvány dühöngését megelőzően tíz héten át csak egy-egy halálosat fordult elő, de aztán egyszerre egész sötét, gyásos rémességével csapott le a városra a pusztító, romboló veszedelem. Mi nem láttunk még rémképeket, de rettenetesen gondolunk arra hogy egy pillanatban nálunk is fölléphet a szombathelyi kétségbeesztő szenzáció megismétlődése.”

— Nagyvárosias portálék. Az egész lefolyt héten csoportosulások voltak a Dél-Zalai takarékpénztár épületénél folyó portál építések előtt. Weisz Miksa dívat-rőfős és confectio kereskedő, akinek kirakatai mindig látványosság számba mennek és Frank Vilmos ruhakereskedő egy fővárosi céggel olyan portálét csináltattak, mely méltó föltűnést keltett a városban még az iparos szakkörökben is. Márvány lépcsőzet, domború üveg a bejáróknál és a homlokzat dekorációja oda illővé teszik ezt az alkotást akármelyik üzletnegyedbe. A „Dél-Zalai” épület könyved karcsúsága és legutóbbi végzett renoválása, kifétesse hozzájárul a hatás emeléséhez.

— Védekezés a bankrablók ellen. A nagykanizsai rendőrség szombaton délelőtt helyszíni szemlét tartott a vészjelzővel ellátott pénztárterületnél, abból a szempontból, hogy egy esetleges bankrablás alkalmából minő intézkedést kell tenni a menekülő rablók menekülési útjának elzárására. A helyszíni szemlén Deák Péter rendőrfőkapitány vezetésével résztvettek Furedi és Jutasy rendőrtisztek és az őrsvezető rendőrök. A vészjelzők bekapcsolása a rendőrséghez már megtörtént.

— Új gyógyszerkönyv. A belügyminiszter felhívja valamennyi törvényhatóságot, hogy mivel az eddigi II. kiadású gyógyszerkönyv elavult, intézkedjék, hogy minden önálló, fiók-, házi és kézi gyógyszerár tulajdonosa egy-egy példány birtokába jusszon a beszedendő 12 K ellenében. A könyv érvényének

kezdő időpontja 1910. jan. 1-re; amiről az orvosok, állatorvosok és gyógyszerészek értesítendők.

— Négy éves tanfolyam a kereskedelmében. Lapunk legutóbbi számában megírtuk, hogy a közoktatásügyi miniszterium a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg a felső kereskedelmi iskolák három éves tanfolyamát négy évesre változtatja. A fővárosi lapok híradása nyomán az a hír terjedt el, hogy már az idén felállítják a negyedik évfolyamot. Ez a hír téves, mert mint már közöltük, a rendelet a szerzett jogokat nem érinti, ugyanis a jelenlegi tanulók már nem tartoznak elvégezni a negyedik évfolyamot, melyet három év múlva fognak megynitni.

— Magyar királyi szabadalmazott osztálysorajáték. Mint már ismeretes, a magyar királyi szabadalmazott osztálysorajáték már a lefolyt 24. sorsjátéknál az eddig kibocsátott 125,000 drb. sorsjegy számát 15,000 sorsjeggyel csökkentette. Ezen csökkentés által a fölarusítók gyakran nem voltak abban a helyzetben, hogy a — különösen külföldről — későn beérkező megrendeléseket teljesítsék, miután a sorsjegyek közvetlenül az első osztály huzása előtt már ki voltak árusítva. A most kezdődő 25. sorsjátéknál ismét csak 110,000 drb. sorsjegy került előadásra. A sorsjegyek ára és a nyereménytervezet is ugyanaz marad, mint a lefolyt 24. sorsjátéknál, míattal minden sorsjegy nyerési esélye a 600,000, 400,000, 200,000, 100,000 korutás stb. főnyereményekre 12 1/2%-kal kedvezőbb, mint az előző sorsjátékoknál, a melyeknél még 125,000 sorsjegy került előadásra.

— Utóállítás. A f. hó 20-án megejtett utóállítás megrizsgálás alá került 16 apa, kik közül 14-et találtak keresetre képtelennek. A megvizsgált hadköteles közni pedig csak 2-öt találtak alkalmasnak.

— Pályázat ösztöndíjra. Zalamegye törvényhatósága a nagykanizsai illetve keszthelyi főgimnáziumba járó egy-egy zalamegyei tanuló részére a Magy. Állam ezeréves fennállásának emlékére létesített 400—400 K ösztöndíjat csak zalamegyei születésű zöngénysorsú, kiváló előmenetelű kanizsai illetőleg keszthelyi gimnáziumi tanuló nyerheti el és élvezheti középisk. tanulmányainak befejeztéig. A körvények a nagykanizsai, keszthelyi főgimn. igazgatóságánál nyujtandók be, de Zalamegye trvhatósági bizottságához címzendők. Melléklendők a szűkei vagyoni állapotról szóló hatósági-, születési és az 1908—1909. évi iskolai bizonyítványok. Benyújtási határidő f. é. nov. 25.

— Kis szerencséje nagy! A m. kir. szab. osztálysorajáték csütörtöki befejező huzásán a 600.000 koronás főnyereményt a 96071 számú 8/8-ban eladott sorsjeggyel ismét a hirneves Kiss Károly és Társg bank részv. társaság (Budapest, Kossuth Lajos u. 13.) szerencsés vevői nyerték, hol immár negyedszer nyerték meg a 600.000 koronás főnyereményt, nem hiába mondja a közmondás: „Kiss szerencséje nagy!”

— A cselédügy rendezése. Deák Péter rendőrfőkapitány a nagyobb városok rendőrfőkapitányi hivatalaihoz megkeresést intézett, hogy amennyiben hatósága területén hatósági cselédtervező, foglalkozást közvetítő intézet vagy cselédotthon volna, ennek szervezetéről szóló szabályrendelet egy példányát küldje meg. Egyszermind tudósítást kér arra nézve is, hogy az intézmény bevált-e.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

Külön elkerrel használtatik vesebajoknál, a hágyhólyag bántalmánál és köbözvényél, a csukorbetegségnél, az emésztési és lélegzőszervek hurutjainál.

Hágyhajtó hatás!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Teljesen tisztá!

Kapható minden gyógyszertárban vagy a Bonyi-Lipóti Gyógyszeripari Vállalatnál
Budapest, V. Rudasbányai út 2.

Hirdető oszlopok. Nemsókára lekerülnek Kanizsa épületeiről a plakátoszlopok, melyek a jó ízlést uton-utólen sértik. A tanács pénteki ülésén foglalkozott a nyilvános hirdetésekre szóló hirdetési pavilonok, táblák és oszlopok felállításának kérdésével. Ez ügyre vonatkozó szabályrendelet legközelebb a képviselőtestület elé kerül. Ott fognak arról is dönteni, hogy a hirdetési helyeket bárbe adja-e a város, vagy házilag kezelje. Gondoskodni fog a város arról is, hogy közérkölciséget sértő, vagy bármily irányú izgatásra alkalmas plakátok oda ne kerülhessenek, akárcsi fogja is kezelni a hirdetési oszlopokat.

Munkásgyűlés. A Déli Vasut munkásai okt. 31-ére a Liesingi sörészarnok helyiségében gyűlést akarnak tartani, melynek tárgyát a „Déli Vasutasok nyugdíjpénztára és a sajtó” van kitűzve. A gyűlési engedély egyelőre még nincs elhatározva.

Kaposvár városa és a sajtó. A fővárosi lapok is megemlékeztek Kaposvár város polgármesterének amaz intézkedéséről, mellyel megtiltotta a városházi tisztviselőknél a sajtó informálását sőt erre a rendőrséget is felkérte. Ezen abszurd intézkedés nem ejtette kétségbe az ottani sajtó munkásait, mert — mint a Somogyvármegye írja — „Kaposváron a sajtó legtöbbször nem a rendőrség révén értesült eddig a városban történt dolgokról, hanem épp megfordítva: a rendőrség legtöbbször a lapokból tudta, hogy mi is történt a városban”.

Szerencsétlenség Browninggal. Közélt hete már, hogy Burg Jenő honvédhadnagyot a kaposvári Korona-szálló kávéházában Szarvassy Dezső székeshérvári százados-hadbiztos Browningjával véletlenül mellbe lökte. Az életveszélyesen megsértett honvédhadnagyot négy héten át a kaposvári kórházban ápolták. Onnan javult állapotban Budapestre ment, hol az a honvédségi kórházban a testben lévő golyót röntgenfényvel megkeresték és a minap operációval eltávolították.

Falun keresd, mi szép az est. Drávavásárhelyen Zaplatics Márk pékmester nyugodtan sétált haza este a kocsmából. Házához érve ott találta józsi beszélgetésben Vugrinec József kovácsmestert. Mivel ők régi haragúak, hát felszólította a kovácsot, hogy az ő háza elül menjen el. Mikor pedig Vugrinec csak azért is maradt, Zaplatics odább lökte. A megsértett Vugrinec erre kést rántott elő és a pékmestert a fején és a nyakán megszurkálta.

Hűtlen bevásárló Sós Leó tojáskereskedő jelentést tett a rendőrségen, hogy Andróczy Marinak husz koronát adott át jóhis bevásárlásra, a pénzt azonban ez saját céljaira használta fel.

Falusi legények Tyuktolvajlás, gabona lopás, disznó elhajtás ilyen időjárat kezdődik a falun. Mert hát a legényeknek kevés a pénzük, a hosszú estéken pedig ennélkül nem igen lehet kocsmáznai.

Ákár a komától, rokontól, de még az édesapjától is ellopja hát ha lehet valamit, hogy pénzt szerezhesen. Németh Imre nagyrécei lakos panaszolta el a bírónál, hogy 2 zsák búzáját, mit ő vetésre szánt, ismeretlen tettesek elvitték. Kovács Istvánné récei asszonytól meg 90 Egr. rozst loptak el. Ki is nyomozták, hogy büntetlen előéletű parasztlányok a tettesek, akik azonban nem vallották be, hogy hova tették. Feljelentették őket az ügyésznek.

NYILTTÉR.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A külföld és belföld legkiválóbb szakértelműei min-legjobb táplálékot ajánlják a **Kufeké**-t hányáskezelésnél, béluhurtnál és hasmenésnél.

Gyermeknek és felnőtteknek.

KÖZGAZDASÁG.

Százezer koronás kérelem. A nagykanizsa-csurgói h. é. vasut előmunkálatainak engedélyezése Franz Lajos és Fiai cég a közel jövőben fog hozzájárulást kérni az érdekelt községektől. A városban elterjedt hírek szerint Nagykanizsa városától százezer korona értékű törzsrésztény jegyzését fogja a cég kérelmezni.

A hévízi villamos vasut. Ez a vasut tudvalevőleg Hévíz furdót kötne össze Keszthelyvel meg a Balatonnal. A múlt évben felvetett részvénytársasági építési terv a jegyzések csekély voltánál fogva dugába dőlt. Most a Ganz cég, a Reischlcsalád, mely a Hévíz bérletje és Keszthely városa akarja megcsinálni. Ez ügyben Nagy István városbíró a múlt héten értekezletet tartott a képviselőtestület tagjaival és több közelebeli nevezetesebb polgárral, hol a tervezetet és költségvetést a Ganz cég főtitkára Ripka Ferenc dr. terjesztette elő. Az értekezlet a tervezetet általánosságban elfogadhatónak tartja ezért a gyár főtitkára a beadványt benyújtja a városnál, mely 30 nap múlva küldi a tárgyalásra. Addig bizottság és szakemberek fogják az ügyet tanulmányozni. Remélhető tehát, hogy a nyáron már villamos közlekedés lesz a Balaton és Hévíz között.

A Mercur gyár és a tengelykartell. A soproni kamara idei jelentésében a Mercur vasművek nagykanizsai cég panaszkodott a tengelykartell-felozlása miatt, melynek következtében a verseny az árakat lenyomta. Lehet, hogy ez a gyár tulajdonosainak anyagilag nincs előnyére, azonban a gyár maga azóta sokkal több tengelyt állít elő. Mint velünk közlik, a Mercur gyár számtalanszor külön órákban foglalkoztatja a munkásokat — természetesen külön munkadíjért — mert a rendes munkaidőben a gyár nem tud megfelelni a rendeléseknek.

Üzletátadás. Dunántulnak egyik legrégebbi és legismertebb vaskereskedése gazdát cserélt. Darnay Kálmán 60 éve fennálló üzletét eladta Mezriczy József kövágóórsi származású fiatal vaskereskedőnek, ki az üzletet már október első napjaiban át is vette. Darnay Kálmán ezután kizárólag mint az „Állami Darnay muzeum” igazgatója, a muzeum ügyeivel és régészeti kutatásokkal óhajt foglalkozni, ezért vált meg régi jóhírű üzletétől.

A hegyközségek számadásai. A m. kir. belügyminiszter értesíti valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságot, hogy a hegyközségeknek a hegyközségi gyűlésétől megállapított évi költségvetése és zárószámadása felsőbb jóváhagyást nem igényel-

nek. Ha azonban valamelyik érdekelt fél a hegyközségi közgyűlés ily irányú határozatát magára vagy a közérdekre nézve sérelmesnek találja, úgy az 1894. évi XII. t.-c. 72. §-a értelmében a törvény 102. §-ában megnevezett hatóságokhoz fordulhat jogorvoslat céljából.

Ingatlan árverés. Az M. K. L. írja a következő ingatlan árverési hírt: Thurn-Taxis Miksa Egon herceg ellen a Magyar országos központi takarékpénztár a pakodi 385. sz. tjkben felvett ingatlanokra összesen 110.575 K kik. ár mellett okt. 27-én, Zalaegerszegi tvszék.

Szőlő oltványokat

szállít, amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legduzsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kisküküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **CASPARI FRIGYES**
Medgyes Bg. sz. (Nagyküküllő-megye).

Tessék képez árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett előismerő levelek, ennélfogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint irásbeli bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított házisszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyított közszerényét, oszánál és megbűtleneknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossággal logyunk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

DC. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5. nou.

Tisztasága **30.000** koronával szavatolatik.

A konyhában és házban mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csak **Schleht zaryasszappannával** tisztítsunk. Ez szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol különleges szappan alkalmazása szükséges vagy különös gondosság szükséges volt.

Hogy mersz nekem más egyebet hozni, mint a kipróbált „**OTTOMÁN**” — cigarettapapírt vagy hüvelyt!

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délben.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Hirdetések díjazásáért.

Önámítás vagy közszükséglet.

— A színházkérdésről és még több másról.

Nagykanizsa, október 28.

Ha egy Nagykanizsától távol lakó ember olvassa a kanizsai lapok színházkérdésről írott cikkeit, úgy bátran hihetné, hogy Magyarországon nincs boldogabb város Nagykanizsánál. Sehol annyi újság cikk nem jelen meg e kérdésről, mint nálunk. Abány példa, érv, tervezet csak előszedhető, azt mind felvonultatják az ólombetűk világában a közélet színterére.

A sajtónak ezen akcióját csak dicsérni lehet, de tagadhatatlan, hogy a tulbuzgó akció erőltetett és nem a közszükséglet kifejezése.

A Zalai Közlöny alkalomadtán szívesen küzdött a színházügyért. Mi is valljuk és állítjuk, hogy a színház kultúr-szükséglet, még ha oly viszonyok közt élünk is néha, hogy az egyik szingagató (nagy szegény-nünkro) arénáját akarta az idén eladni az üres színházi pénztár miatt. Ezek ellenére is szívesen támogatunk a magunk részéről minden oly tervet, mely a színházépítés ügyét csakis a meglévő tőkék felhasználásával, de a közönség és a város újabb megterhelése nélkül akarja naprendre hozni. De tiltakozni fogunk és küzdünk a terv ellen minden erőnkkel, ha jelen viszonyaink mellett a színházügy miatt újabb terheket akarnak róni a közönségre.

Városi háztartásunk pénzügyi része évről-évre nehezebb lesz. Az adósságok és terhek lassan, de biztosan emelkednek. A személyzeti kiadások létele az utóbbi években lényegesen szaporodott, szintugy a közszükségleti kiadásoké. A kiadások szaporodása mellett folyton újabb és újabb kivánalmak hallatszanak a közönség köréből. A rendőrség létszámának szaporítása elodázhatatlan. A legénység fizetésének kérdése elől is nehéz elzárkózni. A városi kórház bővítésére nagy összeg kell, ami különben közszükséglet.

A beavatottak véleménye szerint a gyakori járványokban nagy része van a város rendezetlen, minden rendszer és terv nélkül toldozott-foltozott ósdi csatorna rendszerének. Égető szükséglet lesz egy teljesen új, modern öblítő rendszerrel épült csatornahálózat kiépítése, melylyel egyidejűleg aktuális lesz egy döntő vízvezeték létesítése. Ez utóbbi egyben hivatva lesz a város tűzbiztonságát javítani, mert ez a mostani kevés vízkészlet és gyatra beszerzési mód mellett egyszerűen kifejezve: botrányos.

A humanizmus kötelességünké teszi, hogy a szegényügynek is szemébe nézzünk. Egy városi szegény- és agzok-házának építése szintén városi közszükséglet.

Az iskolák épületeinek felépítése ugyancsak sok terhet fog róni a városra. Az iskolák ügyénél tartva, említenünk kell a felső kereskedelmi iskola ügyét is. Ennek államo-

sítására a jelekből ítélve nincs sok reményünk. Az iskolát fentartó zsidó hitközségre pedig ez iskola annyi terhet ró, hogy a városnak, — melynek elsőrendű érdeke a jövő és város kereskedelmét előmozdító iskolának fentartása — előbb-utóbb módot kell majd találni ezen iskola városivá való fejlesztésére.

Az itt felemlített városi ügyek csak egy kis csoportját teszik a közel jövőben beálló aktuális kérdéseknek.

A kérdések azonban oly fontosak, annyira egybeforrottak a városi közhangulattal, hogy ezek elől nagyon nehéz lesz elzárkózni a város képviselőtestületének.

Mikor tehát a közszükségleti kiadások évről-évre emelkednek, mikor minden évben el kell készülnünk a pótlódó emelésére és mikor a városfejlesztés legelemibb feltételei még nincsenek kielégítve, akkor folyton a színházkérdést előre tolni a közélet színterére, mint valami sürgős ügyet, a laikus előtt lehet tetszetős, a hozzáértők előtt azonban nem más, mint önámítás.

Ne kívánjunk kulturpalotát, mikor a város számtalan utcája porban fuldoklik. Ne kívánjunk a muzsának hajlékot, mikor a járványt terjesztő bacillusok milliárdnyi mennyiségben tanyáznak lakóházaink közelében. Minek ott díszes középület, hol a város szegényháza oly állapotban van, miről a szenzációra éhes riporterek hetekig tudnak cikksorozatot közölni, szegényére annak, hogy Nagykanizsát úgy hívják: r. t. város.

Escorial.

III.

Irta LUKÁCS JÓZSEF.

(Vége)

A mikor az elő és utósekrestyébe megyek, az augusztinusok egész seregével találkozom. Örömdöme. Némülök nem láthatnék mindent, ami érdekes és művészi becsű. Egy öreg páter áll mellém. Tudós ember. Meglátszik egész lényén, hogy szerzetesi kötelességén kívül minden ideje a könyvtáré. Rajongva magyaráz mindent a legaprólékosabb részletekig. Tudása mélyen jár mindenben, nem felület. Csakhamar megismerem a zárdá benlakóit. Nem marad semmi sem előttem zárva. Hova ők bevihetnek, be is vezetnek minden helyre. A fejedelmi palota belsejében látni az önmegtagadást és lemondást magasztos eszmékért, a mai monisztikus világban jól esik az ideális léleknek. Egyszerű cellákat zár magában a díszes monasztéria, melyben csak az szép és fenséges, mit az Istennek s a tudománynak szenteltek fel. A többi, az mind szegényes és lemondásról beszél.

A sekrestyében Clando Coello grandiozus oltárképével találkozunk. A Santa Formát ábrázolja, melynek hátteré mellett egész zárdások csapat terdel folyton, hogy a lábbal tiport Isten-embert, kiengeszteljük az emberi töves hit fanatizmusáért. Ugyanis ennek barocsaí taposták meg 1525-ben a holland Gorkumban a konszekrált ostyát, mely vért, mint háromszázaddal előbb a kétkező német pap bolzenai miséjében a korporálé. A retablóban van a megtaposott konszekrált ostya s ez a Santa

Forma, mely az Escorialnak nem kisebb kiúese, mint Orvieto híres dómjának korporáléja.

Az alsó kereszt-folyosón, a Patio de los Evangelistas puszpángeserjés, szókóutakkal ékített udvarán át megyünk a fejedelmi fölépeshöz. Freskóiban Juan Battista de Toledo, J. Castillo és Lucas Giordano alkottak halhatatlan remeket. Órákig lehetne rajtuk esodálni a szingagzadságát, a forma-érzék tökéletességét s egy kor megfestett történeti részleteit, melyek életre kelnek a szem előtt. De beljebb megyünk a felső kereszt-folyosón. — Az Escorial könyvtára világhírű. Héber, szír, chald és arab kódexei a tudományok feltéve őrzött kincsei. — Egy-másután szedik le az ajtókról a kilós lakatokat. Benn vagyunk. Tudós ember magyarázata mellett nézek itt mindent. Mert öreg kísérőmnek ez a könyvtár a birodalma. Itt lakik csaknem állandóan, új és új gyöngyhalászat eredményéről adva számot a tudomány e mélységéből. A mint az ókor őshajdanában az orakulumokhoz, így sietnek most ő-hozzá távol világok tudósai is, kik valamihez határozott anyagot akarnak kapni, hogy az emberiség tudományos közkinésének szent ügyét előbbre vigyék. S ő, mint a theokratikus kor Mózes a sziklában a vizet, hasonló biztossággal mutatja minden kutatónak a tudás e sziklavárában a forrást kérdések megfejtéséhez, korok homályába borult történetének magyarázásához. Egy sor mellékszobában dolgoznak most is lejárt koru kutatók a könyvtár mellett, kiket üldöz s hajszol a tudásvágya, egyes megfejtetlen kérdések homályosságának eloszlátása. — A könyvek mind cedrusfa szekrényekben állanak gazdag arany-metszőkkel kifelé, melyeken a könyv címei olvashatók. A terem közepén porfir és jaspisz asztalokon

nyugszanak a híres kódexek szabadon, vagy üveg alatt, mutatva a türelmet, a tudást, a művészetet, melyek egyesült ereje létet adott a tudomány e megbecsülhetetlen ereklyéinek.

A könyvtár menyezeten medailonokban s széles mezőkben Pictor Tivaldus freskói, mithologiai s világirodalmi képei mutatják mestertük művészetét.

A Coro altóban harsog fel a horák magasztáló hangja az augusztinusok ajkáról. Nem közönséges faragó művészet hagyatéka a stallumors. Az oltártól a baloldalon az utolsó stallum volt II. Fülöp helye, ki a lepantói diadal híré is itt vette, a mint szerzetesi között imádkozott. A korust Lukas Giordano freskói díszítik, míg értékét nem kevésbé növeli az a hatalmas 219 chorális könyv, melyhez hasonlókat csak a burgosi katedralis rejtőjének ércécsa mellett lehet látni. A Chorus egy kis mellék-kápolnában van Benvenuto Cellininek híres márvány feszületje, melyet Madridtól ide emberekkel hozott el Fülöp. Napoleon katonái e műremeket is elvitték volna innen, ha az imperátor hatalma kellenél előbb le nem hanyatlik. A Patio de los Reyes-en felállított tábor e kápolnából hallgatja a sz. misét. Ekkor a feszülettel szemben levő két-szárnyu ablakot kinyitják s a lentállók mintegy égi jelenés gloriolájában látják Benvenuto mester csodás alkotását.

Itt bucsut vesznek öreg tolmácsomtól, ki ezután tudósokat megy tanítani kéziratokból s kódexekből. Azonban mellém ad egyhozám hasonlókoru augusztinus pátert, kivel hamarosan összebarátkozva a királyi kollégium termeit, muzeumait nézzük meg. Mondhatom nemesak neve királyi, hanem berendezése is. Külön cikket érdemelne a kollégium magában. Meg-

De nem bizonyítunk. Nem akarjuk összes gyengéinket bizonyítani a nagy nyilvánosság előtt. Ismeri e bajt a város vezetősége és a város minden polgára. Nem is azért irtuk ezen őszinte tónusban tartott, leplezetlenül szókimondó cikkünket, mintha az elmondottakkal bárkit is okolni akarnánk. De igenis irtuk azért, hogy a városi ügyekben ne kapjon teret az önámítás politikája. Ne legyen a példa ragadós, ne essünk a városi nagyzási mániába. Lássuk be azt, mi még nem tartunk ott és pénzügyi helyzetünk sem engedi, hogy oly intézményeket létesítsünk, aminő feltűnést keltene, mondjuk például a városok kongresszusán. Legyünk mi csak szerények. Elégedjünk meg a jól szervezett és díjazott, megfelelő létszámú rendőrséggel, modern csatorna és öntöző vízvezeték hálózzal, a közszükségletnek megfelelő kórházzal, szegényházzal, iskolákkal.

Ha ez mind meglesz, akkor majd kezdhethetjük építeni — oh nem a színházat, hanem az árvaházat, a napközi otthont, a foglalkoztató műhelyt, az ingyenes városi könyvtárat, az ingyen tej, leves és kenyér osztó intézetet. Ha ez is meglesz, akkor sorra kerülhetnek a munkaházépítések (igy kevesebb lesz a kültelki nedves lakás és vele együtt a tudóvész) stb. stb. Közben lehet majd gondoskodniuk új és a modern városi háztartásoknak megfelelő bevételek fokozásáról, de nem városi pótdó emeléssel, hisz ezt Meszesgyörökön is értik, hanem városi vállalkozásokkal. Hogy melyek ezek: tessék betekinteni a német és ausztriai városok háztartásába.

No igen, majd elfeledtük, közben a színházat is felépíthetjük az Erzsébet téren. Addigra ott áll majd az új igazságügyi és posta palota is és lesz vízvezetékünk, amivel megszerezhetjük a színház tűzbiztonságát!

látszik rajta mindenben a jólét s a gazdagság, melynek várományosai itt szedik fel egy élet fogékony korán át a tudás és műveltség lelki kincsét.

Régi korok letűnt ideje beszél a királyi palotának emlékeiben. Fejedelmi termek hosszú során megyünk át. Goya, Tenuiers s mások katonái után szőtt gobelinek takarják mindenhol a falat. Csak futólagos pillantást vetünk itt minderre. Az aprólékos megtekintés napokat venne igénybe. A földszinten terül el II. Fülöp lakása. Ott van íróasztala, könyvtára, globusa, lábtartója, híres Madonnaképe, szóval minden, mi cellájában környezte. Egyszerű itt minden, semmi sem mutatja a királyi fényűzést. Egy ember lakása, kit félreismertek kortársai s kit hibásan ítélt meg eszelekedeteinek nagy részében ma is a történelem. Szobájából a templomba lehet látni. S a capilla mayor felé fordulva halt meg itt kezében ugyanazzal a kereszttel, mellyel V. Károly, az Escorial építője 1598. szept. 13-án.

Már délfelé jár az idő, vagy túl is rajta, mikor a királyi palotát elhagyom. Forró, perzselő nap szórja sugarát a földre. Türetlenül, bágyasztó hőség ver le lábamról. Megkeresem a gyomorszához szükséges rekvizitumokat. Azután ismét visszatérek. S ekkor látom a várost az Escorial hős árnyékában üdülni. Én programszerűen tartok a Salas capitulares-ek felé. Ezt csak délután nyitják ki. Tulajdonképpen három teremből áll, melyekben nem egy értékes képpel szerepelnek Velasquez, Ribera, Tizián, L. Giordano, Tintoretto és mások, nevesek s névtelenek egyaránt.

Még egy dolgot nem szabad elmulasztani s ez a Casita del principe. Csak délután látható ez is. Így, ha mindent látni akarunk, egy napot feltétlenül kell szentelünk az Escorialnak. Talán azért van így, hogy a déli vonattal senki el ne utazhassék, míg a hoteliereknek le nem fizette a gazdag dejuének és dinek díját. — De a Casita del principé kár is volna elmulasztani. Hosszu, csaknem félórás ut az Escorialtól, míg hozzáférünk. Évszázados fák árnyéka borul az emberre, míg az ut mentén forrás vize szalad

Szóval semmi izgalom és sietség. A repülést már Blériot feltalálta, mi ettől elkéstünk. Maradjunk mi csak a higgadt és előrelátó városfejlesztési irányzatnál, melyben nincs ugyan önámítás, de annál több benne a közszükséglet.

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettafüvvel
mindenütt kapható.

HIREK.

Kávéház és egyesület.

Egy aktuális esetből kifolyólag sok szó esik a társaságokban a kávéházak és egyesületek kártyajátékairól. Anélkül, hogy ez ügyben állást foglalnánk közöljük az alábbi hozzánk érkezett sorokat: Teljesen rossz uton járnak, azok, kik a kávéházi kártyajátékosok megrendszabályozását akarják összehasonlítani az egyesületek kártyajátékai ellen tett intézkedésekkel. Már egymagában az, hogy a kávéház nyilvános helyiség és az egyesületek zárt kört alkotnak, kizárják az összehasonlítást. Ha megfigyelte már valaki az ilyen kártyajátékosokat azt látja, hogy míg az egyesületekben többnyire egyforma társadalmi állású emberek kerülnek össze, kinnél a játék jobban szórakozás, mint nyerészkedési vágy, addig a kávéházak kártyajátékosai a legszélvessebb elemekből verődnek össze. A kávéházi kártyajátékosok között mindig van olyan játékos is, kinél a kártya második kenyérkereseti forrás. Az ilyeneknél szinte keresetszerűleg történik a kártyajáték üzése. A kávéházi kártyajáték már azért is veszedelmes és üldözi a nagykanizsai rendőrség, mert az ilyen játékosok a nagy nyilvánosság előtt

zugva, törtéve. Ez az Escorial megszámlálhatatlan szökőkútjának kiszabadult vize. Velem siet mindenütt, míg egyszer a föld alá szalad s fehér habokba törve bucsuzik. Neki már itt nincs szerepe e tündér kertben, mely a Casita del principé környézi. Az egész birodalomnak beillő parkban szinte meglopó az a kis oázis, mely igénytelen külsejű fejedelmi kis házával csodás hatást gyakorol. Mintha tündérek és törpék székelyén volnánk, hova ily felsőbb erők hordták össze e szépséget és báj, mely különösen a Casita kis szobáiban lep meg. Izlés és művészet csodás harmoniában. Sajnálom volna, ha szándékom megvalósítom s megmúvva a hozzá vezető ut hosszúságát, visszafordulok.

Két emeletes magas a Casita, de szobáinak plafonjában csaknem megakad az ember feje, oly alacsony. Valamikor, egy két századdal előbb talán, egy Károly nevű herceg varázsolta ide a Casitadel Labradort Aranjuéből s ez a Casita del principe. Igaz paradicsomi kis tanya, tele rakva a művészet, az izlés, a képzőművészet ezer meg ezer emlékével.

Carravaggio, Domenichino, Luca Giordano, Annibale Carracci értékes festményén kívül, az egykori híres Rotirogyár porcellán vázái s az elefántcsont metszetek keltenek csodálatot. A stukkók, festmények, reliefek pedig egész pompeji stílust adnak a casitának. Így nézhetett ki éppen egy pompeji villa belseje, mielőtt a Vezuv égő hamu és lávatómege elborította. Mikor kijövök belőle, háromszor is visszaneztek rá, a szépnek s meglepőnek oly édes emlékével távozom tőle.

Alkonyra hajlik a nap. Visszatérek a monasteriohoz. A jó augusztinus fráter őrizetéből átveszem élettelen utitársaim s nemsokára töföve haladunk a lejtőn lefelé az állomásnak. Egy nap tapasztalatát s édes emléket viszem magammal Madrid felé. Idetartok. Sziklás, kopár uton megyünk át, hol minden élet leperzselve nyugszik hervadásban. Megérkezem; s azután egy elfáradt test tér pihenőre s egy kimerült lélek keresi az enyhülést, az álom karjában.

folynak le. A példa ragadós és nem egyszer megtörténik, hogy olyanok is bevonatnak a kártyajátékba — „beugranak”, kik nemcsak a kártyát nem értik, de eszük ágában sem volt játszani. Különben pedig ott van Budapest példája. Ott a rendőrség legerélyesebb eszközökkel üldözi a kávéházi kártyajátékosokat, de arról még nem olvastam, hogy a Nemzeti Kaszinóban, a Lipót Erzsébet, Ferencváros vagy Postás Kaszinóban és így tovább — tartottak volna vizsgálatot. Ha a nagykanizsai rendőrség más felfogás szerint intézkedett bizonyára lesz valami jogi alapja. Ezt nem vitatom. Intézte el egymással a rendőrség és az érdekeltek egyesület. De hogy a kávéház és az egyesületi kártyajátékokat nem lehet egy kalap alá venni azt hiszem mindenki elbizi, legfeljebb a kávéosok nem, kik közül egyik-másik sok pinkapénztől esett el Deák Péter főkapitány erélyes fellépése óta.

— A „Zalai Közlöny” legközelebbi száma a hétfői ünnep miatt kedden délelőtt jelen meg.

— **Személyi hír.** Csikszentimrei Csathó Ferenc alezredes, kertületi esendőrparancsnok Nagykanizsára érkezett, hogy az itteni esendőrparancsnok hivatalát megvizsgálja.

— **Gyermekmenhelyi értekezlet.** Megirittuk, hogy vasárnap Szombathelyen a gyermekmenhelyi teleporvosok értekezletet tartottak, melyen résztvett a nagykanizsai telep orvos is. Most azt írják Szombathelyről, hogy az értekezlet nem a tervezett formában folyt le, mert a 20 teleporvos közül mindössze négy vett részt.

— **Nagykanizsai magántisztviselők egyesületének** a Nagykanizsai Bankegyesület r. t. igazgatója husz koronát adományozott az intézet ügyvezető igazgatója Hirschler Sándor édes anyjának elhunyt alkalmából, keszörupótló adományképp.

— **Házasság.** Klein Mór déli vasúti főmérnök november 1-én délelőtt 12 órakor tartja esküvőjét Spitzer Karolin urleánnyal, a nagykanizsai izraelita templomban.

— **Színház a pénzügyi bizottságban.** A pénzügyi bizottság már napok óta ülészik, hogy az 1909. évi költségvetést megállapítsa. A kedden tartott gyűlésen Vécsey polgármester annak a nézetének adott kifejezést, hogy a csoportházak már nagyon megérték a lebontásra. Hogy pedig a lebontás által beálló jövedelemcsökkenés a büdzsét ne zavarja, már most jó lesz annak jövődelmát a kisajátítási alaphoz kapcsolni. Tripammer Gyula erre azt ajánlja, hogy mivel a csoportházakat ugysis az építendő színház kedvéért szerezte meg, csatolja annak berhozádként a színházi alaphoz. A pénzügyi bizottság erre úgy határozott, hogy ha a költségvetés teljes megállapításakor lényeges pótdó emelkedés nem lesz, akkor a csoportházak tiszta jövedelmének fele a színházi, másik fele pedig a szegényházi alapra fordíttassék.

— **Kinevezés a honvédségnél.** A november elseji katonai csillaghullás a következő előléptéseket hozta a nagykanizsai 20-ik honvéd gyalogezrednek. Főhadnagyok lettek a következő hadnagyk: Freytag Géza, Kossuthfalvi és udvardi Kossuth Elek, Hertelendy Béla és Gröcker László. Hadnagy lett Schuth Géza zászlós.

— **Csak egy virágszálat.** A József kir. herceg Szanatórium 11 tarsolyt küldött Nagykanizsa városához, hogy a szanatórium céljaira okt 30-ától nov. 6-áig gyűjtést eszközöljön. A tarsolyokat a városi kultánasok fogják házról-házra vinni.

— **Az Első Magyar egy tűzoltónak.** Csate Sándor tűzoltó Nagypécsely községben f. é. augusztus elsején történt tüzeset alkalmából az oltási munkát közben súlyosabb sérülést érte. Amint az ottani tudósítók jelenti, az Első Magyar Átalános Biztosító Társaság, melynél a legégett ház biztosítva volt, felterjesztette őt a belügyminiszterhez, hogy a tűzoltói segély alából neki 100 K-a segélyt utalványozzon ki. Amit a belügyminiszter a napokban folyósított is a tapolcai kir. adóhivatalnál. Ezt a tűzoltói segélyalapot az Első Magyar Ált. Biztosító Társaság 1879-ben alapította Ó. Felsége I. Ferenc József és felséges hitvese néhai Erzsébet királyné ezüst menyekzője emlékére.

— **A sétatér vandálja.** Tegnap elszörnyűködve vette észre a sétatér őre, hogy a két legszebb tuját (cedrus) gyalagatos pusztító kezek tönkre tették. Tripammer Gyula a Szépitő Egyesület elnöke azon-

nal megkereste a rendőrséget ez ügyben és annak a gyanúnak adott kifejezést, hogy a lefosztott tuják összefüggésben vannak a miúdenszenteki koszorú-kötésekkel. A piacon csakugyan rábukkantak a tujá galyaiból készült koszorúkra és a készítőjénél házkutatást tartva, ott egy zsákkal találtak még galyákat. A rendőrség Horváth János, a sétatér puszitója ellen a legszigorúbb büntetést fogja kiszabni, hogy elrettentsen mindenkit hasonló lelketlenségétől.

— **Ékesítsük az otthonát.** A ki nem járt Bécsben és nem volt alkalma megtekinteni a gyönyörű modern hygienikus lakásberendezés és lakásdíszítés kiállítását, annak alig lehet fogalma a modern lakásberendezés teljességéről és a ki otthonát mégis kényelmesen akarta berendezni vagy átalakítani, az mindeddig nélkülözni volt kénytelen a hozzáértő művészi tanácsadót. Kétségkívül elismerésre méltó érdemül tudható be annak, a ki az új „Illustrierter Album für Innendekoration“ (magyarul is megjelent) című munkát kiadta, mely becses és kimerítő utmutatásul szolgál, a kinek szándéka otthonát egyes új darabbal, legyen az akár szőnyeg, függöny, takaró stb. gazdagítani. Körülbelül 52 oldalon 100 képpel el van ebben a műben mondva minden, a mi tekintetbe jöhet és a mi a fő: ezt az albumot bárki ingyen kaphatja meg, a ki címét az egész kontinensen elismert legjelentékenyebb czégek: *S. Schein cs. és k. udvari és kamara szállítónak, Wien, I., Bauernmarkt 12.* egy levelező lapon megírja. A cég a lakás belső berendezése dolgában szívesen ad utbaigazítást díjtalanul, küld bérmentve mintát és kidolgoz költségvetéseket.

— **A magyar nyelv védelme.** A Szarvas szállóban a napokban egy Kabaret társaság produkálta magát. Ugy 11 óra után egy előkelő iparosokból álló társaság is betért és helyet foglalt egy asztalnál. Rövid idő múlva az egyik „művész” miután csak a bécsi praterben lett volna, német disznóságokat akart a közönségnek művelveztül beadni. Az említett társaság erre „le vele” „abcug” kiáltással tiltakozott e komiszkodás ellen. Az artista ur azonban nem akart látítani és valóságos kabaret-párbeszéd folyt a társaság és a magyartalan művész között, míg végre kénytelen volt a deszkáról lelépni. Az igaz magyar érzelmi polgárok akcióját a városban minden felé tetszéssel fogadták. Különben megjegyezzük, hogy a Szarvas szálló tulajdonosa Haas Vilmos is tiltakozott rögtön a german piéce ellen.

— **Az új vasuti híd.** A Déli Vasut előzékenysége egy szép vasbeton-hidat vezetett a budapesti vasuti sínpar fölött a temetői bejáróhoz. A felső része már teljesen elkészült, még a pillérekre vannak apróbb munkálatok. A két oldalon levő gyalogjáró vaskorlátja azonban nagyon nyitott, úgy hogy esetleges szerencsétlenségek elkerülése végett a város megkereste a Déli Vasutat, hogy ott dróthálózatot alkalmazzon. A közel jövőben megtartják a teherpróbát, mely után a hidat átadják a forgalomnak.

— **A „Borászati Lapok”,** Magyarország ezen ismert szaklapja egy „Oltványtelepek” című cikkben fölülte elismerőleg foglalkozik a Caspari Frigyes tulajdonát képező kiskünlömenti első szőlőoltvány teleppel, Medgyesen (Erdély) és több fényképfelvételt mutat be, mely fényképek ezen telep oltványainak pompás fejlődését igazolja. A telepet melynek gyönyörű árjegyzéke előttünk fekszik és a mely ezen árjegyzéket ingyen és bérmentve megküldi, legjobb meggyőződéssel a legmelegebben ajánlhatjuk.

— **A tifusz.** A mult számunkban közölt Hunyadi utcai tifusz eset óta megbetegedés a polgárság körében nem történt. Ez megnyugtatólag hat ugyan, de a József főherceg úti honvédkaszárnyában összesen 4 tifusz esetet konstátáltak. A betegeteket a közkörház elkülönített osztályába szállították. Ez az eset arra intheti a városi tisztli orvosokat, hogy a legszigorúbban keresztülvitt óvintézkedéseket kell megtenni, melyeknek alfája, hogy a kutak kimerését (mint azt Keszthelyen is tették) kötelezőleg elrendelik.

— **A khedive ezüstnemű.** A kairói khedivének volt kocsisa 10 ezüzt évdésközt (két kanál villa) összesen 30 darabot zálogba akart tenni. Mivel a nyelén miúdentt lereszelt cimarnak nyomai látszanak, értesítették a rendőrséget, mely az óvő-készletet lefoglalta. Most elküldik Kairóba a khedivéhez megtudandó, hogy csakugyan onnan valók-e és tényleg ajándékképpen kerültek-e jelenlegi tulajdonosához.

— **Szent-Pétervár diadala.** Az őszi nedves időjárás közeledtével a legkeresettebb cikk a sárcipő, mely megóvja a lábat nedvességtől és hidegtől. A vásárlásnál azonban győelnünk kell, hogy csak kipróbált jó minőségű gyártmányt vegyünk. Az előkelő közönség körében nagy népszerűsége tett szert a Szent-Pétervári ismert jó minőségű sárcipő, a háromszögű védjeggyel. Egyedüli raktár: Miltényi Sándor és Fia cég üzletében Nagykanizsa, Városi palota.

— **Az aréna!** A házadó kataszteri munkálatok Szombathelyen most vannak folyamatban. Az arénát, házadókat szerző készítésével megbízott közeg, az adótvörvény idevágó rendelkezést alapján az adóköteles épületek sorába vette fel. Az adótvörvény ugyanis csak azokat a színházakat mentesíti az adókötelezettségre alól, a melyek a város vagy a vármegye tulajdonát képezik. Az aréna tulajdonjoga pedig a gráci sörgyáré. Tehát az adót is sörgyárra rótták ki. A sörgyár azonban nem hajlandó ezt a kötelezettséget magára vállalni.

KÖZGAZDASÁG.

Nem százezer, hanem háromszázezer. Lapunk legutóbbi számában megirtuk, hogy a nagykanizsa—csurgói h. é vasut engedményese a Franz Lajos Fiai cég, a városban elterjedt hírek szerint Nagykanizsa városától százezer korona névértékű törzsrészvény jegyzését fogja kérlelni. Eme híresztelések óriási mértékben tévedtek, mert Franz cég ép kettőszáz koronával kér többet, mint a hiradások jeleztek, vagyis a cég háromszázezer koronát kért jegyezni. A tervezett vasut egy estilap hiradása szerint mindössze 21 kilométer és így minden egy kilométernyi vonal hosszúságra mintegy tizenegyszerháromszáz korona segélyt kérnek Nagykanizsától. A kérvénnyel még lesz alkalmunk foglalkozni.

⊗ A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

kítűnő sikerrel használtatik vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvényénél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatása!

Vasmentes! Kézenem érdekes! Teljesen tisztá!

Kapható áruházi-kereskedésekben vagy a Seings-Lipóci Salvatorforrás Vállalatnál Budapest, V. Rudekstrápart 2.

⊗

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **A legkedveltebb családi lap.** Ma, mikor a budapesti napilapok száma oly nagyra emelkedett, hogy alig van világváros, s hol aránylag annyi újság jelenik meg, a gondos családapának nagyon nehéz a választás a sok elsórángu lap között, mely olyan lapot akar választani, mely nemcsak tartalmánál és nivójánál fogva minden igényt kielégítsen, hanem arra is alkalmas legyen, hogy a család minden tagja olvashassa. E tekintetben hazánk legrégibb napilapja, a Pesti Napló ugyszólván egyedül áll. Minden párttól való teljes függetlensége, nyílt szókimondása, kítűnő értelettsége, gazdag és változatos tartalma, melynél a szerkesztőség nagy sánt helyez arra, hogy a család minden tagja megtalálja a lapban neki való olvasmányt: mindezeknek a tulajdonságoknak köszönheti a Pesti Napló, hogy ma az összes lapok között a legtovább előfizetője van s előfizetőinek táborá még évről-évre növekszik. Különös értéket kölcsönöz a Pesti Naplónak előfizetői számában a Pesti Napló karácsonyi ajándéka; minden évben egy remek, diszkötésű, művészi és irodalmi értékű album, melynek értéke egymaga felér a lap előfizetési árával. A Pesti Napló kiadóhivatala az idén különösen értékes díszművel készült megjelni előfizetőit melyet minden most belépő új előfizető is megkap karácsonyra, ha addig legalább egy félévi előfizetési díjat befizetett és egy másik félévre magát kötelezi. E mű, a „Jókai Album” elsórángu díszmunka lesz, a mely művészi kiállításával, nagy képnyújtásával s nemes pompás bekötésével a karácsonyi könyvpiac szenzációjának ígérkezik. A Jókai-Album-ban Jókai Mór életét, munkásságát, diadalát jeles írók és esztétikusok egész sor tanulmányban és elbeszélő cikkekben írják le. Érdekes képet festenek a legnagyobb magyar elbeszélő életének megkapó regényéről s arról a diadalutról, a melyen Jókai a mi magyar világunkban és kint a nyugilágban a díszöség magasságára eljutott. A Jókai-Album száznál több finom illusztrációban mutatja be Jókai életének körülményeit, dokumentumait, bemutatja egész sor érdekes kéziratát, múkincseit, emléktárgyait. A Jókai-Albumnak szenzációját less Jókai eredeti festményeinek, rajzainak és maga faragta szobrainak bemutatása. E képek egy részét művészi sokszínű másolatban mutatja be. Nagyban emeli a díszmunka művészi és köznyvészeti értékét az a tiz sokszínű kép, a mely a kötet nagy illusztráció-tárát megtoldja. E képek közt elsórángu művészek olyan képei is vannak, a melyeknek Jókai a hőse. Hadd említsük meg közülük Munkácsy Mihály, Barabás Miklós, Horovitz Lipót, Ferraris Artur képeit. És Jókai érdekes tájképeit is, a melyek arról tanuskodnak, hogy a nagy író nagy festővé is lett volna, ha a festészetnek szentelte volna magát. — Az előfizetési feltételekről és a albumról szívesen küld bővebb felvilágosítást, valamint a lapból mutatványszámot a Pesti Napló kiadóhivatala Budapesten.

* **Magyar lányok.** Fital lányoknak a legnehezebb szép és jó olvasmányt adni, és nem ismerünk számukra jobb és megfelelőbb olvasmányt, mint a Magyar Lányokat. Tutsek Anna lapja valóságos kis lánykolléga, rövidruhás, jókedvű, okos pajtása a lányoknak, aki igazi derűt hoz a tehér leányzóba. Hétről-hétre friss, kedves történetekkel, regénnyel, verssel, cikke szórakoztatja el kis olvasóit. Szépirodalmi része elmésen szórakoztat, ismeretterjesztő cikkei a kertészet, kézimunka és a többi háziismeretek köréből vett közleményeivel pedig okos tanácsadói a jövendő kis gazdaasszonyainak. Ötlet, derű, finomság, magas irodalmi színvonal és böles körültekintés jellemzi a Magyar Lányok minden egyes számát, amely legelőkelőbb írónak és művészeinek közreműködésével készül. A Magyar Lányok előfizetési ára negyedéyre 3 korona. Kiadóhivatal Budapest VI. Andrassy-ut 10.

Csak
alpesi tej
kakao
és cukorból áll
Páratlan
különlegesség.

MILKA SUCHARD

Zongoravevők figyelmébe!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Nagykanizsán hírneves gyártmányaimból állandó raktárt létesítettem, melynek képviselőtét

Pasztor Miksa

urra, (Nádor-utca 10.) ruháztam, kinél a legfinomabb angol szerkezetű zongorák és pianinok a legjutányosabb gyári áron kaphatók. Kitűnő tartós, gyönyörű hangú zongoráim felől eddig még minden szakértő a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott.

Rösler

Rösler Gusztáv os. kir. udv. és főhercegi kamarai szállító.

Szőlő

oltványokat

szállít. amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legduzsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kisküküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **CASPARI FRIGYES**

Medgyes 89. sz. (Nagyküküllő-megye.)

Tessék képen árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett **elismert levelek**, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személységektől úgy szó, mint általában bizonyosságot szerezhet magának **fonti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.**

Kínai copf azt állítani, hogy a szőlő kereskedő nem hirdethet Kalföldön a legjobb cégek is hirdetnek. Hirdessen Ön is Zala-megye legrégebb lapjában a Zalai Közlönyben.

ROPS

Biztonsági gyorsfőző.

Tűzveszély kizárva.

Ha felborul elalszik.

Szesz ki nem folyhat.

Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasáru és háztartási eszközök árúsi üzleteiben.

Ha valahol nem kapható sziveskedjék hozzánk fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv.-Társ.

BUDAPEST, V, Külső-Váci-ut 74/51.

Helybeli elárúsiók:

Weiser J. C., Bettlheim és Guth, Rosenfeld

Adolf fia, Köhler Testvérek

Szőlő-oltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzéket

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, a ki **Címét** tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni **nem akar**, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű **Delaware**-ből állandóan több millió készlet eladó, olesó ár mellett **Több ezer elismerő levél**, közte több heregei és grófi uradalomtól.

Cím: **Szűcs Sándor fia, szőlőtelepe,**

Bihardiószeg

Bükkfaszén

szívógázmotorok üzeméhez, gyári üzemekhez, vasalási célokra

kapható waggonrakományonként, valamint

kisebbs mennyiségekben is

KREMLIR MIKSA

faszénermelő cégnél **BARCS.**

Termelő hely Gyulaves.

Horvát-Szlavonország.

NAGYENYED forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet elsőrendű fajtájú anyagra

Gyümölcsfacsemeték

Sötényfák, Díszcsorják, Túlválók, Korlósönvények, Bogyógyümölcsűk stb.

Szőlőoltványok. (1. száma árú)

európai és amerikai sima és gyökeres vesszők. (Oklató díszárjegyzék kívánatra ingyen).

FISCHER és Tarsai

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

Hirdessen a "ZALAI KÖZLÖNY"-ben

Mind-szenteekre virágpapírok

a legfinomabb minőségben, óriási választékban kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Deák-tér 1. szám.

ÜZLETALAPÍTÁS. 1877.

MILTÉNYI SÁNDOR és FIA

NAGYKANIZSA.

Anatomiai, orthopéd és hygienikus lábbelik.

Mindenmü polgári és egyenruházati cipők és csizmák.

Sport-lábbeli különlegességek.

Királyi elismerés. Miniszteri elismerés.

Számos kiállítási éremmel kitüntetve.

Mértékül egy viselt cipő elégséges.

ÁRJEJYZÉK INGYEN.

A MILTÉNYI-cipő

Készítünk minden fajta orthopédikus és különleges cipőket és lábbeliket. Amerikai, angol, francia és minden divatos formában raktáron és megrendelésre

Hibás lábbeli, eltorzult láb. MILTÉNYI-cipő, egészséges láb. Hibás lábbeli, nehézkesjárás. MILTÉNYI-cipő, kényelmes járás. Hibás lábbeli, fájós láb. MILTÉNYI-cipő, helyes-láb.

Ezen rajzokon bemutatjuk a helyes és helytelen lábbeli viselet közötti különbséget.